

Faculteit Wijsbegeerte

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit Wijsbegeerte
Oude Boteringestraat 52
9712 GL Groningen
telefoon 31 (0)50 363 6161
fax 31 (0)50 363 6160
www.rug.nl/filosofie/

Openingstijden voor *studenten*

maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 17.30 u.

Openingstijden voor *medewerkers*

maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 22.30 u.

Zaterdag en zondag van 09.00 tot 17.00 u.

Collegerooster

De roosters zijn te raadplegen via de rooster generator (roosters.rug.nl).

Errata en aanvullingen op de studiegids:

<http://www.rug.nl/filosofie/education/prospectus>

Studiegids 2017-2018

Redactie: Arnold Veenkamp

Inhoudsopgave

Faculteit Wijsbegeerte.....	1
Studiegids 2017-2018.....	2
Inhoudsopgave	3
1 Profiel van de Faculteit.....	7
1.1 De Faculteit Wijsbegeerte.....	7
1.2 Algemene opzet van de studieprogramma's	9
1.3 Het University of Groningen Honours College.....	9
1.4 Graduate School of Philosophy.....	11
1.5 Research Master Philosophy.....	11
1.6 Promotieopleiding Philosophy	11
1.7 Kansen en mogelijkheden na je Bachelor.....	12
1.8 Onderzoek bij de faculteit	12
1.9 Studievereniging Faculteit Filosofie (STUFF)	13
1.10 Medezeggenschap aan de faculteit.....	14
1.11 Het Kenniscentrum Filosofie (KCF)	15
2 Studeren bij de faculteit.....	16
2.1 Inleiding.....	16
2.2 Jaarindeling	16
2.3 Student Portal en ICT-voorzieningen voor studenten.....	17
2.4 Verkoop van readers.....	18
2.5 Intekenen voor Colleges.....	19
2.6 Studieresultaten.....	19
2.7 Studiemateriaal en studiekosten	20
2.8 Bibliotheek.....	20
2.9 Studiebegeleiding.....	21
2.10 Ziekte of bijzondere omstandigheid.....	22
2.11 Studeren met een functiebeperking.....	23
3 Onderwijs en examens.....	24
3.1 Inleiding.....	24

3.2 Doelstellingen en eindkwalificaties	24
3.3 Toelatingseisen en toegangseisen	24
3.4 Toelatingscommissie	25
3.5 Open Colleges	25
3.6 Onderwijs en Examenregelingen	26
3.7 Examencommissie	26
3.8 Bindend studieadvies (BSA)	28
3.9 Toetsing en beoordeling	30
3.10 Regeling inzake het schrijven van papers	31
3.11 Fraude	32
3.12 Judicium regeling	34
3.13 Regeling Voertaal Colleges	35
3.14 Overgangsregeling	36
3.15 Studielastmodel	36
3.16 Evaluatie van het onderwijs door studenten	37
3.17 Klachten, bezwaar en beroep	37
3.18 Facultaire computerfaciliteiten	38
3.19 Studeren in het buitenland	39
4 Programma's	45
5 Minor	46
6 Bacheloropleiding Wijsbegeerte	48
6.1 Inleiding	48
6.2 Doelstelling en eindkwalificaties Bachelor Wijsbegeerte	48
6.3 Bindend studieadvies	49
6.4 De opbouw van het onderwijsprogramma	50
6.5 Propedeuse	52
6.6 Tweede jaar	53
6.7 Derde jaar	53
6.8 Bachelorscriptie	56
7 Bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	63
7.1 Algemene inleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	63
7.2 Doelstelling en Eindkwalificatie van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van	

een bepaald wetenschapsgebied	63
7.3 Toelatingsvoorwaarde	64
7.4 Het programma van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied.....	65
8 Deeltijdstudie	73
8.1 Aanmelding en inschrijving	73
8.2 Deeltijdstudie Bacheloropleiding Wijsbegeerte.....	73
8.3 Deeltijd Bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	74
9 Opleidingen na de Bachelor.....	76
10 Master Philosophy, Politics and Economics	79
11 Masteropleiding Filosofie en Maatschappij.....	80
11.1 Inleiding.....	80
11.2 Doelstellingen en eindkwalificaties Master Filosofie en Maatschappij.....	80
11.3 Toelatingsvoorwaarden.....	81
11.4 Opbouw onderwijsprogramma.....	82
11.5 Overzicht mastercolleges	84
12 Masteropleiding Filosofie.....	88
12.1 Inleiding.....	88
12.2 Doelstellingen master Filosofie	88
12.3 Toelatingsvoorwaarden.....	89
12.4 Opbouw onderwijsprogramma.....	89
12.5 Overzicht mastercolleges	91
12.6 Masterscriptie en examen.....	93
13 Masteropleiding Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	101
13.1 Inleiding.....	101
13.2 Doelstelling en eindkwalificaties Master Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied	101
13.3 Toelatingsvoorwaarden.....	103
13.4 Opbouw van het onderwijsprogramma	103
13.5 Overzicht mastercolleges	105
13.6 Scriptie Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	108
14 Masteropleiding Filosofie en Educatie	110

14.1 Inleiding.....	110
14.2 Doelstellingen en eindtermen Master Filosofie en Educatie.....	110
14.3 Toelating	112
14.4 Opbouw van het onderwijsprogramma	113
14.5 Overzicht van het programma	114
14.6 Begeleiding en contactpersonen.....	116
15 Graduate School Philosophy	118
16 Research Master Philosophy.....	119
16.1 Introduction	119
16.2 Aims and objectives of the programme	119
16.3 Admission.....	120
16.4 Programme overview	123
16.5 Programme details	123
16.6 Overview master courses	126
17 PhD Programme Philosophy	132
18 Deeltijdstudie	134
18.1 Aanmelding, inschrijving.....	134
18.2 Collegegeld, studiefinanciering	134
18.3 Deeltijdstudie Masteropleiding Filosofie, Filosofie en Maatschappij.....	134
18.4 Deeltijd Masteropleiding Filosofie Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	134
18.5 Deeltijdstudie Researchmaster Philosophy.....	135
19 Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie en Studentenstatuut	137
19.1 OERen	137
19.2 Regels en richtlijnen van de examencommissie.....	137
19.3 Studentenstatuut	137
20 Studieonderdelen	143
20.1 Studieonderdelen Faculteit Wijsbegeerte	143

1 Profiel van de Faculteit

1.1 De Faculteit Wijsbegeerte

De Faculteit Wijsbegeerte is een zelfstandige faculteit met een uitstekende reputatie op gebied van onderwijs en onderzoek. Filosofie wordt hier in samenhang met ontwikkelingen in wetenschap, maatschappij en cultuur beoefend. Daarnaast wordt de hele geschiedenis – van de Klassieke Oudheid tot het heden – bestudeerd en onderzocht. Er zijn drie vakgroepen: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie en Theoretische Filosofie die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor twee bachelor- en vier masteropleidingen. De faculteit biedt een gedegen filosofische vorming op elk niveau waarbij kritisch denken en analyseren centraal staan.

Behalve het onderwijs aan studenten van haar ‘eigen’ opleidingen verzorgt de faculteit ook nog onderwijs voor studenten van andere faculteiten (de minor Philosophy, het Honoursprogramma in Philosophy en onderwijsdienstverlening) en aan andere belangstellenden (‘Open Colleges’).

De faculteit verzorgt de volgende opleidingen:

Bacheloropleiding Wijsbegeerte

In voltijdse vorm is dit een driejarige opleiding. Het eerste jaar is de propedeuse, die een overzicht biedt van het geheel van de filosofie. In het tweede jaar vindt een verdieping plaats en in het derde jaar is er enige mogelijkheid tot specialisatie. De bachelorgraad van deze opleiding geeft toegang tot de masteropleidingen van de Faculteit Filosofie.

Bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Deze opleiding is bedoeld voor studenten die een andere studie filosofisch willen verdiepen. In feite gaat het om één jaar filosofie naast twee jaar in een andere bacheloropleiding. De bachelorgraad van deze opleiding geeft, onder bepaalde voorwaarden, toegang tot de masteropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte.

Masteropleiding Filosofie en Maatschappij

In voltijdse vorm is dit een eenjarige opleiding. De stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de rol die de filosofie kan spelen in publieke debatten over maatschappelijke vraagstukken, alsmede de rol die filosofie kan spelen op het terrein van overheidsbeleid en in de diverse beroepspraktijken.

Masteropleiding Filosofie

In voltijdse vorm is dit een eenjarige opleiding. De in het derde jaar van de bacheloropleiding begonnen specialisatie (Geschiedenis van de filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke filosofie, Theoretische filosofie) kan hier worden voortgezet.

Masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Dit is het vervolg op de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied. En ook hier betreft het in feite één jaar filosofie naast de studie in een andere masteropleiding.

Researchmaster opleiding Philosophy (120 ECTS)

Deze opleiding is speciaal bedoeld voor studenten met onderzoek-aspiraties. De opleiding duurt twee jaar en kent een selectieprocedure.

Masteropleiding Filosofie en Educatie

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding (120 EC), inclusief een lerarenopleiding waarin een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor het vak Filosofie (havo, vwo) kan worden behaald.

Masteropleiding Philosophy, Politics and Economics

De masteropleiding Philosophy, Politics and Economics (PPE) is een eenjarige interdisciplinaire opleiding waarbij methoden en theorieën uit deze drie disciplines geïntegreerd worden behandeld in waarbij deze methoden en theorieën toegepast worden op concrete vraagstukken.

Alle opleidingen kunnen in deeltijd worden gevolgd.

1.2 Algemene opzet van de studieprogramma's

Alle bacheloropleidingen hebben een lengte van drie jaar. De masteropleidingen PPE, Filosofie en Filosofie & Maatschappij zijn eenjarig. De Research Master, de Master Filosofie en Educatie en de Master Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied duren twee jaar. Je hebt toegang tot de bacheloropleiding Wijsbegeerte wanneer je een vwo-diploma hebt, een hbo-diploma of een hbo propedeuse. Ben je al 21 jaar en beschik je niet over een getuigschrift vwo, hbo of propedeutisch examen hbo, dan kun je een colloquium doctum afleggen. Dit is een toelatingsexamen, waarvoor je deelcertificaten vwo of het staatsexamen vwo voor de vakken Nederlands, Engels en naar keuze Wiskunde of Geschiedenis nodig hebt. Meer informatie over deze regeling kun je opvragen bij de studieadviseur of nalezen op <http://www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum>.

Voor toelating tot de masteropleiding is een bachelordiploma vereist. Voor de researchmaster en PPE geldt een aparte toelatingsprocedure. Deze is te vinden op de website. Meer informatie kun je ook krijgen via de studieadviseur.

Behalve in tijd wordt de lengte van de opleidingen ook uitgedrukt in ECTS. ECTS is de afkorting van European Credit Transfer and Accumulation System, een Europees systeem voor de berekening van de studielast. Studielast is de tijd die wordt besteed aan het bijwonen van colleges, het uitvoeren van de practica en zelfstudie. Ook de voorbereiding van de colleges en de tentamens vallen onder studielast. Studiepunten worden pas uitgekeerd als een studieonderdeel met voldoende resultaat is afgerond. Eén ECTS staat voor een studielast van 28 uur. De studielast van één jaar bedraagt 60 ECTS. Een bacheloropleiding omvat dus 180 ECTS, een masteropleiding 60 of 120 ECTS.

1.3 Het University of Groningen Honours College

Aan de universiteit bestaat de mogelijkheid voor talentvolle en ambitieuze bachelor- en masterstudenten om deel te nemen aan het University of Groningen Honours College. Het College biedt deze studenten, binnen de muren van de RUG, een omgeving

waar ze kennis kritisch tegen het licht houden en worden uitgedaagd tot nieuwe inzichten en innovatieve manieren van denken.

Het honoursprogramma voor bachelorstudenten omvat 45 extracurriculaire studiepunten, waarvan 25 ECTS zijn bedoeld voor verdieping en 20 ECTS voor verbreding en persoonlijke ontwikkeling. De verdiepende studieonderdelen volgt een student aan de eigen faculteit. Het verbredende deel bestaat uit twee studieonderdelen van elk 5 ECTS, te volgen bij een andere dan de eigen faculteit, en De Petrus Camper leergang. Hierin werken studenten een actueel thema uit, gerelateerd aan één van de honours modules die gevolgd is. Doordat het thema vanuit meerdere perspectieven wordt benaderd en in een interdisciplinair verband wordt uitgewerkt, komt zowel een kennis-, vaardigheden- als persoonlijke ontwikkelingscomponent aan bod. Het programma start in de tweede helft van het eerste studiejaar. De duur van het programma is zodoende vijf semesters. De extra studiebelasting is 25 procent en komt neer op ongeveer 10-12 uur extra studielast per week.

Studenten die tot de beste 10% van hun cohort horen, ontvangen een uitnodiging om te solliciteren naar een plaats aan het University of Groningen Honours College. Studenten die zeer gemotiveerd zijn, maar geen uitnodiging ontvangen kunnen, mits zij goede studieresultaten hebben, ook solliciteren. Selectie vindt plaats op basis van studieresultaten, CV, schriftelijke motivatie en referenties alsmede op basis van een gesprek van de kandidaat met een lid van de toelatingscommissie van het Honours College.

Het honoursprogramma voor masterstudenten is een extra programma van 15 ECTS dat je naast je reguliere masteropleiding volgt. Het eenjarige programma met het thema Leiderschap heeft een interdisciplinair karakter, waarin je kennis gaat maken met diverse aspecten van leiderschap.

Zie voor uitgebreidere informatie en de precieze selectievoorwaarden, zie de RUG website (www.rug.nl/honours). Het emailadres is honours@rug.nl

1.4 Graduate School of Philosophy

De Graduate School van de faculteit is opgericht om het toponderzoek en het toponderwijs van de faculteit met elkaar te verbinden. De Graduate School of Philosophy bestaat uit een Research Master Programme en een promotieopleiding. De Research Master Philosophy is internationaal georiënteerd en richt zich op studenten die een wetenschappelijke carrière overwegen. Als researchmasterstudent kun je je specialiseren in de afstudeerrichtingen Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie, de Theoretische Filosofie en de Geschiedenis van de Filosofie. De promovendi in de promotieopleiding worden internationaal geworven. De onderzoekers van het Groningen Institute of Philosophy (GRIPh) begeleiden de promovendi, zodat een nauwe relatie met het lopend onderzoek ontstaat. Voor gedetailleerde informatie zie de website: <http://www.rug.nl/research/gradschool-philosophy/>.

1.5 Research Master Philosophy

Het tweejarig programma van de researchmaster bestaat uit een 'core curriculum' van vier *Core Issues* cursussen en twee *Research in Practice* cursussen, een aantal keuzemodules, seminars, een buitenlandse stage en het schrijven van een scriptie. Wil je toegelaten worden tot de research master, dan moet je vóór 1 mei een sollicitatiedossier indienen bij de Graduate School. Een speciale toelatingscommissie bekijkt of je voldoet aan de toegangseisen. Meer informatie over de toelatingseisen en het programma kun je vinden op de opleidingspagina: www.rug.nl/masters/philosophy-research/. Wanneer je de researchmaster met goed gevolg afrondt, heb je voldoende kwaliteit om te starten met een promotieopleiding. De faculteit stelt jaarlijks een aantal promotieplaatsen beschikbaar. Je hebt niet automatisch toegang tot de promotieopleiding.

1.6 Promotieopleiding Philosophy

Het belangrijkste deel van de promotieopleiding bestaat uit het onder begeleiding doen van wetenschappelijk onderzoek en het binnen een termijn van drie jaar (in sommige gevallen vier jaar) of minder schrijven van een dissertatie. Dit driejarige traject bestaat uit het doen van onderzoek en het volgen van onderwijs. Dit bestaat uit cursussen die je in overleg met je begeleider/promotor kiest uit het aanbod van de

faculteit, andere graduate schools of onderzoekscholen (b.v. Onderzoeksschool Ethiek) in Nederland of elders. Je opleidingsprogramma is grotendeels toegespitst op je eigen onderzoek. Het faculteitsbestuur stelt elk academisch jaar het aantal beschikbare opleidingsplaatsen voor PhD studenten vast.

1.7 Kansen en mogelijkheden na je Bachelor

Na het behalen van de bachelor heb je twee mogelijkheden. De eerste is zoeken naar een passende baan waarvoor een academische opleiding op bachelorniveau nodig is, de tweede is de studie vervolgen met een masteropleiding. Met je bacheloropleiding Wijsbegeerte heb je altijd toegang tot de masteropleidingen Filosofie, Filosofie & Maatschappij en de tweejarige opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de eerste graad in Filosofie. Voor de toelating tot PPE en de Research Master Philosophy gelden aanvullende eisen.

Om je de mogelijkheid te bieden je tijdig te oriënteren op de arbeidsmarkt, organiseert de faculteit, in samenwerking met de studievereniging STUFF ieder jaar een voorlichtingsbijeenkomst, gericht op loopbaan- en studieoriëntatie.

Career Services is het centrale loket van de RUG op het gebied van loopbaanondersteuning. Career Services biedt diverse workshops aan die je helpen met het betreden van de arbeidsmarkt. (www.rug.nl/careerservices)

1.8 Onderzoek bij de faculteit

Het onderwijs aan de Faculteit Wijsbegeerte komt voort uit wetenschappelijk onderzoek. Alle docenten binnen de faculteit geven onderwijs en verrichten onderzoek. De faculteit heeft alle onderzoek ondergebracht in het Groningen Institute of Philosophy (GRIPh). Het onderzoek binnen het GRIPh bestaat uit drie programma's, die overeenkomen met de drie vakgroepen: Geschiedenis van de filosofie, Theoretische filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke filosofie.

Het onderzoek en onderwijs in de vakgroep Geschiedenis van de filosofie richt zich op de hele geschiedenis van de filosofie, maar met name middeleeuwse en (vroeg-) moderne Filosofie. Leden van de vakgroep Theoretische filosofie houden zich bezig met wetenschapsfilosofie, (formele) epistemologie, formele en informele logica, en de *philosophy of mind*. Binnen de vakgroep Ethiek, Sociale en Politieke filosofie wordt

onderzoek gedaan op het terrein van de ethiek (normatieve ethiek, meta-ethiek en morele psychologie), sociale en politieke filosofie, en de filosofie van wetenschap, technologie en samenleving.

Binnen dit instituut wordt individueel of in samenwerking met anderen binnen en buiten de faculteit onderzoek gedaan.

Onderzoekslijn in het onderwijs

Als student krijg je door je hele studie te maken met het onderzoek dat aan de faculteit gedaan wordt. In het derde bachelorjaar en tijdens de masteropleiding word je uitgedaagd zelf onderzoek te doen. Tijdens werk- en onderzoekscolleges neem je kennis van de verschillende filosofische onderzoeksmethoden en van de nieuwste onderzoeksresultaten. Daarnaast worden je eigen onderzoeksvaardigheden geoefend. Ook het schrijven van een scriptie is een belangrijk instrument voor het verwerven van kennis en vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek.

1.9 Studievereniging Faculteit Filosofie (STUFF)

Studievereniging Faculteit Filosofie, STUFF, is de studievereniging van filosofie en is bedoeld voor iedereen die Filosofie of Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied studeert. STUFF is opgericht om het onderlinge contact tussen studenten, en tussen studenten en facultaire staf te bevorderen.

Hiertoe organiseert STUFF allerlei activiteiten. Zo is er elk jaar een introductiekamp, een kerstdiner, een studiereis, een pubquiz en een liftwedstrijd. Daarnaast organiseert STUFF carrièredagen om je kennis te laten maken met de mogelijkheden die je met een studie filosofie hebt in het werkende leven. Ze organiseert lezingen, filmavonden en een bandjesfeest (met eigen STUFF-band). Op de maandelijkse borrel kunnen studenten (en stafleden) in een ontspannen setting, onder het genot van een drankje, met hun mede-filosofen de belangrijke en minder belangrijke zaken van het leven met elkaar bespreken. Kortom, STUFF is een studievereniging waar alle studenten zich thuis kunnen voelen.

Het lidmaatschap kost 15 euro per jaar, een kleine investering gezien de mooie tijd

die je bij STUFF beleeft. In ruil daarvoor ontvang je als STUFF-lid drie keer per jaar het faculteitsblad 'Qualia' dat onder redactie van studenten staat. In de Qualia schrijven studenten over sterk uiteenlopende onderwerpen, maar altijd met een filosofische insteek. Ook kun je als STUFF-lid studieboeken met korting bestellen via de website van STUFF. Alleen al vanwege deze korting kan het lidmaatschap van STUFF uit!

Voor verdere informatie kun je terecht op de website van STUFF www.stuff Groningen.nl. Voor vragen kun je terecht bij het bestuur door een mail te sturen naar fil-stuff@rug.nl.

1.10 Medezeggenschap aan de faculteit

Studenten kunnen in diverse organen van de faculteit hun invloed doen gelden. Ze zijn vertegenwoordigd in het faculteitsbestuur, de opleidingscommissie, en de faculteitsraad.

Het faculteitsbestuur is verantwoordelijk voor het onderwijs en onderzoek van de faculteit. Het bestuur laat zich bijstaan door een student met een adviserende stem. Daarnaast kent de Faculteit een Opleidingscommissie (OC). De opleidingscommissie voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies over onderwijszaken. Deze commissie bestaat uit een evenredige vertegenwoordiging van studenten en docenten.

Inspraak door student en staf is verder mogelijk via de Faculteitsraad (FR). De faculteitsraad heeft instemmings- dan wel adviesrecht met betrekking tot het door het bestuur gevoerde beleid. De raad heeft tien leden: vijf studenten en vijf personeelsleden.

De studenten die in deze organen zitting hebben, vormen samen het Studenten Platform voor Actief Meedenken (SPAM), dat ongeveer acht keer per jaar vergadert. Tijdens deze vergaderingen worden de lopende kwesties besproken en worden de doelen op elkaar afgestemd. Op deze manier kunnen de mogelijkheden voor studentinspraak optimaal worden benut.

Het SPAM zorgt tevens voor nieuwe kandidaten voor de genoemde gremia, die uit-

eindelijke door het faculteitsbestuur benoemd worden. Als je interesse hebt in een functie als studentvertegenwoordiger, neem dan vooral contact op met het SPAM: spam@rug.nl . De vergaderingen zijn openbaar, dus je bent van harte welkom om deze te bezoeken.

1.11 Het Kenniscentrum Filosofie (KCF)

De Faculteit Wijsbegeerte biedt niet alleen een plaats voor academisch filosofisch onderzoek en studieprogramma's. De faculteit streeft er ook naar om een maatschappelijke bijdrage te leveren door filosofisch onderzoek beschikbaar te stellen voor een breed publiek. Hiertoe is het Kenniscentrum Filosofie (KCF) opgericht.

Het KCF speelt de rol van kennisbank en wetenschapswinkel. Op de website tref je voorbeelden aan van maatschappelijk relevant filosofisch onderzoek. Het KCF biedt via kennisdossiers (geordend op thema) bronnen aan in verscheidene vormen: teksten, weblinks, audio- en videobestanden.

Medewerkers en studenten van de Faculteit Wijsbegeerte werken via het centrum aan onderzoeksopdrachten voor verschillende maatschappelijke organisaties en bedrijven. Dit gaat soms via stages, soms via betaald of onbetaald opdrachtonderzoek.

Zie voor meer informatie:

<http://www.rug.nl/filosofie/kcf/>

kcf@rug.nl

2 Studeren bij de faculteit

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is informatie opgenomen over een groot aantal praktische zaken waarmee je in je studie te maken krijgt, zoals o.a. de indeling van het academisch jaar, de intekening voor colleges en de registratie van studieresultaten. Verder vind je informatie over diverse regelingen en voorzieningen voor studenten als de regeling voor studiekosten, de ICT-voorzieningen, studiebegeleiding en de bijzondere voorzieningen voor studenten met een ziekte of bijzondere omstandigheden.

2.2 Jaarindeling

Het academisch jaar is bij de Faculteit Wijsbegeerte is opgedeeld in twee semesters, die exclusief vakantieweken samen 40 weken omvatten. Het eerste semester begint in september en duurt tot eind januari. Het tweede semester start begin februari en loopt door tot midden juni. Elk semester omvat twee blokken van 10 weken.

1e semester (4 september – 2 februari)

	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5		
	september					oktober					november					december					januari				
Maandag	29	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29		
Dinsdag	30	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
Woensdag	31	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31		
Donderdag	1	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	1		
Vrijdag	2	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2		

2e semester (5 februari – 22 juni)

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
	februari				maart				april				mei				juni				juli			
Maandag	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	
Dinsdag	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	
Woensdag	7	14	21	28	7	14	21	26	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	
Donderdag	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	
Vrijdag	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	

De vakken duren 10 weken, een half semester. Vakantie- en feestdagen zijn gemarkeerd. De woensdagen zijn overwegend collegevrij.

Op zaterdagen, zon- en feestdagen en op Goede Vrijdag is de faculteit gesloten.

Vakanties en andere collegevrije dagen:

Kerstvakantie:	maandag 25 december 2017 t/m vrijdag 5 januari 2018
Goede Vrijdag:	30 maart 2018
Paasdagen:	1 en 2 april 2018
Koningsdag:	27 april 2018
Bevrijdingsdag	5 mei 2018
Hemelvaartsdag	10 mei 2018
Pinksteren:	20 en 21 mei 2018

2.3 Student Portal en ICT-voorzieningen voor studenten

Alle RUG-studenten maken gebruik van een centraal account, dat bestaat uit het studentnummer en een wachtwoord. Met dit account kun je inloggen op de *Student Portal*. Dit is een startpagina met (links naar) alle informatie en voorzieningen die RUG-studenten nodig hebben, verdeeld over drie tabbladen: *Today*, *Study Info* en *Career*.

Je vindt de Studentportal op de volgende URL: student.rug.nl

Ook studentportal.rug.nl leidt naar deze pagina.

Today

Onder het tabblad *Today* vind je nieuwsberichten, je collegerooster ('Timetable'), vakinformatie (Courses) zoals mededelingen en updates/wijzigingen van de docent van het vak over de colleges, de verplichte literatuur en tentamens en de meest recente meldingen uit je agenda en mail. E-mail en agenda/calendar zijn beschikbaar via 'Google Apps for Education' op deze tab.

De nieuwsberichten zijn onderverdeeld in twee categorieën:

1. 'Need to Know' → belangrijk/noodzakelijk om te weten, zoals aankondigingen van zaalwijzigingen of aangepaste openingstijden.

2. 'Nice to Know' → leuk/handig om te weten, zoals mededelingen over lezingen. Je vindt hier ook aankondigingen van scriptie-verdedigingen (afstuderen). De berichten kunnen afkomstig zijn van je eigen faculteit of van de RUG als geheel. Dat kun je zien aan de afkorting naast de datum van het bericht.

Study Info

Onder het tabblad *Study Info* vind je alle informatie van je eigen faculteit: informatie over de organisatie, wetgeving, regels en richtlijnen, onderwijs- en examenreglementen (OER's), studiegidsen, helpdesks en adressen waar je terecht kunt met je vragen, opmerkingen en klachten. Verder kun je hier studenteninformatie vinden van alle andere faculteiten en informatie die geldt voor alle studenten van de RUG.

Career

Onder het tabblad *Career* vind je stages en vacatures voor student-assistentschappen ('Latest Jobs') en carrièredagen/alumnidagen, die door onze studievereniging STUFF worden georganiseerd ('Upcoming Events'). Daarnaast vind je informatie en updates voor alle studenten over carrière, loopbaanoriëntatie, cursussen (bijv. solliciteren, CV opstellen, netwerken), en vacatures voor studenten en voor pas afgestudeerden.

Voor meer informatie over de ICT-voorzieningen, zie:
<http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/ict/>

Voor vragen over de Student Portal of de website van de Faculteit kan men zich wenden tot Fré Moorrees, kamer 0106, tel. 363 7960, E-mail f.c.moorrees@rug.nl

2.4 Verkoop van readers

Voor een aantal cursussen geven de docenten tekstbundels op, zgn. 'klappers' ofwel 'readers'. De readers voor colleges van de Faculteit Wijsbegeerte zijn online te koop bij de 'U-order Printshop' van de RUG: www.rug.nl/uorder/printshop/ Je moet de eerste keer dat je deze dienst gebruikt een account aanmaken. Log in zoals je gewend bent, met je S-nummer en wachtwoord.

Je kunt in deze omgeving de reader selecteren, en selecteren waar deze vervolgens afgeleverd wordt. De betaling van de readers gaat in de webshop via een beveiligde pagina (hierop vul je de betaalgegevens in). Wacht na het voltooien van de bestelling tot je automatisch terugkomt op de pagina van de webshop! Als je dat niet doet en de webpagina afsluit, zal de betaling mislukken!

Houd er verder rekening mee dat het minimaal een week duurt voordat de reader is afgeleverd. Mogelijk zijn er periodes met grotere vraag dan normaal, zoals de weken voor de start van de colleges. Bestel je klapper dus ruim op tijd.

2.5 Intekenen voor Colleges

Studenten zijn verplicht zich voor *alle* cursussen tijdig aan te melden in *Progress-WWW*. Aanmelding voor een cursus van het eerste semester is mogelijk vanaf 1 augustus, voor het tweede semester vanaf 1 december. Hoewel de faculteit doorgaans geen deadlines stelt aan intekening voor vakken, is het raadzaam je uiterlijk twee weken voor aanvang van de cursus ingetekend te staan. Wie zich namelijk niet op tijd heeft aangemeld, kan niet rekenen op tijdige beschikbaarheid van de praktische informatie die bij die cursus hoort, zoals de studiehandleiding of mededelingen over de cursusopzet.

Aanmelding geschiedt op het internet via ProgressWWW:
www.progresswww.nl/rug/

2.6 Studieresultaten

In de module 'resultaten' van ProgRESS-WWW kun je een persoonlijk overzicht krijgen van de studieresultaten die je hebt behaald. Deze lijst van resultaten is op verschillende manieren te rangschikken (door te klikken op een van de driehoekjes boven de gegevens) en het overzicht kan ook worden geprint. Mocht je je hebben ingeschreven voor meer opleidingen, dan moet je er rekening mee houden dat in verschillende overzichten waarin hetzelfde vak voorkomt, de bijbehorende studiepunten worden meegeteld. Bij het optellen van de punten over alle overzichten kan het dus zijn dat het totale aantal studiepunten te hoog is.

2.7 Studiemateriaal en studiekosten

De RUG kent een prijsbeleid studiekosten. Deze regeling beoogt beheersing van de studiekosten, zodat de component 'studiekosten' in het budget van de studiefinanciering niet te boven wordt gegaan. Men is dus niet meer geld aan studiemateriaal kwijt dan de Minister ter beschikking stelt. Voor 2017-2018 is het normbedrag vastgesteld op € 740,-. Per opleidingsfase geldt een plafondbedrag van het normbedrag x de cursusduur.

Soms is het onvermijdelijk dat de kosten hoger zijn dan het plafondbedrag. In dat geval kan de helft van het bedrag dat men meer kwijt is bij het faculteitsbestuur worden teruggevraagd d.m.v. het overleggen van aankoopbewijzen, of is een andere regeling getroffen.

Studenten kunnen informatie over het prijsbeleid studiekosten krijgen via het studentenportaal. Zij kunnen zich tevens wenden tot de University Student.

2.8 Bibliotheek

De bibliotheek van de Faculteit Wijsbegeerte is gevestigd op de vierde verdieping van de UB. De bibliotheek maakt deel uit van de Bibliotheek van de Rijksuniversiteit Groningen.

De bibliotheek heeft een collectie van ca. 15.000 banden. De collectie bestaat uit naslagwerken (encyclopedieën, woordenboeken, bibliografieën), monografieën en artikelenbundels. Uiteraard zijn er op de centrale Universiteitsbibliotheek en in de andere vakbibliotheken ook filosofieboeken aanwezig.

Werkcollegekast: de verplichte literatuur voor de colleges staat voor zover beschikbaar, ter inzage in de werkcollegekast. Deze boeken worden niet uitgeleend. De literatuur staat per semester per plank opgesteld. Ook deze boeken zijn alleen ter inzage. Zie ook: <http://www.rug.nl/bibliotheek/services/ub/services-department/study-rooms/study-room-philosophy/>

Nadere informatie over de bibliotheek is te vinden op de homepage van de bibliotheek: <http://www.rug.nl/bibliotheek/> en op de pagina voor het eigen vakgebied: <http://libguides.rug.nl/philosophy>

2.9 Studiebegeleiding

Tijdens je studie word je begeleid in het maken van verantwoorde studiekeuzes. De studiebegeleiding in de Faculteit is als volgt geregeld. Er is een studieadviseur, er zijn tutores en studentmentoren.

Studieadviseur

Bij de studieadviseur kun je terecht voor informatie en adviezen over toelating, inschrijving, studiemogelijkheden, studieplanning, BSA, de keuze van hoofd- en bijvak, studeren in het buitenland, hulpverlenende instanties e.d. Ook kun je voor persoonlijke zaken bij de studieadviseur terecht, evenals advies en informatie over studeren met een functiebeperking.

Contact: op afspraak via: htenhave.youcanbook.me, fil-study-advisor@rug.nl, of via het onderwijssecretariaat. Je kunt ook bellen op 050 363 6157, maar vanwege spreekuren geldt er een beperkte bereikbaarheid. De studieadviseur houdt ook 'inloopspreekuur' waarop studenten langs kunnen komen voor vragen, handtekeningen, of korte besprekpunten. Zie voor de actuele tijden <http://www.rug.nl/filosofie/organization/student-advisor>.

In het eerste jaar worden alle eerstejaarsstudenten uitgenodigd voor een kort kennismakingsgesprek met de studieadviseur. De studieadviseur nodigt ook studenten met studievertraging op voor een voortgangsgesprek. Voor studenten Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied geldt dat zij alvorens te starten met de studie een afspraak met de studieadviseur moeten maken voor het maken van een studieplanning.

Studentmentoren

Alle eerstejaarsstudenten worden bij start van de opleiding verdeeld over mentor-groepen onder leiding van een studentmentor. Studentmentoren zijn ervaren studenten die eerstejaarsstudenten wegwijzen maken binnen de opleiding en faculteit. De

mentorgroepen komen regelmatig samen, met name aan het begin van het collegejaar.

Tutoren

Voor studenten van de researchmaster geldt dat zij ieder een individuele tutor krijgen toegewezen. Deze tutor is in de regel een docent op het vakgebied van de afstudeerscriptie. Tutoren zijn beschikbaar op afspraak en kunnen studenten ondersteunen met inhoudelijke vragen over de studie. Tutoren adviseren studenten over keuzes binnen het curriculum (vakken, *tutorials*, afstudeerrichting), studie in het buitenland en de afstudeerscriptie.

Taakverdeling Studieadviseur, studentmentoren en tutoren

1. de studieadviseur is er voor alle studenten en geeft informatie en adviezen over toelating, inschrijving, studiemogelijkheden en –planning, minoren, buitenlandverblijf, studieproblemen, hulpverlenende instanties e.d.
2. de studentmentoren maken de eerstejaarsstudenten wegwijs in de studie en de faculteit.
3. de tutoren in de Research Master adviseren de studenten over onder meer de inhoud van de specialisatie, vakkenpakket en afstudeeronderzoek.

2.10 Ziekte of bijzondere omstandigheid

Als je door ziekte of andere omstandigheden noodgedwongen voor kortere of langere tijd niet aan de colleges en/of tentamens kunt deelnemen, moet je de studieadviseur zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte stellen. Bovendien moet je de docenten bij wie je colleges met aanwezigheidsplicht volgt, persoonlijk over de absentie informeren.

Wanneer je verwacht dat je studievertraging zal oplopen, moet je dit onmiddellijk melden aan de studieadviseur, omdat je dan wellicht in aanmerking kunt komen voor financiële ondersteuning uit het Profileringsfonds. Wanneer de studievertraging groter is of dreigt te worden dan 15 ECTS moet je, om in aanmerking te blijven komen voor het fonds en speciale voorzieningen, zelf een afspraak maken met een

studentendecaan van het Studenten Service Centrum voor een vervolgmelding. Zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/profileringsfonds/>

2.11 Studeren met een functiebeperking

Studenten die te maken hebben met bijvoorbeeld een lichamelijke functiebeperking, langdurige psychische klachten of dyslexie, kunnen aanspraak maken op bijzondere voorzieningen voor het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens. Hiervoor geldt de volgende procedure:

- Maak een afspraak met de studieadviseur en bespreek de mogelijkheden die er zijn bij de opleiding. Doe dit zo snel mogelijk, omdat er misschien maatregelen moeten worden getroffen die enige tijd vragen.
- Maak een afspraak met een studentendecaan van het Studenten Service Centrum. Een studentendecaan informeert je over de financiële en juridische regelingen. Daarnaast stelt de studentendecaan een aanbevelingsbrief op voor aanpassingen in het onderwijs van de faculteit.
- Neem een medische (of psychologische) verklaring mee naar beide gesprekken. Als je wilt, mag je een coach of een ouder meenemen.

Belangrijk

Houd je aan de gemaakte afspraken. Anders kom je mogelijk niet in aanmerking voor financiële ondersteuning en/of aanpassingen aan het onderwijs.

Het adres van het Studenten Service Centrum is:

Uurwerkersgang 10
Postbus 72, 9700 AB Groningen
(050) 363 8066
ssc-secretariaat@rug.nl
www.rug.nl/ssc

3 Onderwijs en examens

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk vind je informatie over de uitgangspunten en achterliggende gedachten die een rol hebben gespeeld bij het opstellen van de onderwijsprogramma's van de faculteit: de doelstellingen en eindtermen. Ook wordt het een en ander gezegd over de juridische basis van de programma's, de zogenaamde onderwijs- en examenregelingen. Daarnaast is er aandacht voor belangrijke formele zaken als toelatingseisen en toegangseisen, toetsing en beoordeling alsmede examens.

3.2 Doelstellingen en eindkwalificaties

Bij het maken van de onderwijsprogramma's van de opleidingen die de faculteit aanbiedt, zijn twee niveaus onderscheiden: doelstellingen en eindkwalificaties. Doelstellingen worden geformuleerd om helder te maken waartoe de betrokken opleiding opleidt. Voor academische opleidingen wordt daarbij niet zozeer aan functies en beroepen gedacht maar aan gebieden waarover je kennis krijgt en met betrekking waartoe je theoretische en praktisch georiënteerde vaardigheden aanleert. De eindkwalificaties geven aan wat je uiteindelijk moet weten en kunnen in termen van inhoud en niveau. De doelstellingen en eindtermen van een opleiding worden vermeld bij de betreffende opleiding.

3.3 Toelatingseisen en toegangseisen

Toelatingseisen zijn de eisen waaraan je moet voldoen voordat je met een studie kunt beginnen. Hoewel elke opleiding zijn eigen toelatingseisen stelt, geldt in het algemeen dat je met een vwo-diploma aan de toelatingseisen voor een universitaire bacheloropleiding voldoet. Ook alleen een hbo-propedeuse kan in een aantal gevallen toegang geven tot een universitaire bacheloropleiding, maar vaak zijn daar aanvullende eisen aan verbonden, zoals een examen wiskunde op vwo-niveau. Dit is ter beoordeling van de toelatingscommissie van de betreffende opleiding.

Soms kun je met een hbo-diploma dat verwant is aan de gekozen universitaire studie vrijstellingen krijgen, zodat de universitaire studie verkort wordt. Het is echter aan

de examencommissie om hierover een beslissing te nemen. Iemand die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt en niet beschikt over een getuigschrift vwo of hbo kan een colloquium doctum afleggen. Zie hiervoor de website van de faculteit: www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum

Toegangseisen zijn de eisen die gesteld worden aan toelating tot een bepaald studieonderdeel. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat je voor het volgen van een tweedejaars module een eerstejaars module moet hebben gehaald. De specifieke toegangseisen voor de verschillende studieonderdelen staan vermeld in de vakomschrijvingen achter in deze gids.

3.4 Toelatingscommissie

De toelatingscommissie is verantwoordelijk voor de toelating van studenten tot de studieprogramma's van de faculteit. De commissie vergadert onder meer over:

- de geschiktheid van de student voor de toelating tot het studieprogramma,
- toelatingsverzoeken voor de Research Master Philosophy,
- bijzondere toelatingen, zoals colloquium doctum,
- toelatingsverzoeken van studenten met een niet-Nederlands diploma.

De leden van de commissie zijn dr. F.A. Keijzer, dr. M. Lenz and dr. H. T. Adri-aenssen (voorzitter). De studieadviseur is adviserend lid van de commissie en treedt in die hoedanigheid ook op als secretaris. Hij is tevens het eerste aanspreekpunt voor vragen over alle zaken die betrekking hebben op toelating.

3.5 Open Colleges

Wie zich niet aan de universiteit als student wil inschrijven en als belangstellende een of meer cursussen wil volgen kan zich inschrijven als *contracttoehoorder*. De kosten hiervoor bedragen aan de Faculteit Wijsbegeerte € 50,- per EC (European Credit points). Een contracttoehoorder die ook een toets wil afleggen betaalt bij inschrijving voor een cursus € 100,-. Een college heeft doorgaans een

omvang van 5 ECTS of 7,5 EC. Zie www.rug.nl/filosofie/education/open-colleges voor meer informatie. Hoewel aan de inschrijving als contracttoehoorder geen vooropleidingseisen worden gesteld, wordt er van uit gegaan dat contracttoehoorders een vwo-niveau bezitten.

3.6 Onderwijs en Examenregelingen

De Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek bepaalt dat elke opleiding een Onderwijs- en Examenregeling, kortweg OER, dient te hebben. Deze OER legt het programma en de tentamens die je moet afleggen vast. Ook bevat de OER ook de regels die gelden met betrekking tot het afleggen van een tentamen. Je wordt geacht kennis te nemen van de OER van je eigen opleiding. De Onderwijs- en Examenregelingen van de opleidingen zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte:

<http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/oer/>

3.7 Examencommissie

De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, en daarmee van de diploma's. De examencommissie moet van iedere student op onafhankelijke en deskundige wijze vaststellen of hij/zij voldoet aan de eisen die de opleiding stelt ter verkrijging van de graad. De examencommissie is ook de partij die toeziet op het naleven van de Onderwijs- en Examenregelingen, mede met behulp van haar Regels en Richtlijnen (zie p. 137). Deze regelingen zijn te raadplegen via het studentenportaal. De examencommissie is belast met:

- de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens;
- het afnemen van de examens;
- de organisatie en de coördinatie van de tentamens;
- de bewaking van de goede gang van zaken tijdens de tentamens;
- de goedkeuring van 'vrije' opleidingsprogramma's (art. 7.3c.), vallend binnen een bestaande opleiding.

Tot de organisatie en coördinatie van de tentamens behoren met name:

- het aanwijzen van de examinatoren voor het afnemen van de tentamens;

- het vaststellen van regels m.b.t. de goede gang van zaken tijdens de tentamens en m.b.t. de in dat verband te nemen maatregelen;
- het geven van richtlijnen en aanwijzingen aan de examinatoren m.b.t. de beoordeling van degene die het tentamen aflegt en m.b.t. de vaststelling van de uitslag van het tentamen.

De examencommissie:

- controleert via vakkenpakketformulieren of aan de eisen van een examen is voldaan.
- is bevoegd om te oordelen over studenten die worden verdacht van fraude;
- heeft de bevoegdheid om de geldigheidsduur van tentamens te verlengen;
- kan in bijzondere gevallen bepalen tentamens op een andere manier af te nemen dan het instellingsbestuur heeft bepaald;
- oordeelt of er sprake is van aantoonbaar overmacht wanneer de student om dispensatie vraagt (aantoonbaar overmacht is bijvoorbeeld ziekte (medische verklaring vereist), of ernstige ziekte / overlijden van naaste familieleden. De examencommissie beoordeelt dergelijke situaties van overmacht en kan besluiten een uitzondering op de regels toe te staan);
- kan bepalen of er vrijstelling voor bepaalde vakken kan worden gekregen op grond van eerder afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden;
- behandelt verzoeken voor erkenning van minorpakketten.

Studenten die om uiteenlopende redenen willen afwijken van de Onderwijs en regelingen behoren voorafgaand een gemotiveerd schriftelijk verzoek in te dienen bij de examencommissie. De studieadviseur kan desgevraagd studenten advies geven over het opstellen van dergelijke verzoeken. De commissie vergadert in de regel maandelijks in de perioden dat er onderwijs wordt aangeboden.

Samenstelling commissie

De commissie bestaat uit leden van de wetenschappelijke staf, en een lid dat niet verbonden is aan de faculteit. Deze externe deskundige kan een vakgenoot zijn van een andere instelling of van een andere discipline van de RUG. Het kan tevens ie-

mand zijn die deskundig is op het gebied van toetsing. De studieadviseur is geen lid van de examencommissie, maar neemt deel aan de vergaderingen in een adviserende rol.

Zie voor de actuele samenstelling van de commissie
www.rug.nl/filosofie/organization/board-council-and-committees

Contact

De voorzitter van de examencommissie is Dr. Jan Albert van Laar. Email: j.a.van.laar@rug.nl

3.8 Bindend studieadvies (BSA)

Studenten die vanaf 1 september 2010 bij een opleiding in de propedeutische fase beginnen krijgen te maken met een bindend studieadvies (BSA). Dit betekent dat je je opleiding niet kunt voorzetten als je aan het eind van het eerste jaar onvoldoende resultaat hebt behaald.

De Faculteit Wijsbegeerte biedt één opleiding aan met een BSA-norm: de bachelor wijsbegeerte (zie p. 52). De minimale norm waaraan je moet voldoen is het halen van 45 studiepunten in je eerste jaar. Als je de minimumnorm niet haalt en niet tijdig hebt aangegeven dat er bijzondere omstandigheden zijn die de studie hebben vertraagd, volgt er een negatief bindend studieadvies. Met een bindend studieadvies mag een student zich voor een periode van twee jaar vanaf 1 september van het aansluitende collegejaar niet inschrijven voor dezelfde studie.

De voor het bindend studieadvies geldende 45 ECTS dient nadrukkelijk niet de norm te zijn, maar als het absolute minimum te worden gezien. De norm is om in je eerste jaar 60 ECTS te halen. Onderwijs- en examenprogramma's zijn zo ontworpen dat je je bij voldoende inspanning die 60 ECTS kunt realiseren. De studieonderdelen die je niet in het eerste jaar haalt, dien je het jaar erop alsnog te behalen. Dit levert in de praktijk doorgaans verdere studievertraging in de postpropedeutische fase op.

De universiteit zorgt voor een goede begeleiding van de eerstejaars en ziet er op toe dat de studenten exact weten hoe ze er voor staan. Daartoe wordt al na 13 weken een eerste, voorlopig studieadvies gegeven. Een tweede studieadvies volgt na het eerste semester. Het definitieve studieadvies, dat bindend is, wordt gegeven na het tweede semester.

Wanneer je denkt niet aan de BSA-norm te kunnen voldoen en daar zijn goede redenen of aanwijsbare oorzaken voor (zoals ziekte), dan dien je hiervan zo spoedig mogelijk de studieadviseur op de hoogte te brengen (zie pp. 18 en 19).

Meerdere opleidingen

Wanneer je voor twee of meer opleiding ingeschreven staat dien je voor minimaal één opleiding 45 ECTS te halen.

Deeltijd

Voor deeltijdstudenten geldt een norm van 22,5 ECTS in het eerste jaar.

Inschrijving na 1 februari

Bij een inschrijving na 1 februari geldt een norm van 22,5 ECTS.

Persoonlijke omstandigheden

Wanneer je te maken hebt of krijgt met zwaarwegende bijzondere omstandigheden (ziekte, familieomstandigheden, functiebeperking etc.) geldt er een speciale regeling. Wanneer je vanwege zwaarwegende persoonlijke omstandigheden vertraging oploopt in je studie, dien je dit zo snel mogelijk te melden aan de studieadviseur. Het niet tijdig melden van deze omstandigheden kan er toe leiden dat je geen gebruik kan maken van bijzondere regelingen. De studieadviseur kan je informeren over de procedure in het geval van zwaarwegende bijzondere omstandigheden.

Voor de exacte omschrijving van de regels omtrent het bindend studieadvies, zie paragraaf 4 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER) op de facultaire website.

3.9 Toetsing en beoordeling

Voor elk studieonderdeel dat je volgt krijg je een cijfer. Aan een universiteit is het gebruikelijk te eisen dat alle studieonderdelen met een voldoende zijn afgesloten. Een studieonderdeel is voldoende dan wel onvoldoende wanneer voor het onderdeel een 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager behaald is. Voor cijfers onder de 6 worden geen decimalen berekend.

De toetsing en beoordeling kunnen op verschillende manieren plaatsvinden. In het eerste jaar leggen studenten in verhouding vrij veel schriftelijk tentamens en tussentoetsen af. In de hogere jaren ligt de nadruk op het schrijven van essays, en wordt de kwaliteit van de inzet beoordeeld.

Die inzet kan betrekking hebben op het houden van een voordracht en/of het schrijven en zo nodig presenteren van een werkstuk en de beoordeling van werkstukken van collega-studenten.

Voor tentamens en tussentoetsen geldt dat er twee kansen per jaar zijn: het reguliere tentamen en de herkansing. Voor tweede- en derdejaars onderdelen die afgesloten worden met een paper geldt de regeling zoals die onder 3.10 omschreven is. Herkansingen voor derdejaarscursussen en masteronderdelen vinden altijd plaats na individueel overleg tussen student en docent.

Om je studielast goed te kunnen spreiden over het jaar is het belangrijk dat je tentamens in één keer haalt, omdat je anders in het volgende blok met zowel hertentamens als reguliere tentamens te maken krijgt.

Mede in verband met het bindend studieadvies geldt voor alle tentamens en werkstukken een nakijktermijn van 10 werkdagen. Dat betekent dus dat docenten vanaf de dag waarop een tentamen is gemaakt of een werkstuk is ingeleverd maximaal tien werkdagen hebben om het tentamen of werkstuk na te kijken en de behaalde resultaten door te geven aan de onderwijsadministratie. Daarna duurt het nog maximaal drie dagen tot de resultaten in ProgRESS-WWW te zien zijn.

3.10 Regeling inzake het schrijven van papers

Propedeuse

In het eerste jaar van de bacheloropleiding Wijsbegeerte worden in principe geen papers geschreven ter afsluiting van een vak.

Alle afrondingen bestaan uit schriftelijke tentamens. Onder schriftelijke tentamens worden mede verstaan take home tentamens met schriftelijke vragen.

De docent toetst aan de cursus toegekende schrijfvaardigheden met één of meer schrijfopdrachten van ongeveer van in totaal ongeveer 1500 woorden.

Buiten de propedeuse

In het tweede en derde jaar, en bij niet-inleidende cursussen van bacheloropleidingen, alsook in de masteropleidingen kunnen papers gevraagd worden ter afsluiting. De tussentoets in het tweede jaar van de bacheloropleiding wijsbegeerte, echter, betreft niet het schrijven van een paper.

De docent maakt aan het begin van de cursus duidelijk wat de onderzoeksvraag van het essay zal zijn, of begeleidt studenten althans bij het ontwikkelen van een onderzoeksvraag. Daarnaast maakt de docent duidelijk binnen welke kaders het essay tot stand komt.

De omvang van een essay ligt niet boven de 3000 woorden in het tweede jaar en bij de inleidende vakken van de opleiding Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied. De omvang van een essay ligt niet boven 5000 woorden in het derde jaar, alsook in alle niet-inleidende vakken van de opleiding Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied, en in de master. Als de toets bestaat uit het schrijven van meerdere essays, dan komt het totaal aantal woorden niet uit boven de 3000 bij tweedejaars- en inleidende cursussen, en 5000 woorden bij niet-inleidende cursussen.

Voor het schrijven van een afsluitende paper wordt voldoende tijd ingeruimd door de docent, bijvoorbeeld door een schrijfweek aan het einde van de cursus in te lassen. De uiterste inleverdatum wordt geroosterd binnen het lopende kwartaal. Bij overschrijding van de deadline kan de docent de paper niet meer accepteren.

Een docent kan tussentijdse niet vrijblijvende opdrachten verstrekken, ook als alternatief voor een afsluitende paper. In de master dient de docent altijd de mogelijkheid te bieden het afsluitend paper te vervangen door twee tussenopdrachten.

Heeft een student een essay niet op tijd ingeleverd, of heeft de student een cijfer gehaald lager dan een 5, dan wijst de docent de student erop dat hij of zij binnen twee weken om een nieuw onderwerp kan verzoeken voor de herkansing, waarna de docent een nieuw onderwerp en een nieuwe inleverdatum vaststelt, in lijn met de schrijftermijn voor het reguliere essay. Heeft een student een 5 gehaald op het reguliere essay, en wordt dit niet gecompenseerd door de resultaten van eventuele andere deeltaetsen, dan kan de student het essay herkansen door het te verbeteren.

Beoordelingsformulier

Bij alle schriftelijke essay-opdrachten en (eind)papers krijgt de student feedback middels het 'beoordelingsformulier kort essay.'

Scripties

De afsluitende scriptie in de bachelor en de master opleidingen wordt geschreven conform het bachelor en master scriptieprotocol (zie bijlagen). Deelname aan de cursus Bachelorscriptie behoort tot de verplichtingen van de bachelorscriptie. Deze cursus wordt ten minste twee maal per jaar aangeboden, steeds beginnend enkele weken voor aanvang van een nieuw kwartaal.

3.11 Fraude

De Faculteit Wijsbegeerte vat iedere vorm van fraude op als een ernstig vergrijp.

Onder fraude wordt verstaan: het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Fraude bij tentamens kan bestaan uit het gebruik maken van hulpmiddelen als spiekbriefjes, college-aantekeningen en ander studiemateriaal, gebruik van smartphones etc.

Onder fraude wordt tevens het plegen van plagiaat verstaan. Dit is het overnemen

van ideeën, formuleringen of passages uit het werk van anderen zonder correcte bronvermelding. Enkele concrete voorbeelden hiervan zijn:

- Teksten uit digitale bronnen middels knippen en plakken letterlijk overnemen in het werkstuk zonder duidelijk te maken waar je deze teksten vandaan hebt.
- Teksten (al dan niet vertaald) overnemen zonder duidelijk te maken dat het om een citaat gaat (door gebruik te maken van aanhalingstekens dan wel aparte tekstblokken en een bijbehorende verwijzing naar de brontekst).
- Het parafraseren van een auteur zonder een deugdelijke verwijzing naar de betreffende passage in het werk van de auteur.
- Samenwerken met andere studenten aan opdrachten die je individueel behoort te maken.
- Het werk van een andere student onder eigen naam inleveren. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student, dan is ook deze student medeschuldig aan plagiaat.
- Een werkstuk meer dan eenmaal indienen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de docent, of een werkstuk meermaals voor verschillende studietoelagen indienen.
- Het indienen van werk geschreven door een derde partij die (al dan niet tegen betaling) de tekst voor de student geschreven heeft.

Deze opsomming is echter niet uitputtend. Alle manieren waarop je andermans ideeën presenteert als je eigen ideeën gelden als plagiaat en zijn strafbaar. Het gaat namelijk in tegen de kerngedachte achter een wetenschappelijke opleiding: om studenten te vormen tot kritische en onafhankelijk nadenkende personen.

De faculteit gebruikt een zogenaamde plagiaatscanner voor de detectie van fraude. In verband hiermee dienen schriftelijke werkstukken, essays, papers en scripties door de student altijd óók elektronisch ingeleverd te worden. Als een docent vermoedens van fraude heeft, zal hij of zij dit bij de examencommissie melden. Deze doet vervolgens nader onderzoek. In 'Regels en Richtlijnen van de Examencommissie', dat in het Student Portal van de faculteit te vinden is, staat o.a. beschreven hoe de universiteit

omgaat met fraude en plagiaat en welke sancties daar op staan. Wanneer fraude be-
wezen wordt geacht, kan het in het uiterste geval leiden tot beëindiging van inschrij-
ving en uitsluiting van verdere deelname aan de opleiding.

Om te voorkomen dat je per ongeluk plagiaat pleegt, moet je weten hoe je een ade-
quate bronvermelding in je werk opneemt. In het Student Portal staat het document
'Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk' dat beschrijft hoe je cor-
rect naar andermans werk moet verwijzen.

De webpagina van het Talencentrum van de RUG biedt ook een apart 'Handboek
Academische Communicatieve Vaardigheden' waarin het correcte gebruik van
bronnen wordt beschreven. Zie [www.rug.nl/society-business/language-centre/
academische-communicatievaardigheden/hacv/](http://www.rug.nl/society-business/language-centre/academische-communicatievaardigheden/hacv/)

3.12 Judicium regeling

De examencommissie beoordeelt of aan het bachelorgetuigschrift een onderscheiding
wordt toegekend. Zie voor de precieze regeling de OER van de betreffende oplei-
ding. Voor het behalen van een cum-laude-aantekening dient in ieder geval aan de
volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- a) Het cijfer voor de scriptie moet voldoen aan de volgende minima:
 - 'Cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is tenminste 8,0;
 - 'Summa cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is tenminste 9,0.
- b) Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de
scriptie, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is
 - groter dan of gelijk aan 8,0 voor 'Cum laude';
 - groter dan of gelijk aan 9,0 voor 'Summa cum laude'.

1. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS
meer dan de helft van het totale aantal ECTS van de opleiding bedraagt. Deze be-
paling is niet van toepassing op de Double Degree programma's.
2. Voor het behalen van enig judicium geldt dat het tentamen van een onderwijseen-
heid slechts eenmaal afgelegd mag zijn.

3. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.
4. Voor het behalen van een judicium geldt als voorwaarde dat de gebruikte tijd voor de opleiding niet meer is dan anderhalf keer de nominale duur van de opleiding.
5. Voor het behalen van een judicium geldt als voorwaarde dat er geen beslissing is van de Examencommissie inhoudende dat de student, vanwege vastgestelde fraude, niet meer in aanmerking komt voor een judicium.
6. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie afwijken van het bepaalde in de leden twee tot en met zes van dit artikel.

In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van hierboven beschreven regeling.

3.13 Regeling Voertaal Colleges

Aan de faculteit wordt de volgende Regeling Voertaal Colleges gehanteerd:

De eerste- en tweedejaars colleges worden in het Nederlands gegeven, tenzij de docent anders heeft aangegeven.

De cursussen van de minor zijn geheel Engelstalig en de derdejaarscursussen worden in het Engels aangeboden als de docent te kennen heeft gegeven dat te willen doen. Als vervolgens blijkt dat er geen behoefte is aan een andere voertaal, kan het college alsnog in het Nederlands worden gegeven. De afronding van het college (bv wel of geen Engelstalige paper) wordt in overleg met de studenten vastgesteld. Mocht voor een buitenlandse student het aanbod aan Engelstalige derdejaars vakken te gering blijken te zijn, dan wordt de mogelijkheid gecreëerd van een aangepast programma (bijv. middels een literatuurlijst).

Alle mastercolleges aan de Faculteit Wijsbegeerte worden in het Engels worden aangeboden, tenzij er moverende redenen van inhoudelijke aard zijn om dit niet te doen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de mastercolleges Filosofische Interventies en Publieksgericht Schrijven.

3.14 Overgangsregeling

Het bestuur ziet erop toe dat voor studenten die door de invoering van onderwijs-vernieuwingen in problemen raken, desgewenst maatregelen worden getroffen die tot doel hebben hen een aangepast studieprogramma aan te bieden dat zo veel mogelijk overeenkomt met het studieprogramma waarmee ze hun studie zijn begonnen. Men wende zich hiervoor tot de studieadviseur.

3.15 Studielastmodel

De studielast of studieomvang van een onderdeel is de tijd die een 'voltijdstudent' nodig heeft om dat onderdeel met goed gevolg af te sluiten. 'Voltijd' betekent: 8 uur per dag, 5 dagen in de week. De studielast wordt uitgedrukt in European Credit points (EC). Eén (studie)jaar = 1680 (studie)uren = 60 EC. 1 ECTS = 28 uren studie. Een onderdeel met een studielast van 5 ECTS veronderstelt dan $5 \times 28 = 140$ uren studie.

In de studielast van een cursus wordt begrepen:

1. colleges: het aantal uren dat deze in beslag nemen gedurende de cursusperiode;
2. literatuur:
 - 1 à 2 blz. p.u. voor sterk formele/logische literatuur
 - 3 blz. p.u. voor literatuur van hoger dan gemiddelde moeilijkheidsgraad
 - 5 blz. p.u. voor literatuur van gemiddelde moeilijkheidsgraad
 - 7 blz. p.u. voor vlotter leesbare/populairder literatuur
3. tentamen: bij invoering van een traditioneel tentamen worden daarop betrekking hebbende extra activiteiten verzameld (bestudering collegedictaten, maken van uittreksels/overzichten, leeswerk e.d.). Dit sluit aan bij het studeergedrag in traditionele programma's waarbij studenten vrijwel onvermijdelijk 2-5 dagen 'een tentamen leren'. De norm is daaraan gerelateerd: 20-40 uur, afhankelijk van moeilijkheidsgraad, hoeveelheid stof, activiteiten en eisen.
4. opdrachten: per opdracht wordt vastgesteld de hoeveelheid tijd die men daaraan maximaal dient te besteden. Dit varieert van eenvoudige huiswerkopdrachten van 1 à 2 uur tot korte referaten of essays van enkele bladzijden (max. 8 uur).

5. tentamenvervangende opdrachten of eindwerkstuk: een complex van tentamenvervangende opdrachten of (een) tentamenvervangend(e) werkstuk(ken) kent dezelfde studielast als een tentamen. In de regel 20-40 uur, afhankelijk van hierboven genoemde factoren.

3.16 Evaluatie van het onderwijs door studenten

De faculteit vindt het belangrijk dat het onderwijs mede door studenten geëvalueerd wordt. Alle colleges worden geëvalueerd door de opleidingscommissie en de betrokken docent(en). Op grond van de evaluaties van studenten gaat de opleidingscommissie na of verdere stappen dienen te worden genomen. Een verslag van de evaluatie wordt doorgezonden aan de docent. De docent vult een docentevaluatie in. Desgevraagd dient de docent op door de commissie aangegeven punten schriftelijk te reageren. De commissie kan aan de docent vragen om een college op een aantal punten te herzien (bijvoorbeeld met betrekking tot de wijze waarop het college is georganiseerd, de hoeveelheid literatuur, de wijze van tentamineren e.d.). De onderwijsdirecteur kan op grond van adviezen van de commissie of van de raad wijzigingen aanbrengen in het onderwijsprogramma.

3.17 Klachten, bezwaar en beroep

Wanneer een student niet tevreden is over bijvoorbeeld het gedrag van een medewerker of over de kwaliteit van het onderwijs of een onderwijsvoorziening, dan kan hij of zij een klacht indienen.

Het verdient de voorkeur eerst de informele weg te bewandelen: praten met degene die het probleem veroorzaakt om samen tot een bevredigende oplossing te komen.

Als de verhoudingen of de sfeer er echter niet naar zijn om het probleem informeel op te lossen, of de informele weg leidt niet tot een bevredigend resultaat, dan bestaat er de mogelijkheid een officiële klacht in te dienen.

Met klachten betreffende de verzorging of de organisatie van het onderwijs kunnen studenten in eerste instantie terecht bij de studieadviseur of bij de Examencommissie

(zie pagina 26). Met klachten over de veiligheid van het gebouw, over ongezonde werksituaties of studieomstandigheden kunnen personeel en studenten terecht bij de portefeuillehouder bedrijfsvoering in het bestuur, die de eindverantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van de arbeidsomstandighedenwet (Arbo-wet) en voor de milieuzorg in de Faculteit Wijsbegeerte.

Daarnaast kan je als student een bezwaar- of een beroepschrift indienen als je het niet eens bent met een schriftelijke beslissing die genomen is door een orgaan van de universiteit (zoals College van Bestuur, Faculteitsbestuur, Examencommissie, examinatoren). Het gaat hier vooral om beslissingen die genomen zijn in het kader van toelating, inschrijving, betaling collegegeld, financiële ondersteuning, tentamenuitslagen e.d.

Dit bezwaar of beroep kun je uiterlijk binnen zes weken na dagtekening van het besluit online bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten indienen of schriftelijk richten aan:

Rijksuniversiteit Groningen
Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)
Postbus 72
9700 AB Groningen

Zie hierover hoofdstuk 10 van het instellingsdeel van het Studentenstatuut en www.rug.nl/education/laws-regulations-complaints/

3.18 Facultaire computerfaciliteiten

De Faculteit Wijsbegeerte beschikt over een netwerk van computers. Frontoffice-medewerker is Hauke de Vries, kamer 0005, tel. 363 6146 ('s middags aanwezig). Filosofiestudenten kunnen gebruik maken van de PC's en de printer die in de speciaal voor hen bestemde computerzaal staan opgesteld.

Hulp bij het inloggen kan gegeven worden door de Frontoffice-medewerker. Ga bij zijn afwezigheid in dringende gevallen naar de Servicedesk van de Faculteit der Letteren (Harmonie gebouw), waar je op vertoon van je studentenkaart een nieuw

wachtwoord kunt aanvragen. Zelf je wachtwoord wijzigen kan via <https://diy.rug.nl/pwm/>.

De Frontoffice-medewerker kan ook behulpzaam zijn bij incidentele vragen over faciliteiten en toepassingen. Dit laatste echter slechts nadat je eerst zelf de hulp-functies van de betreffende toepassing hebt geraadpleegd.

Voor uitgebreide instructies over het gebruik van de PC en verschillende toepassingen kun je terecht bij het Centrum voor Informatietechnologie (CIT) van de universiteit, waar diverse cursussen voor studenten verzorgd worden.

3.19 Studeren in het buitenland

Studeren in het buitenland is een verrijking van de opleiding en bevordert je academische en persoonlijke ontwikkeling. Dankzij afspraken met universiteiten binnen en buiten Europa en het gebruik van het internationale ECTS-puntensysteem, is studeren in het buitenland een aantrekkelijke en steeds gemakkelijker te realiseren optie geworden. Wel is het noodzakelijk dat je een eventueel verblijf in het buitenland goed voorbereidt. Meestal vergt dat behoorlijk wat tijd, dus begin daar vroeg mee! Als je bijvoorbeeld in het derde jaar van je studie een semester naar het buitenland wilt, kun je het best aan het begin van het tweede jaar al informatie gaan zoeken over de belangrijkste punten:

- Waar wil ik heen, naar welk land en naar welke universiteit?
- Welke periode is het meest geschikt? Hoe is het studiejaar ingedeeld?
- Welke vakken kan en wil ik daar volgen?
- Geeft de examencommissie toestemming om die vakken in mijn programma te laten meetellen?
- Kan ik een beurs krijgen?

Het is mogelijk om specialisatievakken uit de bachelor of de master in het buitenland te volgen, maar deze moeten qua niveau en studierichting in het studieprogramma passen. Je vakkenkeuze *moet van tevoren worden goedgekeurd door de examencommissie; dat geeft je de garantie dat de vakken die je in het buitenland succesvol afrondt, meetellen in*

de eindresultaten van je studieprogramma! De examencommissie heeft voor deze beoordeling gegevens nodig over het niveau, de literatuur en de studielast van het vak.

Er zijn verschillende manieren om je verblijf in het buitenland te regelen en te financieren. Om je studieverblijf in het buitenland te bekostigen kun je een beroep doen op verschillende beurzenprogramma's. De belangrijkste zijn:

- Erasmus+, het belangrijkste EU-beurzenprogramma voor uitwisseling binnen de EU/EER;
- Erasmus+ International Credit Mobility, voor uitwisseling met een beperkt aantal instellingen buiten de EU/EER;
- Marco Polo, het beurzenprogramma van de RUG voor een studieverblijf buiten Europa dat niet in aanmerking komt voor Erasmus+.

Daarnaast zijn er ook particuliere fondsen die een financiële bijdrage kunnen verstrekken.

Bestaande uitwisselingsprogramma's binnen de RUG

Uitwisselingsprogramma's komen voort uit de officiële (bilaterale of multilaterale) samenwerkingsovereenkomsten tussen de RUG en buitenlandse universiteiten. De uitwisselingen worden mogelijk gemaakt door een stelsel van aanvullende studiebeurzen, gefinancierd door de Europese Commissie of door de RUG zelf.

Het voordeel van een uitwisselingsprogramma is dat er al studieplaatsen en beurzen beschikbaar zijn. Ook is het niveau van de opleiding (en vakken) aan de ontvangende universiteit gewaarborgd. Vaak zijn er afspraken gemaakt over het collegegeld. Een uitwisselingsprogramma gaat er in de meeste gevallen vanuit dat een instelling evenveel studenten ontvangt als uitzendt zodat de uitwisselingsstudent geen collegegeld hoeft te betalen (uitwisseling met gesloten beurzen). Bijvoorbeeld het RUG Multi Faculty Exchange programme werkt op deze manier. Ga je in het kader van Erasmus+, dan mag de ontvangende instelling nooit collegegeld vragen.

Erasmus+ overeenkomsten van de faculteit met partnerinstellingen

De faculteit Wijsbegeerte heeft met een aantal partneruniversiteiten afspraken gemaakt over de uitwisseling van studenten en van stafleden via het Erasmus+ programma. Deze universiteiten zijn:

- Humboldt Universität Berlin (Duitsland)
- Central European University Budapest (Hongarije)
- Universiteit van Gent, (België)
- KU Leuven (België)
- University of St. Andrews (VK)
- Durham University (VK)
- Universität Würzburg (Duitsland)
- Ludwig-Maximilians-Universität München (Duitsland)
- Universität Salzburg (Oostenrijk)
- Palácky Universiteit Olomouc (Tsjechië)
- Universita Ca'Foscari, Venetie (Italië)

De academische staf van Wijsbegeerte garandeert dat het niveau van de vakken die je kunt volgen voldoende is. Eveneens zijn er studieplaatsen gegarandeerd, maar het aantal studieplaatsen is beperkt. De faculteit houdt zich het recht voor om studenten voor uitwisselingsprogramma's te selecteren. De lijst van partners wordt voortdurend bijgewerkt. Vraag de international officer om de laatste stand van zaken en naar de mogelijkheden die er zijn.

Voor de mogelijkheden van Erasmus+ International Credit Mobility, zie www.groningenexchange.nl. Neem hierover ook altijd contact op met de international officer, omdat het aanbod hier per jaar kan verschillen.

Marco Polo

Wanneer je niet in aanmerking komt voor een Erasmus+ beurs, kan een Marco Polo-beurs uitkomst bieden. Marco Polo is het beurzenprogramma van de RUG en is bedoeld om mobiliteit van studenten en docenten te stimuleren. Net als Erasmus+ is het alleen beschikbaar voor studenten die fulltime aan de RUG geregistreerd staan.

Voor het precieze onderscheid in de Erasmus+ en Marco Polo beurzenprogramma's, zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/>

De voorwaarden voor het aanvragen en verkrijgen van een Marco Polo beurs zijn vergelijkbaar met die voor een Erasmus+ beurs. Als je een verblijf in het buitenland overweegt waaraan een Marco Polo beurs gekoppeld kan worden, neem dan altijd contact op met de international officer.

Voor zowel een Erasmus+ als een Marco Polo beus geldt, dat er van je wordt verwacht dat je tenminste 3 ECTS credits per maand behaalt. Doe je dat niet, dan kan je beurs (tenzij er sprake is van "force majeure") worden teruggevorderd.

Voor de procedure en extra informatie over de Marco Polo-beurs zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/finance-scholarships/outside-eu>

Overige beursprogramma's

Houd er rekening mee dat een verblijf in het buitenland duur kan zijn. Bijvoorbeeld de kosten voor huisvesting kunnen behoorlijk veel hoger zijn dan je in Nederland gewend bent. Begin dus tijdig met het verwerven van fondsen om het verblijf mogelijk te kunnen maken.

Naast instanties als de Europese Commissie en de Nederlandse overheid zijn er ook bedrijven, stichtingen en particulieren die via diverse programma's beurzen beschikbaar stellen voor studenten die een stage of een deel van hun studie in het buitenland willen volgen.

Voor beurzen die onder de NUFFIC vallen zie: www.wilweg.nl en kijk onder financiering, beursprogramma's.

Binnen de RUG kun je terecht bij de Mobility and Scholarship Desk voor informatie over een groot aantal beurzenprogramma's. Uiteraard kun je deze informatie ook verkrijgen via de international officer van de faculteit.

Ook vind je op www.beursopener.nl nog een grote diversiteit aan mogelijke beurzen, evenals op de RUG website: <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/studeren-buitenland/>

Universiteiten zonder een contract met de RUG

Het is ook mogelijk om te studeren aan een universiteit waarmee de RUG geen contract heeft afgesloten. Er dient dan op een andere manier, bv. via een docent, contact te worden gelegd met de uitgekozen universiteit. Vervolgens moet een aantal zaken geregeld worden, waaronder:

- toestemming om als buitenlandse student vakken te volgen, en inschrijving;
- betaling van (een gedeelte van) het collegegeld;
- vaststellen dat het te volgen onderwijs van voldoende niveau is (via de examencommissie);
- erkenning van de studieresultaten voor het programma van de student (via de examencommissie).

Waarschuwing: als er geen contract met de ontvangende universiteit is afgesloten, is het niveau niet gewaarborgd. Dit kan grote teleurstellingen opleveren. Zorg dus dat je van tevoren je studieprogramma goedgekeurd krijgt en dat je zeker weet dat de vakken die je wilt gaan volgen ook echt aangeboden zullen worden. Onzekerheid hierover resulteert vaak in studievertraging.

Indien je deze weg (als zgn. "free mover") bewandelt, kan het bovendien zijn dat je collegegeld, of een bench fee, moet betalen, dat je niet in aanmerking komt voor een Marco Polo beurs, en bijvoorbeeld geen aanspraak kunt maken op huisvesting via de ontvangende universiteit.

Studiefinanciering

Je studiefinanciering loopt gewoon door als je voor een tijdelijke studie of stage naar het buitenland gaat. Die studie of stage moet dan wel onderdeel zijn van de oplei-

ding. Als je in het buitenland studeert, heb je niets aan je ov-studentenkaart. Daarom is het mogelijk voor de periode dat je in het buitenland studeert de maandelijkse kosten hiervan terug te vragen. Let op: als je een ov-vergoeding aanvraagt, dan moet je wel de ov-kaart stopzetten voor de eerste van de maand waarin je vergoeding ingaat. Je hebt dan immers geen recht op reizen met je ov-kaart *Als je te laat stopzet, kun je een boete krijgen.*

Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is meer informatie beschikbaar over het meenemen van je studiebeurs tijdens je verblijf in het buitenland.

Verdere informatie en begeleiding

Voor informatie over uitwisselingsprogramma's, beurzen, contracten, aanvraagprocedures enz. kun je terecht bij de international officer van de faculteit (phil.international@rug.nl) en op <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/>; voor vragen over de invulling van het studieprogramma kun je terecht bij de studieadviseur. Een verzoek tot goedkeuring van je voorgenomen studieprogramma in het buitenland (Learning Agreement) kun je rechtsreeks indienen bij de examencommissie, of vraag de international officer. Let op: als je bij studie in het buitenland buiten je eigen schuld studievertraging oploopt, moet je dat z.s.m. melden bij de studieadviseur.

4 Programma's

De faculteit kent de volgende opleidingen:

Minor Filosofie

Bacheloropleiding Wijsbegeerte

- Voltijds
 - Propedeuse, zie p. 52.
 - Tweede jaar, zie p. 53.
 - Derde jaar, zie p. 53.
- Deeltijds, zie p. 73.

Bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

- Voltijds, zie p. 62.
- Deeltijds, zie p. 73.

Masteropleiding Filosofie en Maatschappij

- Voltijds, zie p. 80
- Deeltijds, zie p. 134

Masteropleiding Filosofie

- Voltijds, zie p. 80
- Deeltijds, zie p. 134

Masteropleiding Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

- Voltijds, zie p. 101.
- Deeltijds, zie p. 134.

Masteropleiding Philosophy, politics and Economics (PPE)

- Voltijds, zie p. 101.

- Deeltijds, zie p. 134.

Researchmaster Philosophy

- Voltijds, zie p. 91
- Deeltijds, zie p. 135.

Masteropleiding Filosofie en Educatie

Tweejarige masteropleiding inclusief lerarenopleiding. Zie p. 110.

5 Minor

De Faculteit Wijsbegeerte biedt een Engelstalige Minor Filosofie aan voor studenten van andere faculteiten. De Minor Philosophy is een samenhangend onderwijspakket van 15 of 30 EC. Studenten die de minor voor 15 ECTS willen doen, volgen alleen de colleges in het eerste blok (periode 1). De minor wordt gegeven in het eerste semester van het derde jaar. Je mag de minor volgen als je je propedeuse hebt behaald. Zie ook: <http://www.rug.nl/filosofie/education/minor/>

De minor is een ideale entree voor de (voltijdse of deeltijdse) *Bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied*. De in de minor gevolgde colleges tellen mee in deze opleiding. (Zie voor deze zaken elders in deze gids onder 'Bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied', p. 63).

De minorcolleges worden aan het einde van de middag gegeven. Alle minorcolleges hebben een studielast van 5 EC.

Hieronder volgt een korte omschrijving en het studieschema van de minor. De nummers in de studieschema's verwijzen naar de colleges achter in deze gids (Studieonderdelen, vanaf pagina 143.)

De minor biedt studenten een brede en verdiepende oriëntatie op de hoofdgebieden van de Westerse filosofie. Na een inleidend college over de grote denkers uit het verleden - van Plato tot Kant - volgt een overzicht van filosofische stromingen in de 20ste eeuw. Een apart college maakt studenten vertrouwd met logische en argumentatieve vaardigheden die een belangrijke rol spelen in de hedendaagse filosofie. Ten slotte wordt de minor afgesloten met drie verdiepende, systematische vakken: cultuurfilosofie, ethiek en wetenschapsfilosofie.

Minor Filosofie

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
History of Philosophy I: From Plato to Kant (5 EC)	History of Philosophy II: From Hegel to Arendt (5 EC)		
Reasoning and Arguing (5 EC)	Social and Political Philosophy (5 EC)		
Good and Evil: introduction to Ethics (5 EC)	Philosophy of Science (5 EC)		

Deze minor is interessant voor alle RUG studenten die vanuit een brede wetenschappelijke en maatschappelijke belangstelling kennis willen maken filosofie.

En bevalt de filosofie je goed? Dan kun je de minor ook laten meetellen als deel van een extra studiejaar, waarin je een bachelor haalt in de wijsbegeerte van je eigen vakgebied. Zie pagina 62 en verder.

6 Bacheloropleiding Wijsbegeerte

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de bacheloropleiding Wijsbegeerte. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

6.2 Doelstelling en eindkwalificaties Bachelor Wijsbegeerte

De Bacheloropleiding Wijsbegeerte stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de wijsbegeerte alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. De opleiding wil dan ook een brede wetenschappelijke en culturele vorming bieden, middels een breed onderwijsaanbod voor zowel wijsbegeertestudenten als studenten uit andere faculteiten. Ze beoogt de studenten de daartoe geëigende filosofische vaardigheden van kritische reflectie, analyse, interpretatie, argumentatie en conceptueel vermogen bij te brengen. Ze beoogt tevens de algemene vaardigheden aan te leren die noodzakelijk zijn voor het in woord en geschrift kunnen communiceren over fundamentele vraagstellingen en daaruit afgeleide problemen op het vakgebied.

De bacheloropleiding is breed en klassiek. Zo wordt verspreid over de hele propedeuse de geschiedenis van de wijsbegeerte van de Presocraten tot en met Derrida gedoceerd. Ook het aanbod van systematische vakken is breed: logica, wetenschapsfilosofie, kennistheorie, sociale filosofie, politieke filosofie en ethiek. Voor het merendeel van de cursussen geldt dat er een nadruk ligt op de 'technische' kant van het vakgebied (b.v. logica, analytische methode, interpretatie, bronnenonderzoek) dan wel op de samenhang van de wijsbegeerte met andere wetenschapsgebieden.

Uit de algemene doelstelling van de bacheloropleiding Wijsbegeerte zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de bacheloropleiding Wijsbegeerte moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de bacheloropleiding Wijsbegeerte beschikken over:

- overzicht van de hele geschiedenis van de (westerse) filosofie.
- overzicht van de klassieke systematische vakgebieden van de (westerse) filosofie.
- kennis van de drie specialisaties die de Faculteit Wijsbegeerte aanbiedt.
- enige kennis van en enig inzicht in de inhoud en/of methoden van een niet-filosofisch wetenschapsgebied, bij voorkeur zodanig dat van samenhang met de filosofische vakken sprake is.
- kennis van en inzicht in de maatschappelijke en culturele betekenis van de filosofie

Academische vaardigheden en attitudes

De alumni van de bacheloropleiding Wijsbegeerte zijn in staat om:

- een filosofische vraagstelling te concipiëren en onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen
- schriftelijk op gestructureerde wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek van beperkte omvang
- over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren
- theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen,
- op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen

Vorbereiding (studie) loopbaan

De alumni van de bacheloropleiding Wijsbegeerte hebben:

- voldoende wetenschappelijk niveau om tot een geëigende masteropleiding toegelaten te kunnen worden, dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt te begeven.

6.3 Bindend studieadvies

Voltijdstudenten dienen in het eerste jaar van de studie 45 ECTS te behalen, ofwel zes van de acht vakken. Wanneer de student hier niet aan voldoet, volgt een negatief

bindend studieadvies en dient de opleiding gestaakt te worden. De student kan gedurende twee collegejaren volgend op het besluit niet worden ingeschreven.

6.4 De opbouw van het onderwijsprogramma

Het bachelorprogramma neemt in z'n voltijdse vorm drie jaar in beslag. Het *eerste jaar* - de propedeutische fase - bestaat geheel uit verplichte onderdelen en wordt afgesloten met het behalen van het propedeutische getuigschrift. Zie p. 52. e.v. Het *tweede jaar* bestaat ook geheel uit verplichte niveau 2 vakken. Het *derde jaar* bevat een minor en 20 ECTS aan niveau 3 keuzevakken, en wordt afgesloten met een bachelorscriptie. Zie p. 56 e.v.

De formele regeling van het programma heet de Onderwijs- en Examenregeling van de bacheloropleiding Wijsbegeerte. Deze regeling is te vinden op de facultaire website. Onder bepaalde voorwaarden kan een student afwijken van die regeling. Er kan gekozen worden voor een zogenaamd 'vrij' onderwijsprogramma. Wie wil afwijken van de formele regeling kan (met een beroep op artikel 7.3c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) zijn of haar programma ter goedkeuring voorleggen aan de Examencommissie. Zie sectie 3.7.

Propedeutische fase

De propedeutische fase bestaat uit een 8 verplichte vakken of onderdelen. De propedeutische fase verschaft een oriënterend overzicht van het geheel van de geschiedenis en de systematiek van de (westerse) filosofie, door middel van een kennismaking met de diverse perioden van de geschiedenis van de filosofie en met de belangrijkste systematische vakgebieden. Daarnaast wordt tijdens daarvoor ingerichte practica aandacht geschonken aan algemene, bibliografische en specifiek filosofische vaardigheden.

Postpropedeutische fase

In de postpropedeutische fase, dat wil zeggen de tweede en derde bachelorjaren, is 60 ECTS ingeruimd voor 8 verplichte niveau 2 vakken, 30 ECTS voor een Minor en 20

ECTS voor niveau 3 keuzevakken. De studie wordt afgesloten met een 10 ECTS scriptie.

Het tweedejaarsprogramma vormt een uitbreiding en verdieping van de propedeuse. Onderwijsdoelen van het tweede jaar zijn het leren analyseren en begrijpen van filosofische probleemclusters of thema's en het leren lezen van langere, 'klassieke' filosofische teksten. Ook in het tweede jaar wordt in practica aandacht geschonken aan algemene, bibliografische en specifiek filosofische vaardigheden.

Voor degenen die aan de tweedejaars vakken beginnen is het van belang om zich te realiseren dat deze vakken meetellen voor het cijfergemiddelde (een 8) dat vereist is om toegelaten te worden tot de Researchmaster Philosophy.

Studenten van de bacheloropleiding Wijsbegeerte dienen in het derde jaar van de opleiding een minor van 30 ECTS te volgen. Zij kiezen deze minor uit het aanbod van minoren buiten de filosofie of ze stellen zelf een minorpakket samen. Een persoonlijk minorpakket dient voorafgaand ter goedkeuring aan de Examencommissie van de eigen opleiding te worden voorgelegd. Studenten kunnen ook een half jaar naar het buitenland in de minorruimte

Alle faculteiten van de RUG bieden één of meerdere minoren aan. De voorlichting over het minorenaanbod gebeurt door middel van een minorenmarkt, een papieren minorengids en een minorenwebsite: www.rug.nl/minor. Om tot een minor toegelaten te worden moet je je propedeuse gehaald hebben.

De niveau 3 keuzevakken kunnen gekozen worden uit het gehele aanbod van het niveau 3 vakkenaanbod van de faculteit. De niveau 3 vakken zijn ingedeeld langs de lijnen van de vakgroepen. Elke student kiest *maximaal* 10 ECTS uit het aanbod van één vakgroep. Dit betekent dat de volgende combinaties van niveau 3 vakken gemaakt kunnen worden:

- (twee vakgroepen) 10 ECTS van één vakgroep en 10 ECTS van een andere vakgroep
- (drie vakgroepen) 10 ECTS van één vakgroep en 5 ECTS van de andere twee vakgroepen

Vrij onderwijsprogramma

Een student die wil afwijken van de onderwijs- en examenregeling kan daartoe een gemotiveerd verzoek indienen bij de Examencommissie. Wie wil afwijken van de formele regeling kan zijn of haar programma ter goedkeuring voorleggen aan de Examencommissie. Dit dient te gebeuren via de studieadviseur.

6.5 Propedeuse

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 p. 143 en verder. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Ethiek 1 14 (7,5 ECTS)	Logica en Argumentatietheorie 43 (7,5 ECTS)	Sociale en Politieke Filosofie 1 70 (7,5 ECTS)	Ken- en wetenschapsleer 40 (7,5 ECTS)
Gesch. vd Filosofie 1: Oudheid 24 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 2: Middeleeuwen 25 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 3: Vroeg moderne periode 26 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 4 De 19 ^e en 20 ^e eeuw 27 (7,5 ECTS)

De propedeusevakken worden doorgaans gegeven in de vorm van hoorcolleges van de docent, gevolgd door een werkcollege of practicum. De werkcolleges bieden ruimte aan inhoudelijke verdieping, vragen, discussie en oefening met de stof. Ze worden begeleid door docenten of student-assistenten. Bij ieder propedeusevak hoort daarnaast een reeks van practica, waarbij onder begeleiding van een vaste practicumdocent gericht gewerkt wordt aan het ontwikkelen van filosofische vaardigheden.

6.6 Tweede jaar

Het tweedejaarsprogramma wordt gevormd door 8 vakken van 7,5 ECTS . De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, (p. 143 e.v.). De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Jaar 2

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Ethiek 2: Actuele vragen 15 (7,5 ECTS)	Philosophy of mind: Lichaam, brein, geest 54 (7,5 ECTS)	Logic and decision theory 44 (7,5 ECTS)	Ken- en wetenschapsleer 2 41 (7,5 ECTS)
Geschiedenis van de Filosofie 6: Kunstfilosofie 29 (7,5 ECTS)	Geschiedenis van de Filosofie 5: Taal en werkelijkheid 28 (7,5 ECTS)	Ethiek 2: Morele Psychologie en meta-ethiek 16 (7,5 ECTS)	Sociale en Politieke Filosofie 2 71 (7,5 ECTS)

6.7 Derde jaar

Het programma van het derde jaar bestaat uit minorruimte (30 ECTS), vier niveau 3 keuzevakken (20 ECTS) en een bachelor scriptie (10 ECTS).

Jaar 3

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Minorruimte (30 ECTS)		Keuzeruimte (5 ECTS)	Keuzeruimte (5 ECTS)
		Keuzeruimte (5 ECTS)	Bachelorscriptie 7 (10 ECTS)
		Keuzeruimte (5 ECTS)	

In de minorruimte kan een minor gekozen worden uit het aanbod van minoren van ander faculteiten of kan zelf een minorpakket samengesteld worden of kan een buitenlandverblijf gepland worden.

Een persoonlijk minorpakket dient voorafgaand ter goedkeuring aan de Examencommissie Wijsbegeerte te worden voorgelegd.

Om tot een minor, en daarmee het eerste semester van het derde jaar toegelaten te worden moet je je propedeuse gehaald hebben. De intekening voor minorpakketten verloopt via Progress. Houd er rekening mee dat er deadlines kunnen gelden voor aanmelding, en dat er een maximaal aantal studenten deel kan nemen aan sommige minoren.

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina **143**. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		nummer

Third year electives <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	John Locke's Essay Concerning Human Understanding	38
2	Early Modern Philosophy and the Scientific Revolution. Matter Theories and the Study of Nature	11
3	Transcendentale Filosofie	80
3	Philosophy of the Humanities	22
3	The Philosophy of Descartes	75
4	Inleiding Aziatische Filosofische Tradities	36
4	The Philosophy of Søren Kierkegaard	76
Third year electives <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie:</i>		
1,2	Ethiek 3: Professionele Ethiek	85
2	Feminist Philosophy and the question of Women	18
3	Ethics 3: Freedom and Responsibility)	13
3	Issues in Philosophy, Politics and Economics	37
3	* Philosophy of the Social Sciences	60
3	Sociale Filosofie: Taal en Macht	72
4	Filosofie van Wetenschap, Technologie en Samenleving: stromingen en kernthema's	23
4	Ethics 3: Equality and Global Justice	12
4	Critical Theory	10
Third year electives <i>Theoretische Filosofie:</i>		
1	Paradoxes in metaphysics and epistemology	50
2	Overzicht van de Analytische Wijsbegeerte in de 20ste eeuw: Carnap, Quine, Davidson	49
3	* Philosophy of Cognitive Science	53
3	* Philosophy of the Natural Sciences: Physics and Metaphysics	59
3	* Philosophy of the Life Sciences	58
3	Advanced Logic	86
4	Modal Puzzles about identity, meaning quantification and existence	47

Cursussen met een * zijn primair bestemd voor studenten van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, maar kunnen ook gekozen worden door studenten van de bacheloropleiding Wijsbegeerte.

6.8 Bachelorscriptie

De bachelorscriptie wordt geschreven binnen de bachelorscriptiecursus. Je dient je voor deze cursus in te schrijven via Progress.

Onder begeleiding van de werkgroepsbegeleider helpen werkgroepen studenten elkaar bij het schrijven van hun bachelorscriptie. Voorafgaand aan het inleveren van een hoofdstuk bij de begeleidende docent, die de inhoudelijke begeleiding verzorgt, zullen de studenten elkaars werk van commentaar voorzien. De verschillende onderdelen van het onderzoeks- en schrijfproces worden besproken, zoals: Hoe ontwikkel ik een goede onderzoeksvraag? Waar vind ik de relevante literatuur? Hoe leg ik een filosofisch vakterm uit? Hoe kies ik een goed opbouw? Welke schrijfstijl hanter ik?

De gedetailleerde gegevens van deze cursus staat in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 143, nummer 78.

6.8.1 Eindtermen

Door de bachelorscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om

- een filosofische vraagstelling op het gebied van de filosofie te formuleren;
- de vraagstelling zó af te bakenen dat het onderzoek de omvang van dit programmaonderdeel niet te boven gaat;
- onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten;
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen;
- schriftelijk verslag te doen van het onderzoek en een tekst van enige omvang op adequate wijze helder te structureren;
- theorieën en standpunten uit te leggen en kritisch te evalueren;
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen;
- over de verschillende aspecten van het schriftelijk verslag ook mondeling te communiceren.

6.8.2 Omvang

De bachelorscriptie heeft een studielast van 10 ECTS en een omvang van maximaal

10.000 woorden inclusief (voet)noten en exclusief literatuurlijst.

6.8.3 Titelpagina

- De bachelorscriptie heeft een titelpagina (omslagpagina) waarop vermeld staat:
- "Faculteit Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen"
- De titel van de scriptie
- "Bachelorscriptie" + de naam van de opleiding ("Wijsbegeerte" of "Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied")
- De naam en het studentnummer van de student
- "Onder begeleiding van" + de naam van de docentbegeleider
- De naam van de tweede lezer
- De maand (desgewenst de dag) en het jaar waarin de scriptie is beoordeeld

6.8.4 Verdere vereisten

Op de website van de faculteit is het document Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk te vinden, met daarin aanwijzingen op het gebied van probleemstelling, opbouw, citeren, verwijzen, spelling, e.d:

<http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/>

6.8.5 Procedure

1. Initiatief en scriptie cursus

Tot de verplichtingen horend bij de bachelorscriptie behoort deelname aan de bachelorscriptie cursus, die ten minste tweemaal per jaar wordt aangeboden, en die steeds enkele weken na aanvang van een nieuw semester van start gaat. De bijeenkomsten van de scriptie cursus zijn verplicht en de afgesproken inlevermomenten bindend.

De student meldt zich aan het begin van het semester (1e of 3e kwartaal) tijdig aan voor de scriptie cursus. De faculteit verdeelt binnen de scriptie cursus de studenten van beide hiervoor genoemde opleidingen over de beschikbare begeleiders, daarbij rekening houdend met de voorkeuren van studenten en de expertises van begelei-

ders.

2. Opzet

De student dient een opzet (onderwerp, aanpak, te gebruiken literatuur) ter goedkeuring bij de docent in.

3. Begeleidingsplan

Zodra de docent de opzet goedkeurt, stellen de student en de docent een begeleidingsplan op (zie Bijlage 1) met daarin afspraken over:

- Opzet: onderwerp en aanpak.
- Het aantal begeleidingsgesprekken
- Tussentijdse inleverdata voor delen van de scriptie
- Streefdatum voor het inleveren van de eindversie.

De begeleiding van een bachelorscriptie omvat ten minste drie begeleidingsgesprekken (na goedkeuring van de opzet). Het traject van het schrijven van een bachelorscriptie duurt ten hoogste 10 weken, gerekend vanaf de datum waarop het begeleidingsplan is ondertekend. Voor deeltijdstudenten geldt een traject van maximaal 20 weken. De docent levert het begeleidingsplan direct na ondertekening in bij de onderwijsadministratie.

4. Afronding - I

Als de student herhaaldelijk afspraken uit het begeleidingscontract niet nakomt zonder daartoe een geldige reden te hebben, kan de docent de begeleiding staken. De student komt dan terecht in de herschrijfregeling (zie hieronder). Als de docent herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder geldige reden of zonder voor alternatieve begeleiding te zorgen, dan heeft de student recht op een andere begeleider. In dergelijke gevallen nemen de student en/of de docent tijdig contact op met de examencommissie.

5. Afronding - II

Als alle geplande begeleidingsgesprekken hebben plaatsgevonden en er ligt nog geen manuscript dat de docent kan goedkeuren, dan kan de docent beslissen dat de

student terecht komt in de herschrijfregeling (zie hieronder).

6. Toegevoegd beoordelaar

Als de docent de scriptie als voldoende beoordeelt, wordt de scriptie ter beoordeling voorgelegd aan een toegevoegd beoordelaar. De toegevoegd beoordelaar is een docent van een andere vakgroep dan de begeleider, of zelfs van een andere faculteit of universiteit. Voor studenten Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied kan het zinvol zijn dat een docent van hun wetenschappelijke discipline hiervoor gevraagd wordt. De faculteit wijst een toegevoegd beoordelaar aan.

Als de toegevoegd beoordelaar de scriptie onvoldoende acht, maken de docent, de student en de toegevoegd beoordelaar een afspraak over de verbetering ervan. Als deze afspraak volgens de tweede lezer niet binnen twee weken tot een voldoende resultaat leidt, wordt het probleem voorgelegd aan de examencommissie, die naar bevind van zaken handelt.

Als de toegevoegd beoordelaar de bachelorscriptie goedkeurt, dan geeft hij of zij de begeleider een indicatie van het beoogde cijfer. Mocht dat meer dan een punt lager zijn dan het beoogde cijfer van de begeleider, dan informeert de toegevoegd beoordelaar de begeleider beknopt over de kritiekpunten. De begeleider en de student bespreken vervolgens eventuele verbeteringen, waarvoor niet meer dan twee weken uitgetrokken kunnen worden.

7. Eindgesprek en beoordeling

Na het fiat van de toegevoegd beoordelaar vindt een eindgesprek plaats waarbij ook de toegevoegd beoordelaar aanwezig is. Na afloop van het gesprek stellen de docenten het cijfer vast, waarbij ze het eindgesprek laten meewegen. De docenten gebruiken bij hun beoordeling het beoordelingsformulier voor scripties (Bijlage 2) die ze naar keuze samen of afzonderlijk invullen. De begeleider levert ingevulde beoordelingsformulieren in bij de onderwijsadministratie.

8. Archivering

De student levert een digitale versie van de scriptie in bij de onderwijsadministratie.

9. Herschrijfregeling

Als de begeleidende docent het ingeleverde manuscript niet als voldoende beoordeelt, of als er op, of althans enkele dagen na, de in het begeleidingsplan genoemde streefdatum nog geen beoordeelbaar manuscript is ingeleverd bij de docent, of als de examencommissie besluit dat de herschrijfregeling van toepassing is nadat de toegevoegd beoordelaar zijn goedkeuring niet geeft, dan gaat de herschrijfregeling in werking.

De student en de docent bepalen eerst of het voorliggende (mogelijkerwijs onvolledige) manuscript (a) verbeterd zal worden of (b) dat de student een nieuwe bachelorscriptie schrijft op basis van een nieuwe opzet. In beide gevallen stellen de student en de docent een nieuw begeleidingsplan op.

(a) In het geval van verbetering ligt de nieuwe streefdatum binnen 2 weken (voor deeltijdstudenten: 4 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan.

(b) In het geval van een scriptie op basis van een nieuwe opzet ligt de nieuwe streefdatum binnen 10 weken (voor deeltijdstudenten: 20 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan. Het is niet uitgesloten dat dezelfde docent de nieuwe scriptie begeleidt. Als aan de verplichtingen van de scriptie cursus was voldaan hoeft deze niet opnieuw gevolgd te worden.

Als de student en de docent niet tot overeenstemming komen dan melden ze dit tijdig bij de examencommissie, die vervolgens naar bevind van zaken handelt. Mocht de herschrijving niet tot een voldoende leiden, dan zal de student met een nieuw scriptieonderwerp (een nieuwe opzet) bij een andere docent opnieuw moeten beginnen.

Verdere opmerkingen:

- Afwijkingen van onderhavige regeling zijn uitsluitend mogelijk na verkregen toe-

stemming van de examencommissie.

- Als een student studievertraging oploopt door bijzondere omstandigheden, dan is het zaak dit zo snel mogelijk bij de studieadviseur te melden.

6.8.6 Afstudeerprocedure

10. Vaststellen examen

De student is geslaagd voor het bachelorexamen als het propedeutisch examen is afgelegd (of als daarvoor vrijstelling is verkregen) en alle postpropedeutische studieonderdelen met goed gevolg zijn afgelegd. De examencommissie stelt vast of de student voldoet aan de eisen die de opleiding stelt ter verkrijging van de graad. Daartoe tekent de student zich op Progress in voor de afstudeerfunctie. De student kan daar het vakkenpakket waar hij/zij op wenst af te studeren digitaal invoeren, en deze ter goedkeuring aanbieden aan de examencommissie. Voor de afstudeerfunctie is een handleiding beschikbaar. Deze is te raadplegen via het studentenportal.

11. Termijnen

Om af te kunnen studeren in het lopende collegejaar dient de student tot twee weken voor het einde van het laatste kwartaal (dus 14 kalenderdagen voor de laatste onderwijsdag) het verzoek ter goedkeuring van het vakkenpakket in te leveren.

Voor studenten die voor 1 februari wensen af te studeren, geldt dat zij zowel het manuscript als het vakkenpakket ter goedkeuring hebben ingediend uiterlijk twee weken voor het einde van het tweede onderwijskundige kwartaal.

Voor de resultaten van de overige studieonderdelen geldt dat deze door de onderwijsadministratie tot vier kalenderweken na de laatste onderwijsdag kunnen worden verwerkt.

Bij overschrijding van deze termijnen komt de tijdige verwerking door de onderwijsadministratie in gevaar. Docenten en studenten moeten daarom goed doordrongen zijn van het belang ervan. Als diplomadatum geldt de datum van het laatste resul-

taat. Mocht de student echter een of enkele van de hiervoor genoemde termijnen overschrijden, geldt niet de datum van het laatste resultaat, maar de datum waarop de examencommissie besluit dat de student geslaagd is, ook al ligt deze datum in een volgend studiejaar, wat een nieuwe inschrijving met zich mee kan brengen.)

Om door te kunnen stromen naar een masteropleiding in een volgend onderwijsseizoen is het nodig om op uiterlijk twee weken voor het einde van het laatste kwartaal (dus 14 dagen voor de laatste onderwijsdag) een beoordeelbaar manuscript in te leveren.

De diploma-uitreiking vindt twee keer per jaar plaats. De studenten wordt persoonlijk uitgenodigd. Zij kunnen op hun beurt desgewenst kennissen, vrienden en familieleden uitnodigen. De student ontvangt een Latijnse Bul, een Nederlandse verklaring, een Engelse verklaring, en een Diploma Supplement.

7 Bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

7.1 Algemene inleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

7.2 Doelstelling en Eindkwalificatie van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Het *doel* van de opleiding bestaat erin om de student

- a. de kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen die nodig zijn voor een zelfstandige en kritische filosofische reflectie op een specifiek wetenschapsgebied. Voorwaarde daarvoor is dat de student kennis, inzichten en vaardigheden heeft verworven op het betreffende wetenschapsgebied;
- b. een academische vorming te geven door middel van een verbreding en verdieping van de eigen vakwetenschappelijke kennis;
- c. voor te bereiden op een verdere studieloopbaan, in het bijzonder de masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, de masteropleiding Filosofie, of Filosofie en Maatschappij en de masteropleiding Philosophy (research master; deze maakt deel uit van de Graduate School of Philosophy);
- d. voor te bereiden op de uitoefening van een beroep in aansluiting op de studie van het betreffende wetenschapsgebied, waarbij de studie van de wijsbegeerte van dat wetenschapsgebied een meerwaarde heeft;
- e. voor te bereiden op het uitoefenen van (andere) maatschappelijke functies waartoe de opleiding dienstig kan zijn.

Voor de opleiding zijn de volgende *eindtermen* vastgesteld:

1. Met betrekking tot kennis en inzicht:

- a. kennis van en inzicht in de inhoud en methoden van het betreffende wetenschapsgebied op bachelorniveau (door middel van de programmaonderdelen die door de faculteit van het betreffende wetenschapsgebied worden verzorgd);
 - b. kennis van en inzicht in de centrale onderdelen van de wijsbegeerte, zowel historisch als systematisch;
 - c. kennis van en inzicht in centrale onderdelen van de wijsbegeerte van het wetenschapsgebied, in het bijzonder, kernbegrippen, theorieën, problemen en methoden;
 - d. kennis van en inzicht in de wetenschappelijke en maatschappelijke betekenis van de wijsbegeerte in het algemeen en van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied in het bijzonder.
2. Met betrekking tot vaardigheden:
- a. kritisch kunnen verwerken van kennis en inzichten zoals voorkomend in relevante vakwetenschappelijke literatuur;
 - b. onderzoek in een bepaald wetenschapsgebied kunnen plaatsen in het bredere kader van de wijsgerige reflectie op dat wetenschapsgebied;
 - c. wijsgerige vaardigheden van logisch-analytische, ideeën-historische dan wel empirisch-filosofische aard kunnen toepassen op problemen, theorieën en debatten die gerelateerd zijn aan het betreffende wetenschapsgebied;
 - d. zelfstandig een heldere en beargumenteerde probleemstelling kunnen formuleren en uitwerken;
 - e. een systematisch en helder betoog kunnen houden, mondeling en schriftelijk;
 - f. constructieve kritiek kunnen geven en verwerken;
 - g. onder supervisie een onderzoek van beperkte omvang kunnen formuleren en uitvoeren.

7.3 Toelatingsvoorwaarde

Inschrijving voor de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied is pas mogelijk ná het behalen van de propedeuse van het betreffende wetenschapsgebied. De student mag echter desgewenst wél al eerder beginnen met het

volgen van de inleidende filosofiecolleges. Hiervoor dient de student de studieadviseur te contacteren. Voor de deeltijdvorm van deze opleiding: zie ook p. 61.

7.4 Het programma van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied

De studie Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied (WveW) is bedoeld voor studenten die al aan de universiteit studeren en die hun wetenschapsgebied filosofisch willen verdiepen. Het betreft dus een gecombineerde studie. Hoewel het filosofisch onderdeel van het programma van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied één jaar omvat, is daarmee niet gezegd dat het filosofisch onderdeel van het programma ook in één collegejaar afgerond kan worden.

Spreiding van het filosofiejaar over twee (of meer) collegejaren wordt aangeraden. Neem voor de planning van de bachelor Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied contact op met de studieadviseur (FIL-study-advisor@rug.nl).

De studie Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied (WveW) bestaat formeel uit een bacheloropleiding van drie jaar en een masteropleiding van twee jaar. In feite gaat het om twee jaar filosofiestudie (één in de bachelor, één in de master) náást een andere studie (hieronder in het schema aangeduid met 'X'), waarbij vakken van de andere studie óók gelden als vakken van de WveW-opleidingen.

<i>Bachelor X</i>		<i>Bachelor WveW</i>		<i>Master X</i>		<i>Master WveW</i>
3 jaar X		2 jaar X		1 (of 2) jaar X		1 jaar X
		1 jaar Filosofie				1 jaar Filosofie

De student dient te beseffen dat er voor deze combinatiestudie tenminste 6 studiejaar nodig zijn: de thuisstudie van 3 jaar bachelor + tenminste 1 jaar master, plus 1 jaar filosofie op bachelorniveau + 1 jaar filosofie op masterniveau.

Studieonderdelen

De bacheloropleiding bestaat uit de volgende verplichte onderdelen: 120 ECTS van het betreffende wetenschapsgebied, waaronder de propedeuse van dit wetenschapsgebied. Het filosofische gedeelte van 60 ECTS bestaat uit: algemene inleidende vakken (30 EC), een 'cluster' van 20 ECTS aan vakken van niveau 2 of 3 die aansluiten bij het betreffende wetenschapsgebied en een bachelorscriptie van 10 EC.

Het cluster van 20 ECTS bestaat ten eerste uit een 'specialisatiecursus' van 5 EC. Dit is een cursus voortgezette wetenschapsfilosofie waarin je filosofisch leert reflecteren op grondslagenkwesties van een bepaald wetenschappelijk gebied. Ten tweede neemt de student binnen ten minste 15 ECTS aan verdieppingsvakken op uit het cluster van wetenschapsgebieden. Daarnaast kan de student er ook voor kiezen om voor maximaal 10 ECTS clusteroverstijgende vakken te doen. Dit zijn vakken die vanwege hun inhoud in elk cluster zouden kunnen worden opgenomen. Opdrachten en eindpapers voor deze vakken dienen een invulling te krijgen die past bij het betreffende wetenschapsgebied.

Studenten dienen het cluster van wetenschapsgebieden te kiezen dat in overeenstemming is met hun eigen wetenschapsgebied. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat filosofie betrokken wordt op hun wetenschapsgebied. Dat kan op allerlei manieren. Studenten dienen bij twijfel over zaken als de coherentie van het vakkenpakket, dan wel de aansluiting bij hun wetenschapsgebied contact op te nemen met de studieadviseur. Desgewenst kan de student een met redenen omkleed verzoek om een alternatief onderwijsprogramma bij de examencommissie indienen. Waar dit wenselijk is, kunnen docenten van andere faculteiten bij het studieprogramma betrokken worden.

Schematische weergave van de verplichte onderdelen van het *filosofische gedeelte* (60 ECTS) van de bacheloropleiding:

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
6 Algemene inleidende cursussen	30
1 Specialisatiecursussen uit het betreffende wetenschapsgebied	5
3 Verdiepende cursussen uit het betreffende wetenschapsgebied / algemene gebied	15
Bachelorscriptie	10

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 143. De nummering in de onderstaande tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Weergave van de opleiding:

- 1 Als propedeuse van de opleiding geldt de propedeuse van het betreffende wetenschapsgebied.
- 2 De postpropedeuse omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Bacheloropleiding van het betreffende wetenschapsgebied;

Onderdelen met een omvang van 60 ECTS uit de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding van het betreffende wetenschapsgebied. In dit deel kunnen geen minor-vakken worden opgenomen

Inleidende vakken Wijsbegeerte

1	History of Philosophy I: From Plato to Hume	(5 EC)	32
1	Social and Political Philosophy	(5 EC)	69
1	Reasoning and Arguing	(5 EC)	63
2	History of Philosophy II: 19 th and 20 th century	(5 EC)	33
2	Good and Evil: Introduction to Ethics	(5 EC)	30
2	Philosophy of Science	(5 EC)	57

Specialisation courses

Het specialisatievak van het betreffende cluster

Filosofie van de natuurwetenschappen

3	Philosophy of the Natural Sciences	(5 EC)	59

Filosofie van de levenswetenschappen

3	Philosophy of the Life Sciences	(5 EC)	58

Filosofie van economische en sociale wetenschappen

3	Philosophy of Social Science	(5 EC)	60

Filosofie van de geschiedenis

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	22

Filosofie van de kunst en cultuurwetenschappen

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	22

Filosofie van de politieke wetenschappen

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	22

Filosofie van de cognitiewetenschappen

3	Philosophy of Cognitive Science	(5 EC)	53

Verdiepingsvakken:

Per cluster kunnen drie verdiepingsvakken worden gekozen. Die kunnen komen uit de vakspecifieke lijsten hieronder en uit de lijst met algemene vakken.

Filosofie van de natuurwetenschappen

Kw.		ECTS	
1	Paradoxes	5	50
1	John Locke's Essay Concerning Human Understanding	5	38
2	Overzicht Analytische Wijsbegeerte	5	49
2	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	54
3	Philosophy of Cognitive Science	5	53
2	Early Modern Philosophy and the Scientific Revolution. Matter Theories and the Study of Nature	5	11
3	Philosophy of the Life Sciences	5	58
3	Advanced Logic	5	86
3	Logic and decision theory	7,5	44
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	41
4	Modal Puzzles about identity, meaning quantification	5	47

	and existence		

Filosofie van de levenswetenschappen

2	Overzicht Analytische Wijsbegeerte	5	49
2	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	54
2	Feminist Philosophy	5	18
3	Philosophy of the Natural Sciences	5	59
3	The Philosophy of Descartes	5	75
3	Philosophy of Cognitive Science	5	53
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	41

Filosofie van economische en sociale wetenschappen

4	Ethics 3: Equality and Global Justice	5	12
3	Sociale Filosofie: Taal en Macht	5	72
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	41
3	Issues in Philosophy, Politics and Economics	5	37
4	Critical Theory	5	10
4	Sociale en politieke filosofie 2	7,5	71

Filosofie van de geschiedenis

1	Kunstfilosofie	7,5	29
2	Taal en werkelijkheid	7,5	28
2	Early Modern Philosophy and the Scientific Revolution. Matter Theories and the Study of Nature	5	11
3	Transcendentale Filosofie	5	80
4	Inleiding in Aziatische Filosofische Tradities	5	36
4	Critical Theory	5	10
4	The Philosophy of Søren Kierkegaard	5	76

Filosofie van de kunst en cultuurwetenschappen

1	Kunstfilosofie	7,5	29
3	Sociale Filosofie: Taal en Macht	5	72
3	Transcendentale Filosofie	5	80
4	Inleiding Aziatische Filosofische Tradities	5	36
4	Critical Theory	5	10
4	The Philosophy of Søren Kierkegaard	5	76

Filosofie van de politieke wetenschappen

3	Ethics 3: Equality and Global Justice	5	12

2	Feminist Philosophy	5	18
3	Philosophy of the Social Sciences	5	60
3	Sociale Filosofie: Taal en Macht	5	72
4	Critical Theory	5	10
3	Issues in Philosophy, Politics and Economics	5	37
4	Sociale en politieke filosofie 2	7,5	71

Filosofie van de cognitiewetenschappen

2	Overzicht Analytische Wijsbegeerte	5	49
1	John Locke's Essay Concerning Human Understanding	5	38
2	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	54
3	Philosophy of the Life Sciences	5	53
3	Transcendentale Filosofie	5	80
3	The Philosophy of Descartes	5	75
3	Advanced Logic	5	86
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	41
4	Modal Puzzles about identity, meaning quantification and existence	5	47

Binnen elk cluster kunnen maximaal twee algemene vakken worden gekozen. Opdrachten en eindpapers voor deze vakken dienen een invulling te krijgen die past bij de betreffende wetenschap.

Algemene vakken

1	Ethiek 2: Actuele vragen	7,5	15
3	Ethiek 2: Morele psychologie en meta-ethiek	7,5	16
3	Logic and decision theory	7,5	44
4	Filosofie van wetenschap, technologie en samenleving	5	23
3	Ethics 3: Freedom and Responsibility	5	13

Scriptie.

Sem. 1 of 2	Het onderwerp van de scriptie moet in verband staan met het betreffende wetenschapsgebied. Verplichte scriptie cursus	(10 EC) (scriptie) (cursus)

Voor de verdiepingvakken gelden over het algemeen entreevoorwaarden. Deze staan beschreven bij de studieonderdelen achterin de studiegids en op Ocasys. De

student dient bij de studieplanning rekening te houden met deze entreevoorwaarden. Neem bij twijfel over de voorkennis contact op met de docent.

De bachelorscriptie wordt geschreven binnen de bachelorscriptie cursus. Je dient je voor deze cursus in te schrijven via Progress.

Onder begeleiding van de werkgroepsbegeleider helpen werkgroepen studenten elkaar bij het schrijven van hun bachelorscriptie. Voorafgaand aan het inleveren van een hoofdstuk bij de begeleidende docent, die de inhoudelijke begeleiding verzorgt, zullen de studenten elkaars werk van commentaar voorzien. De verschillende onderdelen van het onderzoeks- en schrijfproces worden besproken, zoals: Hoe ontwikkel ik een goede onderzoeksvraag? Waar vind ik de relevante literatuur? Hoe leg ik een filosofisch vakterm uit? Hoe kies ik een goede opbouw? Welke schrijfstijl hanteer ik?

De gedetailleerde gegevens van de bachelorscriptie en de verplichte cursus staan eveneens in hoofdstuk 20 Studietoelichting.

De *scriptie* moet aansluiten bij het eigen wetenschapsgebied. Voordat een student aan de scriptie begint, moeten er duidelijke schriftelijke afspraken zijn gemaakt met de begeleider. Deze afspraken worden vastgelegd in een scriptieprotocol. In het scriptieprotocol worden de volgende punten vastgelegd:

- het onderwerp, de opzet en aanpak van de scriptie
- de regelmaat van begeleiding
- een werkplan met tijdspad; tussentijdse deadlines voor delen van de scriptie
- een streefdatum voor de beëindiging van de scriptie.

De bachelorscriptie heeft een studielast van 10 ECTS en een omvang van maximaal 10.000 woorden. De afsluiting vindt plaats door middel van een eindgesprek, waarbij ook een andere docent aanwezig is. Dit kan heel goed een docent zijn van de faculteit van het betreffende wetenschapsgebied. De keuze van de tweede docent heeft in dat geval goedkeuring van de Examencommissie.

Eindtermen van de bachelorscriptie:

Door de bachelorscriptie laat de student laten zien dat hij/zij in staat is om

- een filosofische vraagstelling op het gebied van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied te formuleren;
- de vraagstelling zó af te bakenen dat het onderzoek de omvang van dit programmaonderdeel niet te boven gaat;
- onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten;
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen;
- schriftelijk verslag te doen van het onderzoek en een tekst van enige omvang op adequate wijze helder te structureren;
- theorieën en standpunten uit te leggen en kritisch te evalueren;
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen;
- over de verschillende aspecten van het schriftelijk verslag ook mondeling te communiceren.

Voor meer informatie over de eisen aan de bachelorscriptie: zie vanaf pag. 56 in deze studiegids.

8 Deeltijdstudie

8.1 Aanmelding en inschrijving

U dient zich voor de eerst aan te melden bij www.rug.studielink.nl. Voor vragen over de opleidingskeuze kan men contact opnemen met de University Student Desk; kijk op de website www.rug.nl/usd

Na aanmelding wordt automatisch een inschrijvingspakket van de Rijksuniversiteit Groningen toegezonden.

De collegegeldtarieven voor het studiejaar 2017-2018 zijn te raadplegen op <http://www.rug.nl/education/tuition/>

8.2 Deeltijdstudie Bacheloropleiding Wijsbegeerte

Studieduur:

5 tot 6 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 4 tot 5 jaar indien vrijstelling is verkregen voor de minor. Zo'n vrijstelling kan verleend worden op basis van een reeds afgeronde hbo-studie of een (deel van een) universitaire studie.

Opzet:

Propedeuse (60 EC)

Niveau 2 vakken (60 EC)

Minor (30 EC)

Niveau 3 vakken (20 EC)

Bachelorscriptie (10 EC)

Studieprogramma:

Deeltijdstudenten volgen, eventueel in overleg met de studieadviseur, een studeerplan met een lager studeertempo. Deeltijdstudenten volgen dezelfde vakken als de voltijdstudenten. Men dient dus wel te beseffen dat afronding van de afzonderlijke studieonderdelen dezelfde inzet vergt als van voltijdstudenten.

Bindend studieadvies:

Deeltijdstudenten dienen in het eerste jaar van de studie 22,5 ECTS te behalen, ofwel drie van de mogelijk 8 vakken. De propedeusefase dient in drie jaar afgerond te zijn. Wanneer de student hier niet aan voldoet, volgt een negatief bindend studieadvies en dient de opleiding gestaakt te worden. De student kan gedurende twee collegejaren volgend op het besluit niet worden ingeschreven. Zie p. 28.

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een vwo-diploma. Ook alleen een hbo-propedeuse kan toegang geven tot een universitaire bacheloropleiding. Dit is ter beoordeling van de toelatingscommissie. Ook het behalen van een colloquium doctum kan toegang geven tot een deeltijd bacheloropleiding. Zie hiervoor <http://www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum>

De onderwijs- en examenregeling van de bacheloropleiding Wijsbegeerte is op de facultaire website te vinden.

8.3 Deeltijd Bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Studieduur:

5 tot 6 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 1½ tot 2 jaar indien vrijstelling is verkregen voor het niet-filosofische gedeelte. Zo'n vrijstelling wordt verleend op basis van 120 ECTS van een universitaire bacheloropleiding (of een gelijkwaardig programma).

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een propedeutisch getuigschrift van een Nederlandse niet-Wijsgerige universitaire opleiding. Zie hiervoor het onderwijs en examenreglement op de facultaire website.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied is op de facultaire website te vinden.

9 Opleidingen na de Bachelor

Het getuigschrift van de bacheloropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte geeft toegang tot de volgende opleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte dan wel de Faculteit Letteren:

Masteropleiding Filosofie, Filosofie & Maatschappij

Na het behalen van het diploma van de bacheloropleiding Wijsbegeerte, kun je zonder verdere toegangseisen doorstromen naar de masteropleidingen Filosofie & Maatschappij en Filosofie.

Masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

Na de bacheloropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, kun je zonder verdere toegangseisen doorstromen naar de masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied.

Researchmaster Philosophy

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een selectieprocedure en een speciale toelatingscommissie die de aanvragen beoordeelt. Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal.

Wat de vooropleiding betreft wordt een bachelor Filosofie vereist of een bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, of een (Nederlandse of buitenlandse) opleiding die daarmee gelijk gesteld kan worden. In de laatste twee gevallen kunnen aanvullende eisen worden gesteld.

Omdat de opleiding in het Engels verzorgd wordt, moeten non-native speakers van die taal een TOEFL-toets of IELTS-toets of een daaraan gelijkwaardige toets afleggen.

Master Philosophy, Politics and Economics

PPE is een selectieve master. Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een selectieprocedure en een speciale toelatingscommissie

die de aanvragen beoordeelt. Er wordt geselecteerd op onder andere motivatie, vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal. Instroom in de master PPE is alleen mogelijk in september.

Master Filosofie en Educatie

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding, inclusief een lerarenopleiding waarin een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor het vak Filosofie (have, vwo) kan worden behaald.

Na de bachelor Filosofie kun je zonder aanvullende eisen een Master Filosofie en Educatie te volgen. Studenten met een bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied moeten eerst aan aanvullende eisen voldoen. Vraag de studieadviseur voor meer informatie.

Harde knip

Let op: als je de bachelor Filosofie of wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied nog niet hebt afgerond, is het *niet* mogelijk om je in te schrijven voor een master opleiding. Ook kun je geen vakken uit het aanbod van de masteropleidingen volgen.

De meeste masters hebben twee instroommomenten: februari of september. Toelating buiten deze momenten is vaak niet mogelijk. Zorg er dus voor dat je vóór het beschikbare instroommoment de bachelor hebt afgerond.

Zie voor meer informatie over de 'harde knip' tussen bachelor en master <http://www.rug.nl/education/hoezithet/bachelorstudent>.

Instromen in niet-filosofische masters

In sommige gevallen is het mogelijk om op basis van een bachelordiploma Filosofie in te stromen in een masteropleiding van een ander wetenschapsgebied. In de meeste gevallen zul je dan wel een aantal extra cursussen moeten volgen om toegelaten te kunnen worden. Ook kan het zijn dat er aanvullende selectiecriteria gelden. Daarom is het zeer verstandig tijdig informatie op te vragen over de mogelijkheid. Voorbeelden van opleidingen aan de RUG die studenten toelaten zijn onder meer:

- Master Euroculture, faculteit Letteren
- Master Journalistiek, faculteit Letteren
- Ethics of Education, faculteit Gedrags- en maatschappijwetenschappen
- Religion, Conflict and Globalisation, faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap

Deze lijst is niet uitputtend. Op www.rug.nl/masters/ kan je het aanbod bekijken.

10 Master Philosophy, Politics and Economics

Over de opleiding Msc Philosophy, Politics and Economics verschijnt een aparte studiegids.

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een speciale toelatingscommissie.

Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer), motivatie en de beheersing van de Engelse taal.

11 Masteropleiding Filosofie en Maatschappij

11.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Masteropleiding Filosofie & Maatschappij. Tevens vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

De opleiding is nieuw en start per 1 september 2015. De informatie hieronder is onder enig voorbehoud.

11.2 Doelstellingen en eindkwalificaties Master Filosofie en Maatschappij

De Masteropleiding Filosofie en Maatschappij stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de rol die de filosofie kan spelen in publieke debatten over maatschappelijke vraagstukken, alsmede de rol die filosofie kan spelen op het terrein van overheidsbeleid en in de diverse beroepspraktijken. Naast deze reflectie en analyse stelt de opleiding zich ook ten doel de student te leren zelf actief een bijdrage te leveren aan deze debatten en praktijken. Benutting van filosofische kennis en vaardigheden op een breed scala van maatschappelijke vraagstukken staat hierbij centraal. De opleiding beoogt dat de student daartoe beschikt over een uitgebreide kennis van de filosofie en haar geschiedenis, een breed inzicht in methoden en stijlen van filosofiebeoefening, alsmede vaardigheden - in woord en geschrift - om deze kennis te benutten voor genoemde verheldering en analyse van debatten en discussies, dan wel verspreiding en popularisering van kennis.

Uit de algemene doelstelling van de Masteropleiding Filosofie en Maatschappij zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de opleiding moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de masteropleiding Filosofie en Maatschappij beschikken over:

1. Kennis van de belangrijkste historische en systematische vraagstukken van de filosofie
2. Een grondige kennis van filosofische stijlen en methoden van filosofiebeoefening
3. Kennis van publieke debatten over maatschappelijke thema's en de rol die filosofie in deze debatten speelt

Academische vaardigheden en attitudes

4. een innovatieve filosofische vraagstelling te formuleren met het oog op het toepassen van filosofische kennis en filosofische methoden en technieken ter verheldering en analyse van publieke debatten, beleid, en beroepspraktijken
5. een filosofisch onderzoek van enige omvang te formuleren
6. op schriftelijk wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek voor niet-specialisten en diverse doelgroepen
7. over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren voor een breed, niet-filosofisch geschoold publiek of beroepsgroepen
8. theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen voor een niet-filosofisch geschoold publiek
9. op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten en hun toepassingen in maatschappelijke debatten en beroepspraktijken
10. de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen

Vorbereiding (studie)loopbaan

De alumni van de masteropleiding Filosofie en Maatschappij hebben:

11. voldoende wetenschappelijk niveau om tot een vervolgstudie toegelaten te kunnen worden dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt te begeven.
12. voldoende kennis van de arbeidsmarkt en beroepsperspectieven, en inzicht in de wijze waarop filosofie een rol kan spelen in de diverse beroepspraktijken.

11.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor Filosofie
- bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

11.4 Opbouw onderwijsprogramma

Om bovenstaande doelstellingen en eindkwalificaties te realiseren biedt de masteropleiding Filosofie en Maatschappij een programma dat bestaat uit drie onderdelen:

1. Drie verplichte vakken Filosofie en Maatschappij (samen 20 ECTS).
2. Drie filosofische keuzevakken (van 5 ECTS elk), waarvan binnen de door de student gekozen afstudeerrichting. De opleiding kent drie afstudeerrichtingen:

- Geschiedenis van de Filosofie
- Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie
- Theoretische Filosofie

De vakken kunnen worden gekozen uit de lijst van mastervakken van de vakgroepen.

3. afstudeerwerkstuk van 25 ECTS.
- 4.

In schema ziet het onderwijsprogramma er als volgt uit:

Onderwijsprogramma Master Filosofie en Maatschappij

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Filosofie en Maatschappij 1 19 5 ECTS	Filosofisch keuzevak 2 5 ECTS	Filosofie en Maatschappij 3 20 5 ECTS	Afstudeerwerkstuk 1 25 ECTS
Filosofie en Maatschappij 2 21			

5 ECTS		
Filosofisch keuzevak 1	Filosofisch keuzevak 3	
5 ECTS	5 ECTS	

Het kerncurriculum Filosofie en Maatschappij bestaat uit vier cursussen:

- Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht Schrijven (5 ECTS)
- Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische Interventies (10 ECTS)
- Filosofie en Maatschappij 3: Filosofie van de Propaganda (5 ECTS)

In *Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht Schrijven* ontwikkel je vaardigheden om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfp opdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse ‘populaire’ tekstgenres waarvan je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse ‘publieksfilosofie’ en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren.

In *Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische Interventies* leren studenten om zelf filosofisch te interveniëren in een actueel vraagstuk. Daartoe leren ze zelf onderzoek doen naar een actueel thema (onder begeleiding), ze leren zich de inhoudelijk kennis van voor dat vraagstuk relevante filosofische opvattingen eigen te maken. Ook leren ze verschillende types filosofische interventies kennen, verschillend naar product (opiniestuk voor krant, verslag voor de gemeente, video, etc.) en verschillend naar filosofische stijl (analytisch-conceptueel, historisch, etnografisch, etc.). Mondelinge presentatie is een vaardigheid die hier eveneens getoetst wordt.

In *Filosofie en Maatschappij 3: Filosofie van de Propaganda* krijgen studenten inzicht in de subtiele mechanismen die maken dat propaganda werkt: hoe propaganda de demo-

cratie ondermijnt – met name democratische besluitvorming en gelijkheid – en hoe propaganda in het verleden democratieën heeft geschaad. Een begrip van deze mechanismen stelt studenten in staat hun steentje bij te dragen aan het behoud en de verdediging van onze democratie.

Filosofische verdieping

De filosofische verdieping bestaat uit drie filosofische keuzevakken. De filosofische keuzevakken worden samen met studenten van andere masteropleidingen gevolgd. De student kan de filosofische keuzevakken kiezen uit het volledige mastervakken-aanbod. Het wordt ten zeerste aanbevolen om de vakken te kiezen die thematisch het meest voorbereiden op, en aansluiten bij het beoogde afstudeerproject van de student.

11.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 19 Studieonderdelen, vanaf pagina 143. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk. Tenzij anders vermeld, kennen de cursussen een studietijd van 5 ECTS.

Kwartaal		Nummer
1	Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht schrijven	19
1	Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische interventies (10 ECTS)	21
3	Filosofie en Maatschappij 3: Filosofie van de propaganda	20
<i>Keuzevakken</i>		
Mastervakken <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	Thomas Hobbes's Leviathan: political theory and the critique of religion	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	35
2	Spinoza's Ethics: A Route to Freedom?	73
3	Women Philosophers in the Early Modern Period. Their Contribution to	84

	Metaphysics, Epistemology, and Natural Philosophy	
3	Heidegger's Being and Time	31
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy (Den Boer)	42
Mastervakken <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>		
1	Justice in Migration. The Ethics, Economics, and Politics of Migration	39
1	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	48
2	Responsibilities and rights of organizations	77
3	Philosophical perspectives on Privacy and Surveillance	51
3	Bruno Latour and the Actor-Network Theory	4
4	Arguing about taste. The language and metaphysics of beauty.	2
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie:</i>		
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	52
1	Scientific Representation	66
2	Philosophy of Race and Gender	56
2	Philosophy of Neuroscience	55
3	Evolutionary game theory	17
4	Truth and Reference in Fiction	83
4	Multi Agent Systems	87

Afstudeerwerkstuk

Het afstudeerwerkstuk (25 EC) vormt de afsluiting van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. Het afstudeerwerkstuk bestaat uit twee onderdelen:

1. stage en stageverslag
2. korte masterscriptie

Stage

Stage en scriptie worden tezamen opgevat worden als een afstudeerproject van 25 EC. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is dus *niet* mogelijk om een stage afzonderlijk in het programma van de master op te nemen.

Het lopen van een stage heeft tot doel de student arbeidservaring als filosoof te laten op doen buiten een Filosofisch Instituut. Een stage kan bestaan uit het doen van filosofisch onderzoek, maar ook uit andere taken. Wel moeten deze werkzaamheden zo veel mogelijk voortvloeien uit een vraag vanuit de stageverlenende instelling en bovendien daar worden uitgevoerd. De praktische begeleiding van de stagiaire is in handen van een begeleider binnen de stageverlenende instelling, de inhoudelijke begeleiding in die van een docent van onze faculteit.

Studenten volgen een stage bij een (overheids)instelling, stichting, of bedrijf. Voorbeelden van mogelijke stageplaatsen zijn de redacties van filosofische tijdschriften, uitgeverijen, ziekenhuizen, adviescommissies, emancipatiecommissies, bedrijven, Studium Generales, non-profitorganisaties, wetenschappelijke bureaus van politieke partijen, Europese gremia, etc. Ter afronding van de stage levert de stagiair een verslag in van het filosofisch onderzoek dat uitgevoerd is tijdens de stage. Dit verslag kan niet dienen als scriptie, maar het kan wel gezien worden als een voorbereiding daarop.

Houd er rekening mee dat het vinden van een stageplaats soms drie maanden kan vergen. Wie een stage wil gaan doen, wordt dringend aangeraden zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de stage-coördinator, om ideeën op te doen, om al bestaande plannen ter goedkeuring voor te leggen of om op een andere manier hulp te krijgen. De faculteit is de student op allerlei manieren behulpzaam bij het vinden van een stageplaats, maar kan daarvoor uiteraard geen garantie geven. Als er eenmaal een stageplaats gevonden, dan wordt een stage-contract afgesloten tussen de student, de begeleider vanuit de stage-verlenende instelling en de begeleidende docent. Bij de stagecoördinator is tevens op aanvraag het 'Stage-reglement' verkrijgbaar met daarin meer uitgebreide informatie. Het reglement staat ook op de facultaire website.

De stagecoördinator is Dr. Marc Pauly: m.pauly@rug.nl

Masterscriptie

De masterscriptie vormt het tweede deel van de het afstudeerwerkstuk. De scriptie is de afronding van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de Filosofie en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de Filosofie om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Om mogelijkheden en onmogelijkheden van een afstudeerproject in het vizier te krijgen is het uiteraard verstandig en sterk aan te bevelen dat de student al in een heel vroeg stadium in contact treedt met de stagecoördinator en eventueel de beoogde scriptiebegeleider.

Voor het overzicht over de eisen aan het afstudeerwerkstuk en de afstudeerprocedure, zie Hoofdstuk 12.6 'Masterscriptie en examen'.

12 Masteropleiding Filosofie

12.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Masteropleiding Filosofie. Ook vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

12.2 Doelstellingen master Filosofie

De Masteropleiding Filosofie stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de wijsbegeerte alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. Ze beoogt daarbij dat de student beschikt over uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheid in één van de drie afstudeerrichtingen zoals beoefend en onderwezen aan de faculteit: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie, en tot slot Theoretische Filosofie. De student is in staat tot een zelfstandige beroepsuitoefening en geeft blijk van vertrouwdheid met het vakgebied.

Uit de algemene doelstelling van de Masteropleiding Filosofie zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de Masteropleiding Filosofie moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de masteropleiding Filosofie beschikken over:

- 1 - kennis van de belangrijkste historische en systematische vraagstukken van de filosofie.
- 2 - een grondige kennis van de filosofische vraagstukken binnen één specialisme.
- 3 - kennis van de filosofische methoden van het specialisme.

Academische vaardigheden en attitudes

De alumni van de masteropleiding Filosofie zijn in staat om:

- 4 - een innovatieve filosofische vraagstelling te formuleren, gebaseerd op een grondige kennis van de filosofische vraagstukken binnen een specialisme.
- 5 - een filosofisch onderzoek van enige omvang uit te voeren.
- 6 - schriftelijk op gestructureerde wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek voor zowel specialisten als niet-specialisten.
- 7 - over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren.
- 8 - theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen.
- 9 - op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten.
- 10 - de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen.

Vorbereiding (studie) loopbaan

De alumni van de masteropleiding Filosofie hebben:

- 11 - voldoende wetenschappelijk niveau om tot een vervolgstudie toegelaten te kunnen worden die een grote mate van autonomie veronderstelt, dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt voor academici te begeven.

12.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor Filosofie
- bachelor wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied
- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

12.4 Opbouw onderwijsprogramma

Om bovenstaande doelstellingen en eindkwalificaties te realiseren wordt voor de masteropleiding Filosofie een programma ontwikkeld dat bestaat uit drie onderdelen: Filosofische verdieping van in totaal 35 EC, een onderdeel Publieksgericht Schrijven van 5 ECTS en een masterscriptie van 20 EC. In schema ziet het onderwijsprogramma er als volgt uit:

Onderwijsprogramma Master Filosofie

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Publieksgericht schrijven 22 5 EC	Filosofisch keuze- vak 3 5 EC	Filosofisch keuze- vak 6 5 EC	Filosofisch keuze- vak 7 5 EC
Filosofisch keuze- vak 1 5 EC	Filosofisch keuze- vak 4 5 EC	Scriptie 20 EC	
Filosofisch keuze- vak 2 5 EC	Filosofisch keuze- vak 5 5 EC		

Publieksgericht schrijven

Het college *Publieksgericht Schrijven* wordt samen gevolgd met studenten van de masteropleiding Filosofie en Publiek. In het college ontwikkelt de student vaardigheden om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfoopdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse 'populaire' tekstgenres waarvan je je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse 'publieksfilosofie' en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren.

Keuzevakken

De student kiest zeven mastervakken waarvan tenminste vier binnen de door de student te kiezen afstudeerrichting. De opleiding kent drie afstudeerrichtingen:

- Geschiedenis van de Filosofie
- Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie
- Theoretische Filosofie

Binnen elke afstudeerrichting worden minimaal vijf mastervakken aangeboden zodat er een aanbod van minimaal 15 mastervakken is, waarvan de student er dus vier binnen de gekozen afstudeerrichting en drie daarbuiten dient te volgen.

De filosofische keuzevakken kunnen ook door studenten van de richting Filosofie en Maatschappij, en door studenten van de andere masteropleidingen gevolgd worden.

Masterscriptie

De masterscriptie vormt de afronding van de masteropleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de wijsbegeerte en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de wijsbegeerte om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

12.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 p. 143 en verder. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		Nummer
1	Filosofie en Maatschappij 2: Publieksgericht schrijven	19
<i>keuzevakken</i>		
Mastervakken <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	Thomas Hobbes's Leviathan: political theory and the critique of religion	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	35
2	Spinoza's Ethics: A Route to Freedom?	73
3	Women Philosophers in the Early Modern Period. Their Contribution to Metaphysics, Epistemology, and Natural Philosophy	84
3	Heidegger's Being and Time	31
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy (Den Boer)	42
Mastervakken <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>		
1	Justice in Migration. The Ethics, Economics, and Politics of Migration	39
1	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	48
2	Responsibilities and rights of organizations	77
3	Philosophical perspectives on Privacy and Surveillance	51
3	Bruno Latour and the Actor-Network Theory	4
4	Arguing about taste. The language and metaphysics of beauty.	2
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie:</i>		
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	52
1	Scientific Representation	66
2	Philosophy of Race and Gender	56
2	Philosophy of Neuroscience	55
3	Evolutionary game theory	17
4	Truth and Reference in Fiction	83
4	Multi Agent Systems	87

12.6 Masterscriptie en examen

De scriptie vormt de afronding van de masteropleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel.

Door de masterscriptie laat de student zien, in staat te zijn om zelfstandig onderzoek op het terrein van de wijsbegeerte, dan wel wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied te verrichten, en hier schriftelijk over te rapporteren;

- blijk te geven van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie;
- een probleemstelling te formuleren en af te bakenen;
- relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen;
- een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden;
- een helder en systematisch betoog op te zetten;
- bibliografische vaardigheden toe te passen;
- conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken;
- een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren;
- over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Omvang

De scriptie in de master Filosofie heeft een studielast van 20 ECTS en een omvang van ongeveer 15.000 woorden. De scriptie in de master Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied heeft een studielast van 25 ECTS en een omvang van maximaal 20.000 woorden. Met de begeleiders van de scriptie kunnen afspraken gemaakt worden om, mocht het type scriptie dat geschreven wordt daar aanleiding toe geeft, af te wijken van dit aantal woorden.

De scriptie in de master Filosofie en Maatschappij wordt geschreven binnen een afstudeerproject van 25 EC, dat bestaat uit een stage en een scriptie. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is niet mogelijk om stage en scriptie als afzonderlijke studieonderdelen in het

programma op te nemen. De scriptie heeft een omvang van maximaal 10.000 woorden. Het stageverslag dat ter afronding van het stage-onderdeel wordt geschreven, kan dienen als voorbereiding op de scriptie. Het stageverslag kan echter niet de scriptie vervangen.

Titelpagina

De titelpagina bevat:

- titel
- auteur en studentnummer
- "Faculteit Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen"
- "masterscriptie" + de naam van de opleiding ("Filosofie", "Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied")
- maand en jaar waarin de scriptie werd goedgekeurd
- de naam van de begeleiders en van de toegevoegd beoordelaar
- de naam van de vakgroep
- voor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied: het wetenschapsgebied waarbinnen de scriptie geschreven is

Verdere vereisten

Op de website van de faculteit is het document *Handleiding voor het schrijven van een filosofisch werkstuk* te vinden, met daarin aanwijzingen op het gebied van probleemstelling, opbouw, citeren, verwijzen, spelling, e.d.

In de opleidingen Filosofie en Maatschappij, Filosofie en Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied wordt de scriptie geschreven in de Nederlandse taal, tenzij de student zelf, en met instemming van de begeleider(s), anders beslist.

Procedure

1. Initiatief

Een student neemt zelf het initiatief tot het schrijven van een masterscriptie door contact te zoeken met een docent als beoogde eerste begeleider. Desgevraagd zal de stu-

dieadviseur hierbij behulpzaam zijn. Sommige docenten hebben ter inzage een 'kaartenbak' met onderwerpen of probleemstellingen voor scripties. Als eerste begeleider kunnen optreden: leden van de wetenschappelijke staf en hoogleraren uit andere faculteiten die een nevenbenoeming hebben aan de Faculteit Wijsbegeerte.

Bij het schrijven van de scriptie van de opleidingen Filosofie en Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied wordt vanaf het begin een tweede begeleider betrokken, in de eindfase ook nog een toegevoegd beoordelaar. Als tweede begeleider (aan te wijzen door eerste begeleider en student) kunnen optreden: leden van het wetenschappelijk personeel, waaronder hier mede wordt verstaan postdocs die aan de faculteit werkzaam zijn. De Examencommissie kan ook externe deskundigen die al dan niet aan een universiteit werkzaam zijn als tweede begeleider toelaten. Dat laatste is zelfs algemene regel bij Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, waarbij de tweede begeleider afkomstig is uit de thuisfaculteit. De eerste begeleider en de student mogen oordelen dat op deze regel een uitzondering gemaakt moet worden.

De kleine scriptie van de master Filosofie en Maatschappij komt tot stand onder begeleiding van één docent van de Faculteit Wijsbegeerte. In de eindfase is er ook een toegevoegd beoordelaar bij betrokken.

2. Opzet

De student dient een opzet, met daarin een aanduiding van onderwerp, aanpak en te gebruiken literatuur, ter goedkeuring bij de docent(en) in.

3. Begeleidingsplan

Zodra de (beide) begeleider(s) de opzet goedkeuren, stellen de student en de begeleider(s) een begeleidingsplan op (zie Bijlage 1) met daarin afspraken over:

- Opzet
- Het aantal begeleidingsgesprekken
- Tussentijdse inleverdata voor delen van de scriptie
- Streefdatum voor het inleveren van de eindversie.

De begeleiding van een masterscriptie omvat ten minste vijf begeleidingsgesprekken (na goedkeuring van de opzet). Het traject van het schrijven van een scriptie duurt

ten hoogste 20 weken in het geval van een 20 ECTS scriptie, of 25 weken in het geval van een 25 ECTS scriptie, gerekend vanaf de datum waarop het begeleidingsplan is ondertekend. Het traject voor deeltijdstudenten beslaat 40, respectievelijk, 50 weken. De eerste begeleider levert het begeleidingsplan direct na ondertekening in bij de onderwijsadministratie.

4. Goedkeuring studieprogramma

Vóórdat het examen kan worden aangevraagd neemt de student contact op met de studieadviseur, die nagaat of aan alle vereisten van het onderwijsprogramma is voldaan. Daartoe tekent de student zich via het studentenportaal in voor de afstudeerfunctie. De student kan daar het vakkenpakket waar hij/zij op wenst af te studeren digitaal invoeren, en deze ter goedkeuring aanbieden aan de examencommissie. Voor de afstudeerfunctie is een handleiding beschikbaar. Deze is te raadplegen via het studentenportaal, of via de studieadviseur te verkrijgen.

5. Afronding - I

Als de student herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder daartoe een geldige reden te hebben, kan de docent de begeleiding staken. De student komt dan terecht in de herschrijfregeling (zie hieronder). Als een van de begeleiders herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder geldige reden of zonder voor alternatieve begeleiding te zorgen, dan heeft de student recht op een andere begeleider. In dergelijke gevallen nemen de student en een begeleider tijdig contact op met de examencommissie.

Als alle geplande begeleidingsgesprekken hebben plaatsgevonden en er ligt nog geen manuscript dat goedgekeurd kan worden, dan kan (kunnen) de begeleider(s) beslissen dat de student terecht komt in de herschrijfregeling (zie hieronder).

6. Afronding - II

Als de (beide) begeleider(s) de scriptie hebben goedgekeurd wordt gezocht naar een extra beoordelaar, hierna aan te duiden als 'toegevoegd beoordelaar'. Als toegevoegd beoordelaar kunnen optreden: leden van de wetenschappelijke staf uit een andere vakgroep dan de eerste begeleider. De toegevoegd beoordelaar beoordeelt de scriptie binnen twee weken als 'aanvaardbaar' of 'onaanvaardbaar'.

Als de toegevoegd beoordelaar met redenen omkleed tot de kwalificatie 'onaanvaardbaar' komt, dan overleggen de begeleider(s), de student en de toegevoegd beoordelaar over een mogelijke verbetering van het manuscript. Levert dit overleg naar de mening van één der betrokkenen geen afdoende resultaat op, dan wordt het probleem voorgelegd aan de examencommissie, die naar bevind van zaken handelt. Als de scriptie als 'aanvaardbaar' beoordeeld wordt, geven de toegevoegd beoordelaar en de begeleider(s) dit door aan de onderwijsadministratie.

Als de toegevoegd beoordelaar de masterscriptie goedkeurt, dan vraagt de eerste begeleider de toegevoegd beoordelaar om het door hem of haar beoogde cijfer, het eindgesprek met de student tijdelijk buiten beschouwing latend. Mocht het beoogde cijfer van de toegevoegd beoordelaar meer dan een punt lager zijn dan het beoogde cijfer van de eerste begeleider, dan is het aan de toegevoegd beoordelaar om de eerste begeleider beknopt te informeren over de belangrijkste kritiekpunten. De beide begeleiders en de student bespreken vervolgens de situatie, en nemen een beslissing over eventuele verbeteringen in het manuscript, waarvoor niet meer dan 2 weken uitgetrokken kunnen worden. Op deze manier wordt voorkomen dat studenten voor verrassingen komen te staan in het eindgesprek.

De datum waarop de begeleider(s) de scriptie heeft (hebben) goedgekeurd is - mits de toegevoegd beoordelaar de scriptie op een later tijdstip eveneens heeft goedgekeurd - de datum die op de bul mag worden gezet, dus de afstudeerdatum. Indien een toegevoegd beoordelaar aan het eind van een studiejaar, dus vóór 1 september, een scriptie heeft goedgekeurd, hoeft de student zich in het volgende studiejaar niet meer in te schrijven, ook al vindt de scriptiebespreking en het examen plaats in september of oktober.

7. Herschrijfregeling (indien van toepassing)

Als een van de begeleidende docenten het ingeleverde manuscript niet als voldoende kan beoordelen, of als er op, of althans vlak na, de in het begeleidingsplan genoemde streefdatum nog geen beoordeelbaar manuscript is ingeleverd bij de docenten, of als de examencommissie besluit dat de herschrijfregeling van toepassing is nadat de toegevoegd beoordelaar zijn of haar goedkeuring niet geeft, dan gaat de herschrijfregeling in werking.

De student en de docent(en) bepalen eerst of het voorliggende (mogelijkerwijs onvolledige) manuscript (a) verbeterd zal worden of (b) dat de student een nieuwe master-scriptie schrijft op basis van een nieuwe opzet. In beide gevallen stellen de student en de docent een nieuw begeleidingsplan op.

(a) In het geval van verbetering ligt de nieuwe streefdatum binnen 3 weken (voor deeltijdstudenten: 6 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan.

(b) In het geval van een scriptie op basis van een nieuwe opzet ligt de nieuwe streefdatum binnen 20 weken, in het geval van een 20 ECTS scriptie, of 25 weken, in het geval van een 25 ECTS scriptie, na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan (voor deeltijdstudenten: 40, respectievelijk, 50 weken).

Als de student en de docent(en) niet tot overeenstemming komen dan melden ze dit tijdig bij de examencommissie, die vervolgens naar bevind van zaken handelt. Mocht de herschrijving niet tot een voldoende leiden, dan zal de student met een nieuw scriptieonderwerp (een nieuwe opzet) bij een andere docent opnieuw moeten beginnen.

8. Afronding - III

Vanaf het moment dat de toegevoegd beoordelaar het fiat heeft gegeven, kan het

examen worden aangevraagd en kan de openbare scriptiebespreking worden georganiseerd. De student en de begeleider(s) stellen de datum en het tijdstip van de scriptiebespreking en het examen vast. De student geeft de datum en het tijdstip door aan de onderwijsadministratie, die er voor zorgt dat in het Academiegebouw een zaal wordt gereserveerd voor het examen en dat de uitnodigingen voor het examen verzonden worden.

De student levert uiterlijk 14 dagen voor de afstudeerdatum de scriptie en een samenvatting van de scriptie, deze mag niet langer zijn dan een half A4, digitaal in bij de administratie (s.blom@rug.nl). De samenvatting wordt opgenomen in de aankondiging van de scriptiebespreking die wordt verzonden aan alle stafleden.

9. Scriptiebespreking en beoordeling

Bij de scriptiebespreking zijn in elk geval de begeleider(s) en de toegevoegd beoordeelaar aanwezig. De scriptiebespreking is openbaar, dus toegankelijk voor docenten, studenten, familieleden, vrienden en andere belangstellenden. De bespreking en het aansluitend cijferberaad worden voorgezeten door de (eerste) begeleider. De bespreking duurt een uur.

Aan het begin van de bespreking wordt de student in de gelegenheid gesteld, een presentatie te geven van de scriptie, dan wel van de stage en de scriptie. Deze neemt maximaal 5 minuten in beslag.

Na de bespreking geven de aanwezige docenten, in een besloten beraad, hun mening over het eindcijfer voor de scriptie, waarbij de eerste begeleider het voortouw neemt. Bij de beoordeling van de scriptie kan men de verdediging laten meetellen, maar alleen ter nadere bepaling van het oordeel over de scriptie. Aan het eind van het beraad stellen de twee begeleiders het eindcijfer vast, rekening houdend met de oordelen van de andere aanwezige docenten en de toegevoegd beoordeelaar, waarbij niet kan worden afgeweken van de eerdere beoordeling als voldoende. De begeleider(s) gebruikt (gebruiken) bij de beoordeling het beoordelingsformulier voor langere essays (zie Bijlage 2), dat ingeleverd wordt bij de onderwijsadministratie.

Het officiële examen, dat wil zeggen de buluitreiking, vindt plaats na de scriptiebespreking, zo mogelijk in het Academiegebouw. Mogelijk kan de buluitreiking in de toekomst niet meer op dezelfde dag plaatsvinden als de verdediging.

De eerste begeleider zorgt er voor dat het dossier van de student, het examenboek, een alumniboekje, en de door de onderwijsadministratie ingevulde en door de examencommissie ondertekende bul op het examen aanwezig zijn. In het examenboek wordt aangetekend:

- de datum van het examen
- de naam en voornamen van de student
- de geboortedatum van de student
- de naam van de begeleider
- het gewogen gemiddelde cijfer, met bijbehorend predikaat (zie de Judicium regeling)
- de titel van de scriptie

De student ontvangt een Latijnse Bul, een Nederlandse verklaring, een Engelse verklaring, en een Diplomasupplement.

Verdere opmerkingen:

- Afwijkingen van onderhavige procedure regeling zijn uitsluitend mogelijk na verkregen toestemming van de examencommissie.
- Als een student studievertraging oploopt door bijzondere omstandigheden, dan is het zaak dit zo snel mogelijk bij de studieadviseur te melden.
- Als de docent fraude constateert of redelijkerwijs vermoedt, moet deze de geconstateerde of vermoede fraude schriftelijk melden bij de examencommissie.

13 Masteropleiding Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

13.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Masteropleiding Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

13.2 Doelstelling en eindkwalificaties Master Filosofie: Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied

Het doel van de opleiding bestaat er in om de student:

- a. grondige kennis, inzicht en vaardigheden te verschaffen op het gebied van de Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, voortbouwend op de bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied;
- b. in staat te stellen zelfstandig de geëigende logisch-analytische, ideeën-historische dan wel empirisch-filosofische methoden toe te passen;
- c. een verdere academische vorming te geven;
- d. te leren zelfstandig wetenschappelijk te denken en te handelen;
- e. te leren complexe problemen te analyseren;
- f. te leren wetenschappelijk te rapporteren;
- g. te leren vakwetenschappelijke kennis toe te passen en vaardigheden vanuit een breder wijsgerig kader toe te passen;
- h. voor te bereiden op:
 - de uitoefening van een beroep van een andere opleiding, waarbij de studie van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied een meerwaarde of toegevoegde waarde heeft;
 - elke beroepspraktijk waarin wijsgerige kennis, inzicht en vaardigheden een toegevoegde waarde heeft;
 - elke beroepspraktijk waarin algemene academische vaardigheden en vorming vereist zijn, met bijzondere aandacht voor logisch-analytische, ideeën-

historische, exegetische, empirisch-filosofische vaardigheden en uitdrukkingsvaardigheid in het algemeen;

- een wetenschappelijke loopbaan en vervolgonderwijs, in het bijzonder het eerste traject van de Graduate School of Philosophy, te weten de research masteropleiding Philosophy: Knowledge and Knowledge Development (mogelijkheid van toelating tot het tweede jaar van deze opleiding).

Voor de opleiding zijn de volgende eindtermen vastgesteld:

1. Met betrekking tot kennis en inzicht:

Bij voltooiing van de opleiding moet de student

- a. beschikken over kennis en inzicht op het gebied van het betreffende wetenschapsgebied, voortbouwend op het niveau van de bacheloropleiding en deze laatste in niveau overtreffen;
- b. beschikken over kennis van en inzicht in centrale onderdelen van de wijsbegeerte en in het bijzonder van kernbegrippen, theorieën, problemen en methoden van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, voortbouwend op het niveau van de bacheloropleiding en deze laatste in niveau overtreffen;
- c. beschikken over kennis van en inzicht in de betekenis van de wetenschappelijke en maatschappelijke betekenis van de wijsbegeerte in het algemeen en van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied in het bijzonder.

2. Met betrekking tot vaardigheden:

- a. onderzoek in een bepaald wetenschapsgebied kunnen plaatsen en evalueren in het bredere kader van de wijsbegeerte van dat wetenschapsgebied;
- b. wijsgerige vaardigheden van logisch-analytische, ideeën-historische en exegetische dan wel empirisch-filosofische aard creatief kunnen toepassen op problemen, theorieën en debatten die gerelateerd zijn aan het betreffende wetenschapsgebied;
- c. zelfstandig een wijsgerig-wetenschappelijk onderzoek kunnen formuleren en uitvoeren dat in verband staat met een (cluster van) wetenschapsgebied(en).

13.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied;
- bachelor wijsbegeerte. Studenten met deze vooropleiding dienen wel te beseffen dat het master diploma wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied pas behaald kan worden wanneer de student ook 60 ECTS van het betreffende wetenschapsgebied op masterniveau behaalt (zie hieronder). Dit kan in de praktijk betekenen dat de student ook toegelaten moet worden tot een andere niet-wijsgerige universitaire opleiding. Ook hiervoor kunnen toelatingsvoorwaarden gelden.
- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

13.4 Opbouw van het onderwijsprogramma

De opleiding omvat de volgende onderdelen:

Eerste jaar

1. Scientific Representation, drie wijsgerige keuzevakken van 5 ECTS elk en twee tutorials van 5 ECTS elk.
2. Vakken uit de Masteropleiding van het betreffende wetenschapsgebied met een gezamenlijke studielast van 30 EC. N.B.: deze vakken kunnen pas gevolgd worden ná het behalen van het bachelordiploma in dat wetenschapsgebied.

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
De vakken uit masteropleiding van het eigen wetenschapsgebied	30
Scientific Representation	5
Twee keuzevakken binnen het cluster van het wetenschapsgebied (N, S of G)	10
Eén keuzevak binnen of buiten het eigen cluster	5
Twee tutorials	10

Tweede jaar

1. Vakken uit het Masteropleiding van het betreffende wetenschapsgebied met een gezamenlijke studielast van 30 EC
2. Colloquia (5 EC)
3. Masterscriptie (25 EC)

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
vakken uit masteropleiding van het eigen wetenschapsgebied	30
bijwonen colloquia	5
Masterscriptie	25

N.B.: De colleges van de masteropleidingen aan de Faculteit Wijsbegeerte worden in principe in het Engels gegeven. Zie de betreffende regeling op p. 35.

Belangrijk: lees eerst de algemene inleiding over de studie Wijsbegeerte op p. 80

Voor de **deeltijdse** vorm van deze opleiding: zie ook p. 73.

Lijst met keuzevakken

De Masterstudent Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied kiest tenminste twee keuzevakken uit deze lijst, afhankelijk van het cluster waartoe het betreffende wetenschapsgebied behoort. Van de andere keuzevakken moet er tenminste één uit één van de ander clusters gekozen worden. Raadpleeg voor een coherent pakket de contactpersoon van het eigen vakgebied; zie onder.

Eindpapers voor de keuzevakken worden zo veel mogelijk met het oog op een thema uit het eigen vakgebied geschreven. De docent van het betreffende keuzevak ziet daarop toe.

13.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 143. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		Cluster	Nummer
1	Scientific Representation		66
<i>keuzevakken</i>			
Mastervakken <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>			
1	Thomas Hobbes's Leviathan: political theory and the critique of religion	G	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	G	35
2	Spinoza's Ethics: A Route to Freedom?	G	73
3	Women Philosophers in the Early Modern Period. Their Contribution to Metaphysics, Epistemology, and Natural Philosophy	G/N	84
3	Heidegger's Being and Time	G	31
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy (Den Boer)	G/N	42
Mastervakken <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>			
1	Justice in Migration. The Ethics, Economics, and Politics of Migration	G/S	39
1	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	S/G	48
2	Responsibilities and rights of organizations	S	77
3	Philosophical perspectives on Privacy and Surveillance	S/G	51
3	Bruno Latour and the Actor-Network Theory	G/N	4
4	Arguing about taste. The language and metaphysics of beauty.	S	2
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie:</i>			
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	G/S/N	52
2	Philosophy of Race and Gender	S/G	56
2	Philosophy of Neuroscience	N/S	55

3	Evolutionary game theory	N/S	17
4	Truth and Reference in Fiction	G	83
4	Multi Agent Systems	N/S	87

Clusters:

- N = Natuurwetenschappen in brede zin (Natuurkunde, Sterrenkunde, Scheikunde, Farmacie, Biologie, Geneeskunde, Psychologie, Kunstmatige Intelligentie)
- S = Sociale wetenschappen in brede zin (Sociologie, Psychologie, Ruimtelijke wetenschappen, Economie, Bedrijfskunde, Rechtsgeleerdheid)
- G = Geesteswetenschappen in brede zin (Psychologie, Literatuurwetenschap, Geschiedenis, Cultuurwetenschappen)

Lijst met contactpersonen

Elk wetenschapsgebied is gekoppeld aan een staflid die over de samenstelling van het keuzepakket kan adviseren. De examencommissie dient het studieprogramma goed te keuren. Neem hiervoor contact op met de studieadviseur.

	Natuurwetenschappen	Romeijn
	Life Sciences	Keijzer
	Economische en sociale wetenschappen	Hindriks
	Geschiedenis	Evink
	Kunst en cultuurwetenschappen	Evink
	Politieke wetenschappen	Vega
	Cognitiewetenschappen	Tamminga

Tutorials per wetenschapsgebied

Een tutorial is een studieonderdeel dat voornamelijk bestaat uit het zelfstandig bestuderen van de stof, onder begeleiding van een staflid. Er zijn geen hoorcolleges; de tutorials hebben vaak de vorm van een werkcollege.

Een tutorial kan dienen om een studieonderdeel dat de student heeft afgerond (of zal

afronden) inhoudelijk te verdiepen met extra literatuur en een afsluitend (extra) paper. Studenten die in het kader van de opleiding een tutorial moeten afleggen, benaderen op eigen initiatief (tijdig) een begeleidende docent. De inhoud van het tutorial wordt over het algemeen bepaald in overleg tussen docent en student, maar het staat stafleden vrij om vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan te bieden. Er is voor tutorials geen aparte inschrijving via Progresswww. De docent geeft na afsluiting (in de regel met een paper) het cijfer aan de administratie door.

De inroostering gaat in overleg tussen student, stafid en eventueel de roostermaker van het secretariaat (afhankelijk van de aantallen studenten dat aan het tutorial meedoet waarbij er mogelijk een zaal gereserveerd moet worden).

Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij een ander stafid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Een niet uitputtende lijst van mogelijke tutorial-begeleiders:

Natuurwetenschappen	Henderson, Keijzer, Romeijn
Life Sciences	Keijzer, Romeijn
Economische en sociale wetenschappen	Hindriks, Harbers, Boele, Vega, Stahl, Schmidt
Geschiedenis	Evink, Nauta, Adriaenssen, Lenz, Nawar, Sangiacomo
Kunst en cultuurwetenschappen	Evink, Vega, Stahl
Politieke wetenschappen	Vega, Streumer, Stahl, Harbers, Schmidt, Straehle
Cognitiewetenschappen	Keijzer, Kooi, Tamminga, Dutilh Novaes

Colloquia

Elke student woont tenminste 5 colloquia bij; dat kunnen de lezingen zijn die voor Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied -studenten op de faculteit worden georga-

niseerd. Kijk voor een overzicht van de lezingen op de kalender van de faculteit <http://www.rug.nl/filosofie/news/events/>

Het is ook mogelijk om aanwezigheid bij deze colloquia in te ruilen voor colloquia elders in de universiteit of het land. Vereiste is dan dat die colloquia betrekking hebben op het betreffende wetenschapsgebied. Consulteer bij twijfel de contactpersoon van het betreffende wetenschapsgebied. Kijk ook op de site van de Nederlandse Onderzoeksschool Wijsbegeerte (OZSW; www.ozsw.nl) voor cursusaanbod en colloquia e.d.

Studenten kunnen er tevens voor kiezen zichzelf aan te melden op de nationale FILOS-lijst. Deze maildistributielijst verspreidt uitnodigingen voor colloquia in Nederland en Vlaanderen. <http://list.vu.nl/mailman/listinfo/filos-nl>

Toetsing geschiedt met drie journalistieke of populariserende verslagen (ongeveer 1500 woorden) van bijgewoonde colloquia, en die een vertaalslag van de wetenschappelijke naar de wijsgerige of publieke context maken. De student kiest een enkele tutorial-begeleider die de drie stukken beoordeelt

13.6 Scriptie Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

De eindtermen van de masterscriptie zijn als volgt. Door de masterscriptie laat de student zien, in staat te zijn om

- zelfstandig onderzoek op het terrein van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied te verrichten, en hier schriftelijk over te rapporteren;
- blijk te geven van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie;
- een probleemstelling te formuleren en af te bakenen;
- relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen;
- een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden;
- een helder en systematisch betoog op te zetten;

- bibliografische vaardigheden toe te passen;
- conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken;
- een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren;
- over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Voor de masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied is het algemene regel dat de tweede begeleider afkomstig is uit de faculteit van het betreffende wetenschapsgebied. Indien daarvan wordt afgeweken, moet de derde beoordelaar uit het betreffende wetenschapsgebied komen.

De scriptie omvat een studietijd van 25 ECTS. De maximale lengte van de scriptie bedraagt 20.000 woorden, inclusief noten en literatuuropgave.

Een substantieel deel van de scriptie dient een onderwerp uit het vakgebied van de student te behandelen. Daarnaast moet in de scriptie een volwaardig wijsgerig betoog tot ontwikkeling komen. Het feit dat de scriptie deze beide doelen verenigt, verklaart dat de omvang van de scriptie 5 ECTS groter is dan de reguliere MA scriptie.

Gezien de aard van deze opleiding kan een student op de gedachte komen, één scriptie te willen schrijven die zou kunnen gelden als afstudeerscriptie aan de Faculteit Wijsbegeerte én aan de faculteit van het wetenschapsgebied. De Examencommissie van de Opleiding Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied heeft besloten dat dit toegestaan kan worden, mits er zowel aan de eisen voor de afstudeerscriptie van de thuisfaculteit voldaan wordt, als aan de eisen voor de afstudeerscriptie bij filosofie. Verder geldt voor deze opleiding dezelfde scriptieregeling als voor de masteropleiding Filosofie, zie p. 93 e.v.

Een student die de opleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied volgt, is niet verplicht - zoals bij de masteropleiding Wijsbegeerte - een afstudeerrichting of vakgroep te kiezen. Wél is de student verplicht, de filosofische vakken af te stemmen op zijn of haar wetenschapsgebied.

Voor de Onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, zie de facultaire website.

14 Masteropleiding Filosofie en Educatie

14.1 Inleiding

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding (120 EC). De master bestaat enerzijds uit een inhoudelijk filosofische programma van 60 ECTS dat wordt verzorgd door de faculteit en anderzijds uit een traject van 60 ECTS dat onder verantwoordelijkheid van de lerarenopleiding van de RUG valt. Met het behalen van de Master Filosofie en Educatie heb je zowel een Master in de filosofie als een eerste-graads onderwijsbevoegdheid voor het schoolvak filosofie (havo, vwo) in handen. Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de masteropleiding Filosofie en Educatie. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

14.2 Doelstellingen en eindtermen Master Filosofie en Educatie

Omdat de opleiding is opgebouwd uit een vakinhoudelijk filosofisch gedeelte en een gedeelte didactiek en praktijkervaring is het doel van de masteropleiding Filosofie en Educatie tweeledig.

Met betrekking tot het vakinhoudelijke filosofische gedeelte van de opleiding, wijkt de opleiding niet af van de eenjarige master Filosofie. De opleiding beoogt de studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de wijsbegeerte alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. Ze beoogt daarbij dat de student beschikt over uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheid in één van de drie afstudeerrichtingen zoals beoefend en onderwezen aan de faculteit: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie en Theoretische Filosofie. Uit deze algemene doelstelling zijn specifieke eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de Masteropleiding Filosofie en Educatie moeten voldoen. Deze worden beschreven op pagina 67 e.v.

Het lerarenopleidingstraject heeft daarnaast als taak eerstegraadsleraren op te leiden die hun academische instelling kunnen integreren in hun bekwaamheden als leraar. Aanstaaende leraren doen dit op een planmatige, professionele wijze. Hun academische achtergrond komt hierbij tot uiting in de wijze waarop ze disciplinaire kennis weten te vertalen in vakdidactisch verantwoord handelen in de praktijk en in de manier waarop ze die praktijk onderzoekmatig weten te analyseren, bij te stellen en te dissemineren.

Dit betekent dat de afgestudeerde:

- Beschikt over vakdidactische en onderwijskundige kennis op academisch niveau en in staat is deze kennis toe te passen in de onderwijspraktijk. Het gaat hierbij vooral om de kennis die nodig is in het voorbereidend hoger onderwijs (bovenbouw havo-vwo).
- Beschikt over de vaardigheid om als teamlid ook vakoverstijgend te werken in de klas en in de school. Hij of zij is in staat om gewenste samenhang tussen schoolvakken te bevorderen en draagt bij aan het leren van leerlingen in de schoolorganisatie als geheel.
- Op de hoogte is van (inter)nationaal onderzoek en curriculumontwikkeling. Hij of zij is bereid en in staat om aan onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten deel te nemen en kan in de eigen onderwijspraktijk leersituaties scheppen en daar lering uit trekken.
- Hij of zij heeft een positieve houding ten opzichte van adolescente leerlingen en beschikt over de vaardigheid hen zowel individueel als in groepen te begeleiden. Hij of zij is in staat ze uit te dagen zich tot verantwoordelijke en zelfstandige individuen te ontplooien, waarbij hij rekening houdt met culturele en individuele verschillen.
- Hij of zij heeft de kennis en vaardigheden om vanuit een eigen pedagogisch-didactische visie op onderwijs, met respect voor de in onze pluriforme samenle-

ving aanvaarde normen en waarden, te functioneren in het onderwijs, de school en het onderwijsbeleid.

De algemene doelen van de opleiding zijn vertaald in de hierna compact omschreven eindtermen:

1. Een goede leraar is **interpersoonlijk competent**. Hij of zij kan op een goede, professionele manier met leerlingen omgaan.
2. Een goede leraar is **pedagogisch competent**. Hij of zij kan de leerlingen in een veilige werkomgeving houvast en structuur bieden om zich sociaal-emotioneel en moreel te kunnen ontwikkelen.
3. Een goede leraar is **vakinhoudelijk en didactisch competent**. Hij of zij kan de leerlingen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen nodig heeft in de hedendaagse samenleving.
4. Een goede leraar is **organisatorisch competent**. Hij of zij kan zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn groep of klas.
5. Een goede leraar is **competent in het samenwerken met collega's**. Hij of zij kan een professionele bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan een goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie.
6. Een goede leraar is **competent in het samenwerken met de omgeving van de school**. Hij of zij kan op een professionele manier communiceren met ouders en andere betrokkenen bij de vorming en opleiding van zijn leerlingen.
7. Een goede leraar is **competent in reflectie, ontwikkeling en onderzoek**. Hij of zij kan op een professionele manier over zijn bekwaamheid en beroepsopvattingen nadenken. Hij kan zijn professionaliteit ontwikkelen en bij de tijd houden.

14.3 Toelating

Toelating is mogelijk na het behalen van een bachelor Filosofie. Studenten met een bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied moeten eerst aan aanvullende eisen voldoen. Zij moeten tenminste 30 ECTS aan extra vakken volgen van

vakken van niveau 2 of 3. Het extra te behalen vakkenpakket wordt in overleg met de studieadviseur vastgesteld door de toelatingscommissie.

14.4 Opbouw van het onderwijsprogramma

Het eerste jaar van de opleiding komt ongeveer overeen met het programma van de eenjarige masteropleiding Wijsbegeerte, met dien verstande dat twee vakken (2 x 5 ECTS) van de master vervangen zijn door de onderdelen 'Basiscursus Master Lerarenopleiding' (5 ECTS) en 'Masterstage 1 Leraar filosofie'. Deze dienen gelijktijdig gevolgd te worden. Het tweede jaar is gericht op het via de praktijk verwerven van didactische principes en vaardigheden, het 'Werken-Leren traject' (50 ECTS). Tevens worden in dat jaar alsnog de twee overgebleven mastervakken (samen 10 ECTS) afgerond.

Het vakinhoudelijke, filosofische deel van het programma - dat is bijna het gehele eerste jaar - wordt verzorgd door de Faculteit Wijsbegeerte. De Lerarenopleiding verzorgt het didactische deel - de lerarenopleiding, dat is bijna het gehele tweede jaar van deze master. Het is ook mogelijk om de lerarenopleiding te volgen na het behalen van de Master Wijsbegeerte. Neem hierover contact op met de studieadviseur van de lerarenopleiding.

Basiscursus en Masterstage 1.

De Basiscursus is het eerste onderdeel van de lerarenopleiding. De student maakt hier kennis met het vak van filosofiedocent. De Basiscursus en bijbehorende Masterstage 1 lopen tijdens het tweede semester. Voor 1 februari kun je hiervoor inschrijven via het studentenportaal. Voor de stage moet je ongeveer twee dagdelen op school reserveren, welke dit zijn, wordt in overleg met de stageschool bepaald.

Let op: het aanmeldingsformulier voor het Werken-Leren Traject, dit is het tweede jaar van de opleiding, moet **voor 15 mei** worden ingeleverd bij de studentenadministratie van de Lerarenopleiding. Dit kan ook via de website:
www.rug.nl/education/lerarenopleiding/onderwijs/

Studiefinanciering:

Omdat het een tweejarige opleiding betreft, krijgt de student een jaar extra studiefinanciering. Dat extra jaar is er ook voor studenten die zich pas na het behalen van het masterdiploma Wijsbegeerte voor de opleiding Filosofie en Educatie inschrijven. Zij moeten hiertoe dan wel zelf een verzoek indienen bij de DUO.

14.5 Overzicht van het programma

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 143. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk. Zie voor het overzicht van keuzevakken pagina 73.

1e jaar

- De onderdelen van het programma van de Master Filosofie (50 ECTS)
- Basis cursus Master Lerarenopleiding en Masterstage 1 Leraar Filosofie (10 ECTS)

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Publieksgericht schrijven 5 ECTS	Filosofisch keuze- vak 3 5 ECTS	Basis cursus 5 EC	88
		Oriënterende stage 5 ECTS	92
Filosofisch keuze- vak 1 5 ECTS	Filosofisch keuze- vak 4 5 ECTS	Scriptie 20 ECTS	
Filosofisch keuze- vak 2 5 ECTS	Filosofisch keuze- vak 5 5 ECTS		

2e jaar

- De onderdelen van het reguliere programma van de Master Filosofie (10 EC)

- Het werken-lerentraject (50 ECTS)
 - Masterstage Leraar Filosofie 2 (15 ECTS)
 - Masterstage Leraar Filosofie 3 (10 ECTS)
 - Vakdidactiek 1 (5 ECTS)
 - Vakdidactiek 2 (5 ECTS)
 - Onderwijskunde VO (5 ECTS)
 - Onderzoek Master Lerarenopleiding (10 ECTS)

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Masterstage Leraar Filosofie 2 89 15 ECTS		Masterstage Leraar Filosofie 3 95 10 ECTS	
Vakdidactiek 1 93 5 ECTS		Onderzoek Master Lerarenopleiding 91 10 ECTS	
	Vakdidactiek 2 94 5 ECTS		
	Onderwijskunde VO en Communicatie in de Klas 90 5 ECTS		
Filosofisch keuzevakken 10 ECTS			

Deze onderdelen worden gedetailleerd beschreven op de website www.rug.nl/lerarenopleiding/onderwijs/index

De student dient wel te beseffen dat hierboven de opbouw schematisch weergegeven wordt. Vanwege inroostering van de inhoudelijke vakken enerzijds, en de vereiste aanwezigheid bij de onderdelen van het werken-lerentraject, met name de op de middelbare school uit te voeren stages anderzijds, kan het in de praktijk lastig zijn de overgebleven 10 ECTS in te plannen.

Studenten die willen starten in februari, starten met de basiscursus en masterstage 1. In februari in het collegejaar daarop begint het 'leren-werkentraject'.

Studenten die voor het filosofisch-inhoudelijke gedeelte het programma van de master Filosofie en Maatschappij wensen te volgen wordt aangeraden in een vroeg stadium contact op te nemen met de studieadviseur in verband met de planning van de studieonderdelen.

14.6 Begeleiding en contactpersonen

Met vragen over het filosofisch-inhoudelijke gedeelte van de opleiding kan je terecht bij de studieadviseur van de Faculteit Wijsbegeerte.

Met vragen over, en assistentie bij het plannen van het werken-lerentraject kan je terecht bij de studieadviseur van de lerarenopleiding. De cursussen van de lerarenopleiding worden verzorgd door de vakdidacticus Filosofie.

De studieadviseur van de lerarenopleiding is:

Chris Diederiks
Tel. 050 363 3882
h.c.diederiks@rug.nl

De vakdidacticus voor de lerarenopleiding Filosofie is:

Eva-Anne le Coultre
tel.: 050 - 363 6612

e.a.le.coultre@rug.nl

Universitaire Lerarenopleiding

bezoekadres:

Grote Kruisstraat 2/1 - Muntinggebouw

9712 TS Groningen

15 Graduate School Philosophy

The Graduate School of Philosophy consists of

1. The Research Master's degree programme *Philosophy*

This programme has been officially accredited by the Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders. The two-year long programme is designed to prepare talented students (with a bachelor's degree) for a Ph.D. and an academic career. The programme emphasizes methodological skills, encourages interdisciplinary approaches, and provides the student with ample opportunity to pursue his or her particular interests in small groups and/or individual tutorials. . Each year, three PhD positions (3 years) will become available for students who finish the Research Master Programme.

More information in chapter 15

2. The PhD-programme

The PhD-programme is highly selective and admission is based on excellent performance in the course of one's studies. Admission is open only to students who have successfully completed the Faculty's Research Master programme. Each year, the best students will be selected for a 3-year PhD position, which is a paid position, resulting in the completion of a dissertation. From time to time a PhD position may also be fulfilled by a student who has completed a 1-year Master programme at our Faculty, or by someone from inside or outside the RUG, who brings his/her own funding. In all cases, outstanding performance and scholarly ambition are essential requirements.

16 Research Master Philosophy

16.1 Introduction

This chapter concerns the aims and objectives of the Research Master programme and gives an overview of the programme details.

16.2 Aims and objectives of the programme

The goal of the Research Master is to prepare students for doing philosophical research, in particular preparing and writing a Ph. D. thesis in one of the areas of specialization offered by the departments. From this general goal a number of qualifications follow to be achieved by the alumni of the programme.

Theoretical knowledge and research skills

- 1 Alumni of the programme have an overview of important systematic and historical issues in philosophy, and a detailed knowledge of important issues in their area of specialization.
- 2 They have a mastery of the methodology appropriate to their area of specialization.
- 3 They have an overview of important developments in other scientific fields or cultural fields related to their area of specialization.
- 4 They have an expertise in formulating clear and innovative research problems based on solid groundings in the state of the art in their area of specialization and the literature.
- 5 They have experience in integrating philosophical research and developments in other scientific fields related to their area of specialization.
- 6 They have gained experience in the full process of scientific research, including reporting on the results of their research. These qualifications are reflected in their Master Thesis that takes the form of a publishable article.

General academic skills

- 7 Alumni of the programme are trained in argumentation and academic writing.
- 8 They are able to report on their research to specialists and non-specialists alike.

- 9 They are capable of writing on and speaking about their research in the English language.
- 10 They are trained in information search, in data documentation and archiving.
- 11 They have the skills required for further study in a largely self-directed manner.

General work attitude

- 12 Alumni of the programme have acquired a general work attitude required for membership of a research team, and for participation in a research network in their own area of research.
- 13 They conduct research in accordance to The Netherlands Code of Conduct for Scientific Practice (VSNU).

The Philosophy Faculty consists of three departments which are the units of education and research within the faculty:

1. History of Philosophy (specialization: history of philosophy in particular medieval, early modern and modern philosophy)
2. Ethics, Social and Political Philosophy (specialization: ethics, social philosophy, political philosophy)
3. Theoretical Philosophy (specialization: logic, epistemology, philosophy of science, philosophy of mind)

16.3 Admission

Admission Certificate

Students need an admission certificate to qualify for the degree programme. Following a positive decision by the Admissions Board, an admission certificate is issued by the Faculty Board, provided that the student has satisfied all admission requirements. This admission certificate may entail further conditions that must be met before the student is allowed to begin the degree programme.

Admission Requirements

The admission requirements are included in section 4 of the *Teaching and Examination Regulations* on the website of the faculty.

Students should comply with a language requirement before they are eligible. For the Research Master's programme, either one of the following test scores are required:

- IELTS: minimum overall score 7 with no band score less than 6.5.
- TOEFL: minimum total score of 100, with the following minimum section scores: reading 22, listening 22, speaking 26, writing 24.

The tests are not required for native speakers. The University of Groningen has its own Language Centre where tests can be taken equivalent to the TOEFL or IELTS tests. The advantage of a real TOEFL test above the Language Center test is its internationally recognized status. The faculty advises students to take the (real) TOEFL test. Details of the TOEFL test may be obtained from the website <www.ets.org/toefl>. Arnhem is the only place in the Netherlands where a TOEFL test can be taken.

Details of the IELTS test are available from the British Council Office in your country or from the ELTS Liaison Unit, English Language Division, British Council, Medlock Street, Manchester M15 4 PR, United Kingdom. The British Council's website: <www.britishcouncil.org> may also be consulted.

There is an IELTS centre In the Netherlands:

IELTS Administrator. British Language Training Centre, Oxford House, N.Z Voorburgwal 328, 1012 RW Amsterdam, Netherlands, Tel: +31 (0)20 622 3634, Fax: +31 (0)20 626 4962, e-mail: bltc@bltc.nl

If you are admitted to the programme, the faculty will pay you back half of the cost of taking a TOEFL test. Consult the study advisor.

Admissions Board

The Admissions Board decides which students are eligible for the degree programme and its various modules. The Board consists of three members selected by and from the degree programme's Board of Examiners. Admissions Board members are: Dr.

F.A. Keijzer (chair), Dr. M. Lenz and Dr. H. T. Adriaenssen. The study advisor is an consultative member of the Board and he also acts as its secretary. He is the first point of contact for questions about the programme.

E-mail <Fil-study-Advisor@rug.nl> or phone +31 (0)50 363 6161.

Address of the Admissions Board:

Oude Boteringestraat 52, 9712 GL Groningen, the Netherlands.

Application deadlines

Students can begin the degree programme either on 1 September or, less preferably, 1 February. (Given the structure of the programme it is definitely better to start on Sept 1st.) Applications for admission must be submitted to the Admissions Board before 1 April for enrolment in the first semester, and before 1 November (EU- and non EU-students) for enrolment in the second semester.

16.4 Programme overview

The study has a study load of two years, or 120 ECTS. Most courses have a study load of 5 or 10 ECTS.

Programme overview

	Semester 1	Semester 2
Year 1	Core Issues I-II (10 ECTS) Specialization I (10 ECTS)	Core Issues III-IV (10 ECTS) Specialization III (10 ECTS)
		Specialization II (10 ECTS)*
	Research in practice I (10 ECTS)	
Year 2	Term abroad (30 ECTS)**	RM thesis (25 ECTS) Research in practice II (5 ECTS)

*) The first part of the specialization course is in the first semester, the second part is in the second semester.

***) Students may also choose a 15 ECTS term abroad complemented with 15 ECTS electives.

NB. Above is a schematic rendering of the structure of the programme. Students can also choose to divide the workload differently as long as the compulsory course units are

See page 16 for details of the academic calendar. In general, course duration is a quarter. Course schedules are available from the faculty office.

Detailed information on all courses of the faculty is available on the internet:
<http://www.rug.nl/ocasys/filosofie/main/>

16.5 Programme details

First Year:

Start of the Programme

At the start of the programme students choose an area of specialization in consultation with the coordinator of the programme. The student must submit an individual study programme for approval to the programme coordinator, the study advisor and his or her individual tutor. The programme will be judged on its coherence and must meet the requirements listed below.

Students who wish to depart from the rules of the programme should contact the study advisor, who is also secretary of the Board of Examiners. In some cases, the Board may give permission to follow a so-called 'free programme'.

Tutoring

Tutor

At the beginning of the year, the programme coordinator organizes an introductory meeting for all new students where they will be assigned an individual tutor. The tutor counsels students on the choices for their individual study programme, such as specialization courses, foreign visit, the choice of a master thesis topic and supervisor and stimulates active participation in research seminars. The student and tutor meet on a regular basis, at least four times a year.

Study advisor

The study advisor advises all students, including Research Master students. Students can contact the study advisor with questions concerning the organization of their education including the programme, specializations and study skills for instance. The study advisor can also advise and support students in more personal matters. The study advisor is also the contact person for the application of a Graduation Fund in the event of unavoidable study interruptions. The study advisor is also responsible for the evaluation of the students' progress and will draw up an evaluation at the end of the first year together with the tutor.

Master thesis supervisor

Once the student has decided on his master thesis topic and has found a supervisor for the thesis, the student can ask the master thesis supervisor to take over the role of the tutor.

Programme coordinator

The programme coordinator (dr. Daan Evers) is responsible for planning and monitoring the programme. At the start of the programme however, the programme coordinator assists students in choosing their area of specialization. Together with the tutor and study advisor, the programme coordinator judges the individual study programme on the basis of its coherence.

Core Issues

The four Core Issues courses of the Research Master are devoted to four central themes in philosophical research. The aim of these courses is to familiarize students with pivotal texts and ideas in central areas of philosophy. In addition to this, the Core Issues courses enable the students to develop skills in different styles and methods of doing philosophy. The courses put an emphasis on contemporary debates. These courses are developed especially for Research Master students and are open to them only. As all students follow all four of them they provide a forum in which students with research ambitions can interact with one another.

Specialization courses (3x10 EC)

Within each specialization at least four courses are offered. Students choose three specialization courses of which at least two are within their own area of specialization and the third within their own specialization or from one of the other two. The first part of the specialization courses are open to all master students of the Faculty, the second part of the specialization course (the tutorial part) is open for Research Master students only. In the first part of the specialization course students write a paper on one of the topics covered in the course. In the second part of the specialization course students develop their paper into a longer research paper. During (indi-

vidual) guided writing instructions students are provided with feedback on their research papers.

Research in Practice I

This component of the Research Master aims to develop skills essential for research, such as writing academic English, presenting research and giving and receiving feedback on presentations. There will also be sessions on research ethics and academic integrity. Research in Practice I involves a selection of separate skill trainings, either by external institutions or by the Graduate School Philosophy itself. Meetings are compulsory. (The trainings within Research in Practice I are primarily organized for Research Master students but will also be open for PhD students if it fits their training programme.)

As part of Research in Practice I, Research Master students are required to attend six departmental research seminars, of which at least four in the department of their specialization. They are also required to present a draft of their thesis at one of the departmental research seminars. In specific cases, students may give their presentation at a different seminar, but this requires permission from the student's tutor and coordinator of the Research Master. Research Master students are required to build up a portfolio as proof of fulfilling the requirements of seminar / conference attendance. The portfolio must include evidence of being present at the equivalent of at least six seminars and of the presentation.

Coordinator: Dr. Daan Evers.

16.6 Overview master courses

Detailed information on the courses can be found in chapter 19 'Studieonderdelen'. The numbers in the table correspond with the numbers in that chapter.

Quarter		Number
<i>Core issues (Compulsory)</i>		
1	Core Issues : Philosophy and its Past	8
2	Core Issues : Non-Cognitivism	7
3	Core Issues : Kant and Kantian Ethics	6
4	Core Issues : Reichenbach : The Rise of Scientific Philosophy	9
<i>History of Philosophy:</i>		
1,2	The Political Philosophy of Thomas Hobbes + tutorial	79
2,3	History of Political Philosophy: Plato's Republic + tutorial	35
2,4	Spinoza's Ethics + tutorial	73
3,4	Women Philosophers in the Early Modern Period + tutorial	84
3,4	Heidegger's Being and Time + tutorial	31
4*	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy + tutorial	42
<i>Moral and Political Philosophy:</i>		
1,2	Justice in Migration	39
1,2	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault (Vega)	48
2,3	Responsibilities and rights of organizations (Hindriks)	77
3,4	Philosophical perspectives on Privacy and Surveillance (Stahl)	51
3,4	Bruno Latour (Harbers)	4
4*	Arguing about taste (Evers)	2
<i>Theoretical Philosophy:</i>		
1,2	Philosophy of Argument: Argument and Compromise (van Laar)	52
1,2	Scientific Representation (Romeijn)	66
2,3	Philosophy of Race and Gender (Dutilh Novaes)	56
2,3	Philosophy of Neuroscience (Keijzer)	55
3,4	Evolutionary game theory (Rubin)	17
4*	Truth and Reference in Fiction (Maijer)	83

4	Multi-Agent Systems (Verbrugge, at Faculty of Science and Engineering)	

Courses with an * that are scheduled in the fourth quarter can be extended to a 10 ECTS specialization course. However, students are advised to consult the lecturer in early stage about the planning of the tutorial part.

Second Year:

Term Abroad (30 ECTS)

Dutch students in the Research Master programme are required to do part of their coursework at a university outside of the Netherlands. The courses taken abroad are master courses and are compatible with the research interests of the student and his/her study programme. Students must seek advice and secure written permission from their tutor and the student advisor for their choice of a university and the courses they intend to take. It is recommended that students choose a university and start preparing their term abroad as soon as possible after their enrollment.

Students may also choose a 15 ECTS term abroad complemented with 15 ECTS electives.

Dutch students who wish to take courses at other Dutch universities instead of going abroad must seek the permission of the Board of Examiners. Students from abroad may take courses within the Faculty, at another university in the Netherlands, but may (upon consultation with their tutor) also decide for a semester abroad. It is recommended that students choose a university with which members of the faculty have well established contacts. The faculty currently has Erasmus+ exchange agreements with:

- Humboldt Universität Berlin (Duitsland)
- Central European University Budapest (Hongarije)
- Universiteit van Gent, (België)
- KU Leuven (België)

- University of St. Andrews (VK)
- Durham University (VK)
- Universität Würzburg (Duitsland)
- Ludwig-Maximilians-Universität München (Duitsland)
- Universität Salzburg (Oostenrijk)
- Palácky Universiteit Olomouc (Tsjechië)
- Universita Ca'Foscari, Venetie (Italie)

In addition to these Erasmus+ agreements, more cooperation agreements exist and may be used by Research Master students for a semester abroad.

We are working on additional contacts and agreements and maintaining the current ones. Please note that in all cases the situation may change on short notice. For this reason, always get in touch with the international officer (phil.international@rug.nl) if you are planning your stay abroad.

For help deciding a destination, please consult your tutor. For additional information on the practical organization of the term abroad: see section 3.19 on p. 39 or contact the international officer: phil.international@rug.nl

Research in Practice II (5 EC)

This course consists of two parts: part A at the end of the first year, focusing on the writing of the thesis (in the form of a publishable article), and part B at the end of the second year, focusing on the writing of a research proposal. Questions to be discussed in Part A are: how do I find a good topic for my thesis? What are the criteria for a publishable article? How do I go about writing such an article? What are places to publish my work? What is the usual procedure that boards of journals employ? We will discuss some of the do's and don'ts of researching and writing an article. In Part B we will consider - in one or two sessions - several good examples of successful PhD in the past, who will present and discuss their research proposals. In the following sessions the students will write their own proposal and present it in front of the group. After discussion and critical feedback, they revise their proposal and hand in the definitive version. The final grading will be sufficient or insufficient. The coordi-

nator is responsible for the final grading, but each student is advised to have their proposals also read and commented on by their thesis supervisors. Usually, the proposal will take the form of an application submitted to the NWO or to a searching committee at a university that offers a PhD position. Details will be given at the start of the course, as well as the examples of successful proposals. One may get an idea by looking at www.nwo.nl, downloading relevant forms (see “veni” or “PhD’s in the humanities”).

Coordinator: Prof. dr. Bart Streumer

Thesis: a publishable article (25 EC)

The thesis should have the form of an independent, publishable article. In Research in Practice II (see above) students will be taught, at the end of their first year of the programme, how to choose a topic, how to carry out research and how to write an academic article. Around this time students will choose a first supervisor in the area of his/her specialization. The supervisor and the student jointly choose a second supervisor. They decide on a topic of the article. It is the supervisor’s responsibility to make sure that the topic is well defined, that the deadlines are clear and that the latter are being respected

The length, structure and style of the publishable article must reflect the norms typical of journal publications in the philosophical sub-discipline in which the student specializes. There are some obvious requirements that any publishable article must satisfy:

- It must be the result of independent research;
- it must make a relevant contribution to the field of research;
- it must respond to a clearly formulated, well circumscribed and relevant question or problem, which reflects the state of the philosophical debate;
- it displays traditional qualities of a philosophically worked-out argument such as consistency, sound analysis, coherent argumentation, etc.;
- it shows knowledge of the relevant literature;
- it contains references, quotations, and bibliographies that reflect the state of the art in the philosophical sub-discipline in which the student specialises.

- The length of the article should be ca. 8,000 words, with a max. of 12,000 (including footnotes).

Upon approval of the article by the first and second supervisor, an additional examiner will be asked to read it, and upon his/her approval the article can be defended. During the 45 minute defense, students answer the critical comments of their supervisors, the additional examiner, and other members of the Faculty.

17 PhD Programme Philosophy

The PhD programme includes PhD projects with a duration of either 3 or 4 years, which is 180 or 240 European Credits (EC) respectively. One ECTS is equivalent to 28 hours of research or tuition. In most cases, the programme can be followed part-time, but may not exceed a duration of 5 years in total. The Graduate School Philosophy incorporates several different possibilities for doing a PhD.

We offer three-year projects, which are fully paid positions that can be entered exclusively through the two-year research master with which they form an integrated '2+3' programme. The tuition part of these projects is comparatively small (a minimum of 5 and a maximum of 15 EC) as this is already included within the research master. See the Research Master Programme for more information. In addition there are two different options for pursuing 4 year PhD projects.

The first option consists of paid PhD positions within a set research theme. These positions are within projects that acquired external funding and that come available intermittently. In this case, the topic is set beforehand. Information on such positions will become available at various moments during the academic year and the best way to see the current options is by looking at the website on a regular basis. See the faculty web site, <http://www.rug.nl/gradschoolphilosophy/index>. When you are selected for an available position, funding will be arranged for you. Details are included in the description of the available position.

The second option consists of PhD students who bring their own funding. In this case you should contact a potential supervisor among our staff who might be willing to supervise your PhD project. However, also in this case, admission is highly selective and you will only be accepted if you and your project fulfill all the academic requirements that are standard within the Graduate School Philosophy. For international PhD students who bring their own funding, the University of Groningen will provide some financial support as well as support in housing.

For these 4 year projects 3 and a half years (210 EC) are earmarked for research under supervision and about half a year (a minimum of 25 ECTS and a maximum of 30 EC) is intended for tuition.

Admission

In all cases, admission of PhD candidates is highly selective and based on academic merit: the successful completion of the Research Master Philosophy Programme is a precondition for the three-year-projects. However, admission to the four-year-projects may also be gained on the basis of other philosophy master's degree programmes.

18 Deeltijdstudie

18.1 Aanmelding, inschrijving

Masteropleiding Wijsbegeerte en Masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied:

Hiervoor kunt U zich hiervoor inschrijven via Studielink (www.studielink.nl) Bij vragen kunt U contact opnemen met de Centrale Studentenbalie van de Rijksuniversiteit Groningen.

18.2 Collegegeld, studiefinanciering

De collegegeldtarieven voor het studiejaar 2017-2018 zijn te raadplegen op <http://www.rug.nl/education/tuition/>

Een deeltijdstudent heeft geen recht op studiefinanciering. Afhankelijk van het inkomen zijn studiekosten wel aftrekbaar van de belasting.

18.3 Deeltijdstudie Masteropleiding Filosofie, Filosofie en Maatschappij

Studieduur:

1½ tot 2 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar)

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een Bachelorgraad in de Filosofie of met een bachelorgraad in de Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de masteropleiding Wijsbegeerte is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding Wijsbegeerte staat op de facultaire website.

18.4 Deeltijd Masteropleiding Filosofie Wijsbegeerte van een bepaald weten-

schapsgebied

Studieduur:

3 tot 4 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 1½ tot 2 jaar indien vrijstelling is verkregen voor het niet-filosofische gedeelte. Zo'n vrijstelling wordt verleend op basis van 60 ECTS uit een universitaire masteropleiding in het betreffende wetenschapsgebied.

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een bachelorgraad in de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied of een gelijkwaardig programma.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de deeltijd masteropleiding Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied staat op de facultaire website.

18.5 Deeltijdstudie Researchmaster Philosophy

Studieduur:

3 tot 4 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar)

Toegang:

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een speciale toelatingscommissie.

Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal.

Wat de vooropleiding betreft wordt een bachelor Filosofie vereist of een bachelor Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, of een (Nederlandse of buiten-

landse) opleiding die daarmee gelijk gesteld kan worden. In de laatste twee gevallen kunnen aanvullende eisen worden gesteld.

Omdat de opleiding in het Engels verzorgd wordt, moeten non-native speakers van die taal een TOEFL-toets of IELTS-toets of een daaraan gelijkwaardige toets afleggen.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de Researchmaster Philosophy is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de Researchmaster Philosophy staat op de facultaire website.

19 Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie en Studentenstatuut

19.1 OERen

De bij de studiegids behorende Onderwijs en Examenregelingen van de bachelor en masteropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte op:

<http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/oer/>

19.2 Regels en richtlijnen van de examencommissie

De bij de studiegids behorende Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van de Faculteit Wijsbegeerte zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte op: <http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/>

19.3 Studentenstatuut

Het Studentenstatuut is een overzicht van de rechten en plichten van zowel studenten als de universiteit. Het is gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (vooral de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, de WHW) en aangevuld met regelingen die specifiek van de RUG afkomstig zijn. Deze laatste regelingen zijn opgenomen in de bijlagen bij het instellingsdeel van het Studentenstatuut.

Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen. In het *instellingsspecifiekdeel* worden de algemene rechten en plichten genoemd voor de gehele universitaire organisatie, zoals inschrijving en rechtsbescherming. Het instellingsdeel is te vinden op myuniversity (www.rug.nl/studenten/ > regelingen, klachten & medezeggenschap > regelingen > studentenstatuut).

In het instellingsdeel van het Studentenstatuut worden de artikelen van wetten en regelingen niet letterlijk geciteerd, maar zo leesbaar mogelijk weergegeven. Bij de verschillende onderwerpen zijn links opgenomen naar de betreffende artikelen van de

wet of regeling.

Het *opleidingsspecifiekdeel* beschrijft de rechten en plichten die specifiek gelden voor een opleiding, zoals examens en studiepunten. Dit deel van het statuut bestaat uit de Onderwijs- en Examenregeling (OER), de Regels en Richtlijnen voor de tentamens en examens en de overige regelingen en voorzieningen die door de opleidingen zijn getroffen. Je kunt het opleidingsdeel raadplegen bij de facultaire onderwijs- en examenadministratie en in de facultaire studiegidsen.

Geldigheid

Het Studentenstatuut geldt voor het studiejaar 2017-2018. Het instellingsdeel van het Studentenstatuut wordt jaarlijks, met instemming van de Universiteitsraad, door het College van Bestuur vastgesteld. Als het Statuut in strijd of tegenspraak is met wettelijke regels, dan gaan de wettelijke regels voor.

Bekendmaking

Alle studenten ontvangen aan het begin van het studiejaar een mail van het College van Bestuur met de vermelding waar zij het Studentenstatuut op de website van de RUG kunnen vinden en waar zij binnen de universiteit het statuut kunnen inzien.

Het belang van het Studentenstatuut

Alle studenten worden geacht op de hoogte te zijn van de inhoud van het Studentenstatuut. Als je je niet houdt aan de plichten die uit het statuut voortvloeien, heeft dat mogelijk consequenties voor je rechten, bijvoorbeeld op financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds.

Een wet of regeling heeft per definitie een algemeen karakter. Dat geldt ook voor het Studentenstatuut. Dit betekent dat het effect in een concrete situatie en in een individueel geval niet altijd eenduidig en voorspelbaar is. Ten slotte is 'recht' nooit statisch, maar voortdurend in ontwikkeling. Studenten die dit studiejaar begonnen zijn, krijgen te maken met andere regelingen dan ouderejaars. Zorg er dus altijd voor dat je je goed laat informeren door jouw faculteit en/of het Studenten Service Centrum (SSC)

en lees het Studentenstatuut goed door.

Onderwerpen in het Studentenstatuut

Het centrale deel van het Studentenstatuut bevat nadere informatie over de rechten en plichten van de student met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- toegang en toelating tot universitaire opleidingen,
- inschrijving en beëindiging inschrijving, betaling collegegeld,
- het onderwijs, inclusief het bindend studieadvies,
- de tentamens en examens,
- financiële ondersteuning in geval van overmacht of bijzondere omstandigheden,
- medezeggenschap,
- gedragsregels,
- rechtsbescherming.

Adressen Centrale instanties Rijksuniversiteit Groningen

ALGEMENE ADRESSEN

College van Bestuur (CvB)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen

T: (050) 36 35285

Universiteitsraad (U-raad)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen

T: (050) 36 38535

E: uraad@rug.nl

I: www.rug.nl/uraad

Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen

T: (050) 36 35440

E: abjz@rug.nl

I: myuniversity.rug.nl/infonet/medewerkers/organisatie/bvdu/abjz/

Donald Smits Centrum voor Informatie Technologie (CIT)

B: Zernikeborg, Nettelbosje 1
P: Postbus 11044, 9700 CA Groningen
T: (050) 36 39200
E: secretariaat-cit@rug.nl
I: www.rug.nl/cit

Helpdesk CIT

T: (050) 36 33232
E: servicedesk.cit@rug.nl

Arbo- en Milieudienst (AMD)

B+P: Visserstraat 49, 9712 CT Groningen
T: (050) 36 35551
E: amd@rug.nl
I: www.rug.nl/amd

Bureau Vertrouwenspersoon

Marijke Dam, Vertrouwenspersoon
B+P: Visserstraat 47, 9712 CT Groningen
T: (050) 36 35435
E: j.m.dam@rug.nl
I: www.rug.nl/vertrouwenspersoon

Klachtencommissie (Seksuele) Intimidatie, Agressie, Geweld en Discriminatie

P: Antwoordnummer 172, 9700 AB Groningen

ADRESSEN VOOR STUDENTEN

University Student Desk (USD)

B: Broerstraat 5
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38004
E: usd@rug.nl
I: myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/hoezithet/ of Veel gestelde vragen

International Service Desk (ISD)

B: Broerstraat 5
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38181
E: isd@rug.nl
I: www.rug.nl/isd

Studenten Service Centrum (SSC)

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38066
E: ssc-secretariaat@rug.nl
I: www.rug.nl/ssc

NEXT Careers Advice

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
E: next@rug.nl
I: www.rug.nl/next

Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
I/E: myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/regelingen-klacht-inspraak/klachten-

bezwaar-beroep/ of Veel gestelde vragen

Universitaire Fondsen Commissie (UFC)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen

E: ufc@rug.nl

20 Studieonderdelen

20.1 Studieonderdelen Faculteit Wijsbegeerte

Onderstaande beschrijvingen zijn afkomstig uit de onderwijscatalogus Ocasys.

1. AFSTUDEER PROJECT

vakcode

doel

Het lopen van een stage heeft tot doel de student arbeidservaring als filosoof te laten op doen buiten een Faculteit Wijsbegeerte.

In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de wijsbegeerte en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de wijsbegeerte om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

inhoud

Het afstudeerwerkstuk (25 EC) vormt de afsluiting van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. Het afstudeerwerkstuk bestaat uit twee onderdelen:

1. stage en stageverslag

2. korte masterscriptie

Stage

Stage en scriptie worden tezamen opgevat worden als een afstudeerproject van 25 EC. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is dus niet mogelijk om een stage afzonderlijk in het programma op te nemen.

	Masterscriptie De masterscriptie vormt het tweede deel van de het afstudeerwerkstuk. De afronding van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. Om mogelijkheden en onmogelijkheden van een afstudeerproject in het vizier te krijgen is het uiteraard verstandig en sterk aan te bevelen dat de student al in een heel vroeg stadium in contact treedt met de stagecoördinator en eventueel de beoogde scriptiebegeleider.
programma	Ma Filosofie en Maatschappij
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	25 EC
taal	Nederlands
vorm	stage, tutorial, zelfstudie
toets	scriptie, stageverslag

2. ARGUING ABOUT TASTE. THE LANGUAGE AND METAPHYSICS OF BEAUTY.

code	FI174AT
objectives	Knowledge of ideas about the nature and language of beauty and other aesthetic properties, with a focus on contemporary analytic philosophy. Ability to reflect critically on the issues in an essay.
contents	What is the nature of beauty and other aesthetic properties? Can we be objectivists about them? If not, why not? What is the best account of aesthetic language? Why do we argue about art? How do moral and artistic evaluation interact?
coördinator	dr. H.W.A. Evers
lecturer	dr. H.W.A. Evers
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· Oxford: Oxford University Press , <i>De Gustibus. Arguing</i>

- *about Taste and Why We Do it*, Peter Kivy (2015)
- *Other reading announced on Nestor.*
- *The book is available online via the university library*

language	English
format	lecture, seminar Lectures, seminars
assessment	essay Essay, possibly additional assignments
prerequisites	Ethiek 1, or comparable introduction to ethics or metaethics

3. BACHELORSCRIPTIE 10 EC

vakcode	FI073S10
inhoud	Bachelorscriptie 10EC
programma	Ba Filosofie, Ba Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	semester II
studielast	10 EC
taal	Nederlands

4. BRUNO LATOUR AND THE ACTOR-NETWORK THEORY

code	FI174BL
objectives	Extended knowledge of Bruno Latour's oeuvre – founding father of the Actor-Network Theory
contents	Bruno Latour is among the most important figures in contemporary philosophy and social science. His ethnographic studies have revolutionized our understanding of areas as diverse as science, law, politics and religion. To facilitate a more realistic understanding of the world, Latour has developed a radically fresh philosophy and introduced a new approach in social science, 'Actor-Network Theory'. In seminal works such as <i>Laboratory Life</i>, <i>We Have Never Been Modern</i> and <i>An Inquiry into Modes of Existence</i>, rejecting the foundational distinctions of 'modern' Western thought – particularly the one between nature and society – Latour's 'empirical philosophy' provides alternative descriptions of the world we live in that have major consequences for our understanding of, e.g., the ecological crisis and the role of science in democracy.

lecturer	dr. J.A. Harbers
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Cambridge: Polity Press 2016. Series Key Contemporary Thinkers, Gerard de Vries, <i>Bruno Latour</i> (ISBN: 9780745650630), € 22.95· <i>Primary texts by Bruno Latour – depending on student's essay / paper</i>
language	English
format	lecture, reading group Reading group / semimar
assessment	essay Essay / paper
prerequisites	Alle Master-opleidingen Filosofie

5. COLLOQUIUM BEZOEK

vakcode	FI124COLL
inhoud	Elke student woont tenminste 5 colloquia bij; dat kunnen de lezingen zijn die voor Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied -studenten op de faculteit worden georganiseerd. Het is mogelijk om aanwezigheid bij deze colloquia in te ruilen voor colloquia elders in de universiteit of het land. Vereiste is dan dat die colloquia betrekking hebben op het betreffende wetenschapsgebied. Consulteer bij twijfel de contactpersoon van het betreffende wetenschapsgebied. Toetsing geschiedt met drie journalistieke of populariserende verslagen (ongeveer 1500 woorden) van bijgewoonde colloquia, en die een vertaalslag van de wetenschappelijke naar de wijsgerige of publieke context maken. De student kiest één tutorial-begeleider die de drie stukken beoordeelt.
programma	Ma Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar

studielast	5 EC
taal	Nederlands
toets	schriftelijke opdracht(en)

6. CORE ISSUES: KANT AND KANTIAN ETHICS

code	FI1741CI3
objectives	Knowledge of the arguments in defense of Kant's and Kantian ethics; knowledge of classic and recent objections against them. Ability to interpret the relevant texts, analyse the arguments contained therein, evaluate their strengths and weaknesses, and articulate clearly and cogently a philosophical position on these issues.
contents	Kant and current Kantian moral theorists have the ambition to articulate and defend a universally valid moral principle, a principle they typically see as grounded in human rational capacities. What exactly are the arguments for their views, and are these arguments convincing? How do current Kantians respond to some of the classic objections? Can Kantian moral rationalism survive evolutionary debunking arguments, empirical psychological accounts of moral motivation, desire-based accounts in action theory, and relativist, skeptical, and naturalist objections? These are some of the questions that are central to this course. We will discuss core texts from Kant and Kantians as well as classic objections formulated by their opponents.
lecturer	prof. dr. P. Kleingeld
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Will be communicated via Nestor</i>
language	English
format	lecture, seminar Lecture, seminar
assessment	written exam written exam, assignments
prerequisites	Admitted to Research Master Programme

7. CORE ISSUES: NON-COGNITIVISM

code	FI1741C11
objectives	Students will gain an in-depth understanding of the recent development of non-cognitivism. They will also reflect on the relation between particular issues in metaethics and more general issues in philosophy.
contents	This course will provide an in-depth overview of the recent development of non-cognitivism, one of the main theories in contemporary metaethics. We will discuss Ayer and Stevenson's emotivism, Hare's prescriptivism, Blackburn's quasi-realism, and Gibbard's plan-expressivism. The course will pay particular attention to the way in which these views attempt to solve the Frege-Geach problem and the extent to which these views make room for moral objectivity.
lecturer	prof. dr. B. Streumer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· Mark Schroeder, <i>Noncognitivism in Ethics</i> (Routledge, 2010)· <i>primary texts by the authors discussed in the course.</i>
language	English
format	lecture

8. CORE ISSUES: PHILOSOPHY AND ITS PAST

code	FI1741C12
objectives	· knowledge of key debates regarding aims and methods in the history of philosophy· discuss and develop the students' own projects in the light of methodological concerns
contents	Why and how do we study philosophy and its history? There are many possible answers to this question. But while none of these answers seems to be wrong, not all of them are compatible. The central aim of this course is to think through your own ideas and to discuss means of developing a methodologically convincing approach to the history of philosophy. The course

will be divided in three phases. (1) We will begin with an overview of methodological debates on the relation between philosophy and its history. (2) In view of established methodological criteria, we will assess a small selection of studies on medieval and modern philosophy. (3) Finally, we will focus on some of your own ideas and discuss how they can be refined in the light of current research.

lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Literature will be announced at the beginning of the course</i>
language	English
format	lecture, seminar seminar
assessment	essay short essays

9. CORE ISSUES: REICHENBACH: THE RISE OF SCIENTIFIC PHILOSOPHY

code	FI1741CI4
objectives	Students are able to clearly state Reichenbach's central claims and arguments, defend their reading of Reichenbach against common misinterpretations of his work, and assess the plausibility of his main theses.
contents	Reichenbach's <i>The Rise of Scientific Philosophy</i> (1961) counts as one of the most influential studies in philosophy of science of the 20th Century. We read it from cover to cover and discuss its main theses.
lecturer	dr. A.M. Tamminga
programme	Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Hans Reichenbach, The Rise of Scientific Philosophy, Berkeley 1961: University of California Press, ISBN:</i>

9780520010550.

language	English
format	reading group
assessment	essay, report/presentation
prerequisites	BA Philosophy, BA Philosophy of a Specific Discipline

10. CRITICAL THEORY

code FI143TS

objectives	· knowledge about the tradition of critical theory as one of the major currents of 20th-century social and cultural thought· the ability to critically examine arguments in social and political philosophy and in cultural theory from the perspective of critical theories· the ability to reason about current social and cultural issues philosophically with the help of critical theories

contents	This course will focus on the critical theory of the “Frankfurt School”. Building on the work of Marx, Freud, Weber and Lukács, Frankfurt School critical theory first emerged in the 1920s as a research program that aimed to explain the persistence of social unfreedom in modern societies by drawing on insights from ideology theory, cultural theory, psychoanalysis and philosophy. Its main representatives, Max Horkheimer and Theodor W. Adorno subsequently developed a radical philosophical critique of modern society which they see as fundamentally determined by an imperative of domination which encompasses social and personal relations as well as the relation of humans to nature. According to this view, the rise of totalitarianism in the 20th century is essentially connected to the conceptions of subjectivity, nature and reason on which not only liberal societies rest but which are also part of modern philosophy. These premises entail considerable consequences not only for political thought, but also for moral philosophy and cultural theory. The claims of the Frankfurt School have subsequently been fundamentally revised by other theorists. In the course, we will examine Jürgen Habermas’s proposal to describe the potential

for non-oppressive social rationalization in terms of the practice of communication and Axel Honneth's critical theory that is based on a reconstruction of intersubjective relations of recognition. The course will focus on getting a clear understanding of the main claims of historical and contemporary critical theories, on their impact on contemporary thinking and on whether they can contribute insights to current debates in philosophy. Syllabi for previous installments of the course are available online and can be consulted to get an impression of how the course works.

lecturer	dr. U.T.R. Stahl
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· M./Adorno Th. W. (2002), <i>Dialectic of Enlightenment</i>, Stanford University Press (ISBN: 978-0804736336), € 25.00 · None (students will be advised in the course how to acquire a number of texts). For easier access to the readings, it is useful to buy <i>Dialectic of Enlightenment</i>, please use only this edition.
language	English
format	lecture, seminar Lecture, seminar
assessment	report/presentation, written exam Course presentations, written assignments
prerequisites	Social and Political Philosophy 1; some knowledge of classic German philosophy (Kant, Hegel and Marx) is helpful
remarks	The examination consists of one written introduction to a text that has to be presented in class and of a final essay.

11. EARLY MODERN PHILOSOPHY AND THE SCIENTIFIC REVOLUTION. MATTER THEORIES AND THE STUDY OF NATURE

code	FI173LG
objectives	· Acquire knowledge about significant features of natural philosophy and early modern science during the 'Scientific Revolution' (17th-18th century). · Ability to understand, reconstruct, compares and discuss

	different arguments and philosophical perspectives in their historical contexts.
	· Develop reading and writing skills.
contents	Modernity goes back as far as the seventeenth century (if not earlier), a time when natural philosophers and scientists challenged the Aristotelian image of the universe, and eventually articulated the 'scientific world picture'. This course will focus on how well-known philosophers, such as Bacon, Galileo, Descartes and Boyle, in responding to the Aristotelian philosophy, contributed to this new picture of the world. We will pay particular attention to two interrelated topics: (1) the matter theories which substituted the Aristotelian matter–form distinction, and (2) the 'scientific' modes of investigation (e.g., experiments, instruments, etc.). It is the at interplay of such modes of investigation and the considerations about matter theory informing these investigations that modern science finds its roots. The overall goal of this course, then, is to examine together a few of the ways in which our scientific world picture began to gain the authority we see it hold today.
programme phase	Ba Philosophy
period	bachelor
credits	semester I b
literature	5 EC
	· <i>Further excerpts and selection of primary texts will be provided during the course</i>· Chicago: The University of Chicago Press, 1996, Steven Shapin, <i>The Scientific Revolution</i> (ISBN: 9780226750217), € 18.90
language	English
format	lecture
	Lecture and seminar, to be announced
assessment	essay
	essay
prerequisites	History of early modern philosophy (Descartes to Hume: propedeuse 2)

12. ETHICS 3: EQUALITY AND GLOBAL JUSTICE

code	FI133BS
objectives	The aim of this course is to familiarise Bachelor students with some of the theoretical and practical normative questions around global justice. Students will become familiar with the theoretical philosophical questions around duties of global justice as well as the salient normative positions in a select number of applied issues, such as global health, migration and economic justice.
contents	In this course, we will approach questions around global justice from both a theoretical and practical perspective. We will first enquire whether and, if so, in which sense theories of egalitarian justice apply internationally and globally. We will then probe such questions w.r.t. some applied global issues, such as global health, migration and economic justice.
lecturer	dr. A.T. Schmidt
programme	Ba Philosophy, Liberal Arts and Sciences: Social Sciences major (Major specialisation Philosophy, Politics and International Law: Year 2)
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	<i>Readings will be sent around in due course.</i>
language	English
format	seminar, lecture This course is a combination of lectures and discussions. Most sessions will start with a lecture, though the bulk of each session will be a discussion. Students have to prepare texts in advance.
assessment	written exam, written assignment(s) Students are examined based on an exam they take at the end of the course. Additionally, students need to post a question about the readings online before each session, although this is not graded.
prerequisites	Ethics I or Social and Political Philosophy I

13. ETHICS 3: FREEDOM AND RESPONSIBILITY

code	FI163PK
objectives	To acquire knowledge of and insight in contemporary debates

	about freedom of the will and responsibility: different conceptions of free will and responsibility, their strengths and weaknesses, and their relation to pertinent discussions in the behavioral and cognitive sciences.
contents	The focus of this course will be the philosophical debate concerning freedom of the will. We examine the leading conceptions of freedom of the will, the classic positions on the metaphysical issues regarding free will, and the relation to current findings in neuroscience and the behavioral sciences. Furthermore, we examine moral responsibility in relation to freedom of the will.
coördinator	prof. dr. P. Kleingeld
lecturer	prof. dr. P. Kleingeld
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Additional texts via Nestor</i>· Robert Kane, Oxford University Press, 019514970X, <i>A Contemporary Introduction to Free Will</i> (ISBN: 978-0195149708), € 20.00
language	English
format	lecture, seminar Lectures/seminar style (mixed course format)
assessment	written exam written exam
prerequisites	Ethiek 1 (Introduction to ethics), or another course in the area of ethics, social, and political philosophy.

14. ETHIEK 1

vakcode	FI131ETH1
doel	Kennis van de belangrijkste ethische en meta-ethische theorieën, en van de argumenten voor en tegen deze theorieën.
inhoud	Iedereen heeft morele opvattingen: ideeën over wat goed en kwaad is, en over hoe mensen zich horen te gedragen. Dit college geeft een overzicht van filosofische theorieën die deze opvattingen proberen te systematiseren: consequentialisme, Kan-

	tiaanse ethiek, sociale-contracttheorie en deugdethiek. Ook gaan we in op de status van morele opvattingen: zijn zulke opvattingen subjectieve gevoelens, of zijn sommige morele opvattingen objectief juist en andere objectief onjuist?
docent	Dr. Bart Streumer
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester I a
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>TBA</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen

15. ETHIEK 2: ACTUELE VRAGEN

vakcode	FI142ETH2
doel	· kennis van literatuur uit de normatieve en toegepaste ethiek en politieke filosofie · vaardigheid in het analyseren van case studies vanuit verschillende morele en politiek theoretische gezichtspunten
inhoud	Of het nu gaat om de kredietcrisis, om rechtvaardige oorlog, om het dierenwelzijnsbeleid in Nederland, om het rookverbod, of om palliatieve sedatie, vele actuele vraagstukken zijn ethisch van aard. In deze cursus staat de actuele relevantie van de ethiek centraal; en de wijze waarop de ethiek kan bijdragen aan debatten over actuele vraagstukken. Na een kort overzicht van de normatieve ethiek wordt een aantal actuele thema's aan de hand van casusstudies geanalyseerd. Het belangrijkste doel daarbij is het ontwikkelen van de vaardigheid om inzichten uit de ethiek zelfstandig toe te passen op vragen uit de actualiteit.
coördinator	prof. dr. B.P. de Bruin
docenten	prof. dr. B.P. de Bruin, H.M. Veluwenkamp
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester I a
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Artikelen zelf te downloaden (referenties via Nestor)</i>

- Hugh LaFollette (red), *Ethics in Practice: An Anthology*, Wiley-Blackwell, 2006, vierde druk (ISBN: 978-0470671832)

taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen
	Schriftelijk tentamen met essayvragen
entree	Ethiek 1, Sociale en politieke filosofie 1, of vergelijkbare inleiding in ethiek en politieke theorie

16. ETHIEK 2: MORELE PSYCHOLOGIE EN META-ETHIEK

vakcode	FI142ETH
doel	Kennis van discussies in de morele psychologie en meta-ethiek. Inzicht in wat morele normen zijn en welke capaciteiten mensen nodig hebben om morele oordelen te vormen.
inhoud	Onze beslissingen zijn vaak het gevolg van toevallige factoren en zijn veel minder rationeel dan we zelf denken. Wat betekent dit voor de ethiek? Kunnen we nog wel volhouden dat mensen moreel moeten handelen als hun gedrag bepaald wordt door de geur die ze ruiken, of doordat ze in een spiegel kijken? Kan de rede nog wel een centrale rol spelen bij het bepalen van hoe je moet handelen als we argumenten vooral gebruiken om wat krom is recht te praten? Het eerste deel van deze cursus betreft de morele psychologie. De vraag die daarin centraal staat is in hoeverre onze ethische opvattingen over moreel handelen, morele emoties, normen en waarden moeten worden aangepast op grond van recente inzichten uit de psychologie. Het contrast tussen rationalisme en sentimentalisme vormt daarbij de rode draad. Het tweede deel richt zich op de meta-ethiek. Ter sprake komen prominente opvattingen over de aard van de morele taal en de moraal zelf. Stromingen die aan bod komen zijn naturalisme, non-naturalisme, non-cognitivism, relativisme en error theory.
coördinator	prof. dr. F.A. Hindriks
docenten	dr. H.W.A. Evers, prof. dr. F.A. Hindriks
programma	Ba Filosofie

fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Readings announced on Nestor</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen
entree	Ethiek 1, Goed en Kwaad: Inleiding in de Ethiek

17. EVOLUTIONARY GAME THEORY

code	FI174HR
objectives	Students will learn the basics of evolutionary game theory and discover some types of applications of the theory to issues in philosophy and the social sciences.
contents	Game theory describes rational decision making in interactions among people, where the consequences of one's actions depend on the actions of others. Evolutionary game theory describes the strategies people employ in interactive decision making as the results of a learning process. This sort of approach has proven to be enormously fruitful in philosophy and the social sciences. This course will provide an introduction to evolutionary game theory, followed by some applications to issues in philosophy, politics, and economics. We will discuss the evolution of social contracts and social norms. We will also discuss experimental results when they are relevant to the theoretical predictions we discuss.
lecturer	H.M. Rubin, PhD.
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Brian Skyrms, <i>Evolution of the Social Contract</i> (2nd edition) (ISBN: 978-1107434288)
language	English

prerequisites None required.

18. FEMINIST PHILOSOPHY AND THE QUESTION OF WOMAN

code	FI173CK
objectives	To understand the different ways the question ‘what is a woman?’ has been approached and answered in the history of feminist thought and how those answers give rise to differing programmes of feminist liberation. To gain knowledge of key concepts within feminist philosophy, such as the notion of woman as Other (and the different ways this has been interpreted), the idea of gender performativity and the sex/gender distinction. To better understand how contrasting approaches to female identity respond and relate to one another, and to examine central issues in feminist philosophy related to questions of identity, such as the body, oppression and complicity.
contents	This course will focus on the issue of female identity and the question ‘what is a woman?’ From Simone de Beauvoir to the present day, feminist theorists have posed this question and sought to answer it through various means, including phenomenological analyses of the situation of woman, the development of metaphysical accounts of gender, appeals to arguments from social construction, and analyses of oppressing factors that have been thought to universally characterise female experience. The aim of this course will be to examine different answers that have been given to the question ‘what is a woman?’ and look at ways in which we can conceive of female identity as something that has been identified as both liberating and restricting.
lecturer	C.E. Knowles, PhD.
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Additional texts will be made available online</i> · Oxford University Press, 1997) (ISBN 0192892703 of), <i>Feminisms</i> ed. Sandra Kemp and Judith Squires (ISBN: 9780192892706)
language	English
format	seminar Lectures/seminars (mixed course format)

assessment report
 Final paper

19. FILOSOFIE & MAATSCHAPPIJ 1: PUBLIEKSGERICHT SCHRIJVEN

vakcode	FI164FM1
doel	Leren hoe je inhoudelijke en stilistische keuzes afstemt op een breed lezerspubliek. Kennis opdoen van diverse (journalistieke) technieken. Ervaring opdoen met het schrijven van toegankelijke filosofische teksten, bijvoorbeeld in de vorm van een column of essay. Ontdekken hoe je als filosoof kunt inspelen op maatschappelijke actualiteiten.
inhoud	In deze cursus ontwikkel je vaardigheden om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfoopdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse 'populaire' tekstgenres waarvan je je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse 'publieksfilosofie' en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren. Verder is er aandacht voor de rol van journalistiek in de moderne democratische samenleving en voor enkele actuele ontwikkelingen binnen deze professie.
docent	drs. J.W.M. Kok
programma	Ma Filosofie, Ma Filosofie en Educatie, Ma Filosofie en Maatschappij
fase	master
periode	semester I a
studielast	5 EC
literatuur	<i>Zie Studiehandleiding op Nestor</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijke opdracht(en) Schriftelijke opdrachten (3)
entree	Toelating tot het masterprogramma Filosofie en Maatschappij

20. FILOSOFIE & MAATSCHAPPIJ 3: FILOSOFIE VAN DE PROPAGANDA

vakcode	FI164FM3
doel	Studenten krijgen inzicht in de subtiele mechanismen die maken dat propaganda werkt: hoe propaganda de democratie on-

inhoud	dermijnt – met name democratische besluitvorming en gelijkheid – en hoe propaganda in het verleden democratieën heeft geschaad. Een begrip van deze mechanismen stelt studenten in staat hun steentje bij te dragen aan het behoud en de verdediging van onze democratie. In zijn recente en veelgeprezen <i>How Propaganda Works</i> (2015) onderzoekt Jason Stanley met behulp van analytisch-filosofische technieken de mechanismen die maken dat propaganda werkt. We lezen het boek van kaft tot kaft, bespreken zijn centrale stellingen, en illustreren ze met actuele politieke ontwikkelingen.
coördinator	dr. A.M. Tamminga
docent	dr. A.M. Tamminga
programma	Ma Filosofie en Maatschappij
fase	master
periode	semester II a
studielast	5 EC
literatuur	· Princeton: Princeton University Press, Jason Stanley, <i>How Propaganda Works</i> (ISBN: 9780691173429)
taal	Nederlands
vorm	leesgroep
toets	essay, referaat/presentatie referaat/presentatie + essay
entree	BA Filosofie, BA Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied

21. FILOSOFIE EN MAATSCHAPPIJ 2: FILOSOFISCHE INTERVENTIES IN ACTUELE VRAAGSTUKKEN

vakcode	FI164FM2
doel	Studenten moeten aan het eind van de cursus in staat zijn om zelf filosofisch te interveniëren in een actueel vraagstuk. Hiervoor is nodig: · inhoudelijk kennis van voor dat vraagstuk relevante filosofische opvattingen.· leren kennen van verschillende types filosofische interven-

	ties:
	· - verschillende producten (opiniestuk voor krant, verslag voor de gemeente, video, etc.) · - verschillende filosofische stijlen (analytisch-conceptueel, historisch, etnografisch, etc.) · helder filosofisch argumenteren en schrijven voor een niet-filosofisch publiek · leren zelf onderzoek doen naar een actueel thema (onder begeleiding)
inhoud	· het terrein verkennen waarin je wilt werken en hierover rapporteren en gecoacht worden door de docent(en) · parallel nadenken over de interventie en doen van daarvoor noodzakelijk filosofisch onderzoek · voortgangsrapporten indienen tijdens de cursus · opzetten en uitvoeren van de filosofische interventie, inclusief verslaglegging · een keer per week elkaar ontmoeten – ofwel plenair, ofwel in deelgroepen. · bijwonen gastsprekers over filosofie bedrijven in een niet-filosofische omgeving
coördinator	dr. J.A. Harbers
docenten	dr. J.A. Harbers, dr. M. Pauly
programma	Ma Filosofie en Maatschappij
fase	master
periode	semester I
studielast	10 EC
literatuur	· <i>none</i>
taal	Nederlands
vorm	workshop Workshop - en derhalve aanwezigheid verplicht
toets	essay, verslag filosofisch onderzoeksverslag, filosofische interventie, voortgangsrapportages, eindportfolio
entree	BA-Wijsbegeerte

22. FILOSOFIE VAN DE GEESTESWETENSCHAPPEN. VAN DILTHEY TOT

DERRIDA

vakcode

FI113EE

doel

- kennis van historische ontwikkelingen in de filosofie van de geesteswetenschappen
- inzicht in en kennis van verschillende interpretatiestrategieën en interpretatietheorieën en hun onderlinge verhoudingen
- het vermogen deze strategieën in wetenschappelijke en andere teksten te kunnen herkennen
- helder en beargumenteerd een eigen visie en beoordeling kunnen geven over verschillende interpretatiestrategieën
- inzicht in de gevolgen van de besproken opvattingen over interpretatie voor kennis in de geesteswetenschappen en in de filosofie

inhoud

Vanaf de 19e eeuw hebben verschillende geesteswetenschappen – bijv. geschiedschrijving, literatuurwetenschap en meer recent de cultural studies - een zelfstandige positie verworven in de academische wereld en in de samenleving. Hun eigen aard, grondslagen, methoden en vraagstukken zijn sindsdien altijd onderwerp van wijsgerige discussie geweest. In deze cursus worden meerdere van deze vraagstukken besproken, o.a.:

- welke wetenschappen kunnen tot de geesteswetenschappen worden gerekend?
- in hoever worden zij gekleurd door een ideologische geladenheid?
- is er een eigen wetenschappelijke methode van de geesteswetenschappen? De vraag die in dit college centraal staat is: wat is interpretatie? Alles wat door mensen wordt geproduceerd en gedaan is object van interpretatie: teksten, gebouwen, kunstwerken, historische handelingen, enz. In het college worden meerdere theorieën en strategieën besproken waarmee al deze zaken binnen de verschillende geesteswetenschappen worden geïnterpreteerd: hermeneutiek, structuralisme, psychoanalyse, neomarxisme, deconstructie.

docent

dr. C.E. Evink

programma

Ba Filosofie, Ba Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschaps-

fase	gebied
periode	bachelor
studielast	semester II a
literatuur	5 EC
taal	· Reader
vorm	Engels
toets	hoorcollege, werkcollege
	2 uur hoorcollege, 1 uur werkcollege
	essay
	3 essays

23. FILOSOFIE VAN WETENSCHAP, TECHNOLOGIE & SAMENLEVING: STROMINGEN EN KERNTHEMA'S

vakcode	FI073HH
doel	Het verwerven van een gedegen overzicht van de belangrijkste stromingen en kernthema's in het hedendaags wetenschaps- en technologieonderzoek
inhoud	Aan de hand van gezamenlijk te lezen kernliteratuur uit het wetenschaps- en technologieonderzoek zullen enkele hoofdvragen en -problemen van dit vakgebied worden besproken – zoals de aard en status van wetenschappelijke kennis en technologische artefacten, het maatschappelijke functioneren van wetenschap en technologie, de (machts)verhouding tussen experts en leken in de kennismaatschappij, alsmede normatieve aspecten van de technologische cultuur. Zulke problemen inzake de relaties tussen kennis, macht en moraal begeven zich op het grensvlak van wetenschaps- en techniekfilosofie, maatschappijtheorie, politieke filosofie en ethiek.
coördinator	dr. J.A. Harbers
docent	dr. J.A. Harbers
programma	Ba Filosofie, BSc Kunstmatige Intelligentie
fase	bachelor
periode	semester II b
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Enkele kernteksten Science and Technology Studies - elektronisch verkrijgbaar via Nestor</i> · Sergio Sismondi, <i>An Introduction to Science and Technology Studies</i>. Blackwell, Oxford 2010 (2nd ed). (ISBN:

	978-1-4051-8765-7), ca. € 26,00
	· M. van Hees et al. (red), <i>Kernthema's van de filosofie</i>, Hans Harbers, Wetenschap, Technologie en Samenleving, Boom, Amsterdam 2003, pp. 187-210 (ISBN: 90-5352-873-3)· Bruno Latour, <i>Pandora's Hope. Essays on the Reality of Science Studies</i>, Harvard UP, Cambridge, 1999 (ISBN: 0-674-65336-X), ca. € 26,00
taal	Nederlands
vorm	leesgroep, werkcollege Verplichte literatuur wordt gezamenlijk gelezen.
toets	referaat/presentatie presentatie/boekrecensies
entree	Een inleiding in de wetenschapsfilosofie
opm	· Studenten leveren elke week een vraag in over de te lezen literatuur.· Studenten schrijven 3 boekrecensies: van de beide verplichte boeken en van een boek naar keuze

24. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 1: OUDHEID

code	FI171GF1
objectives	1) Learn to read ancient philosophical texts in translation.2) Learn to reconstruct complex philosophical views, arguments, and debates.3) Learn to independently judge competing views.4) Learn to explain, analyse, and evaluate philosophical arguments and views.5) Acquire knowledge of philosophy and its past.
contents	This course offers an introduction to ancient Greek philosophy through careful reading of the great philosophical texts of antiquity. These texts deal with questions concerning reality and what there is, to questions concerning what humans are and how best to live. Students are required to develop a detailed knowledge of the texts they study and relevant aspects of the historical background. At the same time, they will exercise their own judgement on the interpretation of the texts and independently ana-

lyse the arguments they contain.

The set texts are:

- Plato Phaedo (topics include: the soul; immortality; knowledge; causation)
- Aristotle Physics (selections) (topics include: change; causation)
- Aristotle Nicomachean Ethics (selections) (topics include: happiness; virtue; weakness of will)
- Epicurus (fragments) (topics include: pleasure; death)
- The Stoics (fragments) (topics include: fate; freedom)

coördinator	dr. T.M. Nawar
lecturer	dr. T.M. Nawar
programme	Ba Philosophy
phase	propedeuse
period	semester I a
credits	7.5 EC
literature	· <i>from bol.com(can be purchased cheaper secondhand)</i> · Publisher: Hackett, 1999 [2nd edition] ISBN-10: 0872204642 , <i>Aristotle: Nicomachean Ethics</i> Translator: T.Irwin (ISBN: 9780872204645), € 13.40 · Publisher: Hackett Year: 1997 ISBN-13: 978-0872203785 , <i>Hellenistic Philosophy: Introductory Readings</i> Translators: B. Inwood and L. Gerson (ISBN: 10: 0872203786) · Publisher: Hackett, 2002 ISBN-10: 0872206335 , <i>Plato, Five Dialogues: Euthyphro, Apology, Crito, Meno, Phaedo</i> Translators: G.M.A. Grube & J.M.Cooper (ISBN: 9780872206335), € 8.99 · <i>Students are required to purchase the following translations of the relevant texts.</i> · <i>£9.99 from amazon.co.uk (can be purchased cheaper secondhand)</i>
language	English
format	lecture, seminar
assessment	Lectures, seminars. See online guide. written exam
prerequisites	Written exam and essay. See online guide. none

remarks Students are required to purchase these translations of the relevant texts.

25. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 2: MIDDELEEUWEN

vakcode FI171GF2

doel Studenten:

1. maken kennis met centrale denkers uit de geschiedenis van de filosofie van de middeleeuwen,
2. zijn in staat middeleeuwse filosofische teksten in vertaling te lezen,
3. zijn in staat argumenten uit middeleeuwse filosofische teksten te reconstrueren en te beoordelen,
4. zijn in staat schriftelijk verslag te doen van hun reconstructies en beoordelingen.

inhoud In deze cursus kijken we naar een aantal centrale teksten en argumenten uit de geschiedenis van de middeleeuwse filosofie. De focus ligt daarbij op een drietal auteurs: Boethius, Anselmus van Canterbury, en Thomas van Aquino.

In zijn *Verstroosting van de Filosofie* vroeg Boethius zich af of de toekomst vastligt, en of dat betekent dat mensen geen vrije wil hebben en dus ook niet verantwoordelijk zijn voor hun daden. Tijdens de cursus lezen we de laatste twee boeken van de *Verstroosting*.

Anselmus van Canterbury werd beroemd met een filosofisch bewijs voor het bestaan van God. Tijdens de cursus onderzoeken en evalueren we dit argument aan de hand van Anselmus' Proslogion en enkele middeleeuwse kritieken.

In zijn *Summa* ontwikkelde Thomas van Aquino gedetailleerde visie op de relatie tussen lichaam en ziel en het menselijk kenvermogen. In het laatste deel van de cursus lezen we selecties uit Thomas' werk.

docent Dr. H.T. Adriaenssen

programma Ba Filosofie

fase propedeuse

periode semester I b

studielast 7.5 EC

literatuur · Oxford University Press: Oxford, 2010, Boethius, *The Con-*

solation of Philosophy, vertaling Peter Walsh (ISBN: 0199540543)

· Hackett: Indianapolis, 2014, Thomas Aquinas, *Basic Works*, ed. Jeffrey Hause en Robert Pasnau (ISBN: 1624661246)

taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen Tentamen(s), schrijfpdracht(en)

26. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 3: VROEG MODERNE PERIODE

code FI171GF3

objectives

- 1) Foster the ability to read highly complex argumentative texts from the past (in translation) and understand technical terminology.
- 2) Foster the ability to understand the overall goals of the text and detect the different arguments used to achieve it.
- 3) Analyse and evaluate philosophical arguments and their validity.
- 4) Identify the role that a specific argument or claim plays in the overall structure of the text.
- 5) Acquire knowledge about key figures and debates in the history of early modern philosophy.
- 6) Foster the ability to write short argumentative essays in which you present, analyse and interpret historical texts.

contents

The course offers an introduction to seventeenth and eighteenth century philosophy. This 'early modern' era is usually regarded as a radical break with previous traditions and as the birth of 'modernity'. While keeping on the background the most important events and philosophical debates of the period, the course will focus in particular on four key-texts: Descartes' *Meditations on First Philosophy*, Spinoza's *Ethics*, Hume's *Enquiry Concerning Human Understanding* and Kant's *Critique of Pure Reason*. Through a close reading of (selected parts) of these texts, the course aims at offering a direct insight into some of the most urgent philosophical questions that animate the early modern discussion: how can we obtain knowledge about the world? What is the nature of thought and subjectivity? What is

	science? Is there any role to play for the concept of 'God' in philosophy and science?
coördinator	A. Sangiacomo
lecturer	A. Sangiacomo
programme	Ba Philosophy
phase	propedeuse
period	semester II a
credits	7.5 EC
literature	· Penguin Classics 2004, Baruch Spinoza, <i>Ethics</i>, ed. and transl. E. Curley, with an introduction by S. Hampshire (ISBN: 978-0-140-43571-9), € 11.56· Hackett Classics, 1993, ISBN-10: 0872202291 of, David Hume, <i>An Enquiry concerning Human Understanding and An Enquiry concerning the Principles of Morals</i>, ed. E. Steinberg (ISBN: 13: 978-0872202290), € 9.59· Cambridge: Cambridge University Press, 1998, Immanuel Kant, <i>Critique of Pure Reason</i>, translated and edited by P. Guyer and A. W. Wood (ISBN: 13: 978-0521657297), € 43.36· <i>Note that this book (Immanuel Kant) will also be used during the History of Philosophy 4 course (GF4).</i>· Cambridge University Press 1988, René Descartes, <i>Selected Philosophical Writings</i>, ed. J. Cottingham et al. (ISBN: 9780521358125), € 23.70
language	English
format	lecture, seminar
	Lectures, seminars, see online guide
assessment	essay, written exam
	Written exam and essay, see online guide
prerequisites	Previous history courses (GF1 and GF2)
remarks	See details online

27. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 4: DE 19E EN 20E EEUW

vakcode	FI171GF4
doel	· De student kent belangrijke filosofische scholen en tradities van de 19e en 20e eeuw

	· De student kan moeilijke filosofische teksten kritisch lezen, vergelijken en evalueren · De student is in staat belangrijke theorieën van o.m. Hegel, Nietzsche, Husserl en Heidegger te articuleren · De student is in staat complexe argumenten helder weer te geven in essays geschreven in wetenschappelijke stijl
inhoud	In dit vak bestuderen we belangrijke filosofische ontwikkelingen in de 19e en 20e eeuw. Aangewakkerd door Kants kritische filosofie ontstaat in de romantische periode het Duits Idealisme waarin kennis van het absolute centraal staat. Fichte probeert de Kantiaanse filosofische tegenstellingen te verenigen in zijn subjectief idealisme. Hegels absoluut idealisme stelt begrip van de geschiedenis centraal in de zogenaamde zelfbewustwording van de geest. Middels Schopenhauers pessimisme treedt in dezelfde periode de menselijke existentie op de voorgrond welke later tot centraal probleem wordt in de filosofie van Nietzsche. De 20e eeuw laat zich kenmerken door de split in continentale en analytische filosofie. Wij bespreken Husserls fenomenologie in het bijzonder in de context van de opkomst van analytische filosofie en kijken vervolgens naar het ontstaan van de continentale traditie middels Heideggers centralisering van de zijnsvraag. Een bijzondere nadruk ligt in dit college op belangrijke teksten van Hegel, Schopenhauer, Nietzsche, Husserl en Heidegger.
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Online syllabus</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen Deeltentamens, essay(s)

28. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 5. TAAL EN WERKELIJKHEID

vakcode	FI172GF5
doel	Studenten 1)verwerven een begrip van centrale problemen over de relatie

tussen taal en werkelijkheid,
2)verwerven gedetailleerde kennis van een aantal centrale filosofische teksten over taal en werkelijkheid,
3)zijn in staat om complexe filosofische posities, argumenten en debatten over taal en werkelijkheid te reconstrueren,
4)zijn in staat om complexe filosofische posities, argumenten en debatten over taal en werkelijkheid uit te leggen en te evalueren.

inhoud**docenten**

Dr. H.T. Adriaenssen, dr. T.M. Nawar

programma

Ba Filosofie

fase

bachelor

periode

semester I b

studielast

7.5 EC

literatuur

- *Other texts to be announced*
- Plato, *Theaetetus*, translation Myles Burnyeat and M.J. Levett (Hackett: Indianapolis, 1990) (ISBN: ISBN 0915144816)

taal

Engels en Nederlands

vorm

hoorcollege, werkcollege

toets

deeltentamen(s), schriftelijke opdracht(en)

29. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 6: KUNSTFILOSOFIE VAN DE VERLICHTING TOT NU**vakcode**

FI152GF6

doel

Na afloop van deze cursus kan de student:

- uitleggen hoe moderne opvattingen over de kunst en haar autonomie, evenals de hierin ontwikkelde terminologie, zijn ontstaan in Verlichting en Romantiek en zich verder hebben ontwikkeld tot aan het eind van de 20e eeuw.
- belangrijke teksten uit deze geschiedenis interpreteren en in hun historisch kader plaatsen.
- uitleggen wat vanaf de Romantiek het belang is van de kunsten en hun theorieën voor de filosofie.
- uitleggen hoe in deze geschiedenis, kunst, kunstgeschiedenis en kunstfilosofie met elkaar samenhangen.
- uitleggen wat de discussie over “het einde van de kunst”

inhoud	behelst en hoe deze discussie zich verhoudt tot de geschiedenis van de moderne kunst en de moderne kunstfilosofie Het begrip 'kunst' zoals wij het vandaag gebruiken heeft zijn oorsprong in de Verlichting en de Romantiek. Tegelijk met de nieuwe uitdrukkingen 'schone kunsten' en 'kunst' is de filosofische reflectie op deze kunsten opgekomen. Hierbij zijn onder andere begrippen als 'het schone', 'het sublieme', 'smaak' en 'aesthetica' ontwikkeld. In de Romantiek is niet alleen sprake van filosofische reflectie op kunst, maar worden andersom de kunsten ook beschouwd als zeer belangrijk voor de filosofie. In de 19e eeuw en 20e eeuw hebben de kunsten vervolgens een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt en de kunstfilosofie is hen daarin gevolgd. In de kunstfilosofie worden veel aspecten van de kunsten besproken: hun schoonheid, hun autonomie, hun metafysische, politieke, morele en existentiële betekenis, en nog veel meer. Aan het eind van de 20e eeuw lopen deze ontwikkelingen uit op de discussie over 'het einde van de kunst'. In deze cursus wordt eerst de kunstfilosofie van Verlichting en Romantiek behandeld, met aandacht voor denkers als Burke, Kant, Schiller, Schelling en Hegel. Het tweede deel gaat over de voortgang van de filosofische reflectie op kunst bij Schopenhauer, Nietzsche, Heidegger, Adorno, Danto, Lyotard en Rancière.
coördinator	dr. C.E. Evink
docent	dr. C.E. Evink
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester I a
studielast	7.5 EC
literatuur	· Kai Hammermeister, <i>The German Aesthetic Tradition</i>, Cambridge University Press 2002 (ISBN: 0 521 78554 5), ca. € 29,00
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen

30. GOOD AND EVIL: INTRODUCTION TO ETHICS

code	FI080GEK
objectives	Knowledge of important ethical and meta-ethical theories, and of the arguments for and against them.
contents	Everyone has moral views: ideas about what is good and evil, and about how people ought to behave. This course gives an overview of philosophical theories that try to systematize such judgements. It includes consequentialism, Kantian ethics and virtue ethics, among other theories. We will also consider the status of moral judgements: are they mere subjective feelings, or are moral judgements objectively correct or incorrect?
coördinator	dr. H.W.A. Evers
lecturer	dr. H.W.A. Evers
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Additional reading will be made available on Nestor.</i>· Russ Shafer-Landau, <i>The Fundamentals of Ethics</i> (third edition). Oxford University Press, 2011.
language	English
format	lecture Lectures
assessment	written exam Written exam
prerequisites	None

31. HEIDEGGER'S BEING AND TIME

code	FI174BT
objectives	· The student can independently read and understand difficult passages from Heidegger's main work <i>Being and Time</i>· The student is acquainted with central ideas Heidegger develops in his existential phenomenology and is capable of articulating those in a paper written in academic style
contents	Heidegger's (1889-1976) main work <i>Being and Time</i> (1927) profoundly influenced the landscape of twentieth century conti-

mental philosophy. Putting the enigmatic question of being up front, Heidegger offers new explorations of themes related particularly to the phenomenological, existential, and hermeneutic traditions. In this course we undertake a careful study of Being and Time by reading a selection of some of the most important sections.

programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Dutch translation or original German is also allowed, but we will use the English as default</i> · by J. Macquarrie & E. Robinson, 2008, <i>Being and Time</i> Available at bol.com, € 17.38
language	English
format	lecture Lectures
assessment	essay

32. HISTORY OF PHILOSOPHY I: FROM PLATO TO HUME

code	FI170GES1
objectives	Introduction to the history of Western philosophy from classical antiquity to the Enlightenment.
contents	In this course we will become acquainted with central arguments and figures from the history of philosophy which have shaped and continue to shape the way we think. We will look at philosophers from classical antiquity, the middle ages, and the early modern period, studying their arguments about such topics as: the structure of reality; the nature of knowledge; scepticism; the good life; free will; life and death.
lecturer	dr. L.A. Joosse
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC

literature	<i>We will use selections from primary texts, which will be made available online.</i>
language	English
format	lecture Lectures
assessment	written exam Written exam
prerequisites	Not applicable

33. HISTORY OF PHILOSOPHY II: 19TH AND 20TH CENTURY

code	FI170GES2
objectives	Introductory survey of the history of modern philosophy, from German Idealism to contemporary philosophy
contents	This course focuses on the ongoing developments of metaphysics from the beginnings of the nineteenth to the mid-twentieth century. This transformation in the philosophical landscape gives rise to different attempts to find new starting points and new ways of doing philosophy. The course will discuss the aftermath of Kant's Copernican Revolution and German Idealism, the tensions arising between philosophy and science, and the new currents arising at the turn of the 20th century. In this way, the course will introduce to the philosophical approach usually labelled "continental philosophy", including authors such as Hegel, Marx, Nietzsche, Husserl, and Heidegger.
lecturer	dr. C. Ierna
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
language	English
format	lecture Lectures
assessment	written exam Two written exams

34. HISTORY OF PHILOSOPHY, POLITICS, AND ECONOMICS

code	FI174PPEH

objectives	Upon completion of the course the student have: · advanced knowledge and understanding of some key moments in the history of PPE · Upon completion of the course the student are able to: · explain and critically reflect on some key moments in the history of PPE · explain and critically reflect on the views of major philosophers including Aristotle, Hobbes, Hume, Smith and Marx, as well as more modern authors such as Jevons, Keynes and Hayek. · critically compare the contributions of these traditions and authors on debates concerning issues such as capital, class, consumption, democracy, equality, government, information, growth, justice, labour, market, money, paternalism, political · authority, private property, society, taxation, trade, value, voting, wages, wealth · report on research in an academically sound way both orally and in written form.
contents	While the name of 'PPE' dates back to the early 20th century, the combined study of philosophical, political and economic questions is at least as old as Plato and Aristotle, and today's PPE research frequently refers to these historical predecessors. This course provides an in-depth reading of some key texts from the 'long' history of PPE. We examine Aristotle and its medieval reception on political authority and governance; Machiavelli on forms of government and 'Realpolitik'; Hobbes' political philosophy and its modern interpretations; Adam Smith and the invisible hand. We deepen our understanding of the key debates in the 19th and 20th centuries about economic growth, structural and social change, capital and labour (Smith and Marx), choice and freedom (Jevons) and Keynes and Hayek on information, uncertainty and private property, the state and democracy.
lecturers programme phase period	prof. dr. L.W. Nauta, dr. B.P.A. Gales Msc Philosophy, Politics and Economics master semester I b

credits	5 EC
literature	· <i>Reader with primary texts and articles</i>
language	English
format	seminar, lecture lecture, seminar

35. HISTORY OF POLITICAL PHILOSOPHY: PLATO'S REPUBLIC

code	FI174AJ
objectives	This course aims to deepen students' understanding of the history of philosophy by studying a core text of ancient philosophy; to strengthen their ability to identify, interpret and evaluate philosophical arguments and ideas contained in a historical text; to develop their ability independently to expound their own views, arguments, and criticisms in an academic paper, using relevant secondary literature.
contents	This course focuses on one of the most important texts in the history of philosophy: Plato's Republic. In this work, written in the 4th century BCE, Plato develops radical ideas about the best way to organise a society, ideas that have had a tremendous impact down to the present day. We will study what it says, why it is so important, and whether its arguments pass the test of criticism. Questions we will discuss include: - why Plato thinks states and individuals are structurally similar; - what justice is; - why Plato thinks democracy is flawed; - what criticisms have been leveled at it in antiquity (Aristotle) and in modern times (Popper).
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Plato: Republic, translated by C.D.C. Reeve, Hackett Publishing, 2004. ISBN 9780872207363, Price: €15,95</i> · <i>Selections of further texts to be read will be made available</i>

	<i>online.</i>
language	English
format	seminar
assessment	essay

36. INLEIDING AZIATISCHE FILOSOFISCHE TRADITIES (INDIA, CHINA, JAPAN)

vakcode FI133PB

doel

- Het verwerven van een historisch overzicht van de belangrijkste filosofische tradities van het Aziatisch continent;
- Kennismaken met redeneringen in klassieke Aziatische teksten;
- Kritisch beschouwen van de verhouding tussen verschillende filosofische tradities en de positie van de westerse filosofie.

inhoud In dit college wordt een inleiding geboden op de filosofische tradities van Azië, waaronder de Indische, Chinese en Japanse filosofie.

De eerste colleges behandelen de achtergronden en kenmerken van de Indiase filosofie. Er wordt bijzondere aandacht gegeven aan de Upanishaden, de filosofie van de Boeddha en de klassieke hindoeïstische filosofische scholen.

Vervolgens behandelt de cursus filosofische tradities in China. Hierbij wordt gekeken naar de ethiek van Confucius en de Daoïsten en de filosofie van de Mohisten. Naast deze klassieke filosofie van China, bespreekt de cursus ook de ontwikkeling van chan (zen).

De collegereeks wordt afgesloten met het vraagstuk van de comparatieve filosofie: hoe verhouden de verschillende filosofische tradities zich tot elkaar en op welke manier kan de hedendaagse filosoof hiermee omgaan?

coördinator Lucas den Boer
docenten dr. P. Boele Van Hensbroek, Lucas den Boer
programma Ba Filosofie, Religie, Samenleving en Identiteit
fase bachelor
periode semester II b

studielast	5 EC
literatuur	· S. Hamilton, <i>Indian Philosophy: A Very Short Introduction</i>, 2001, ISBN-10: 0192853740. (ISBN: 13: 978-0192853745), ca. € 11,00· B. van Norden, <i>Introduction to Classical Chinese Philosophy</i>, 2011, ISBN-10: 9781603844680 (ISBN: 13: 978-1603844680), ca. € 16,00
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege De colleges worden deels verzorgd door gastdocenten die expert zijn op de verschillende deelgebieden.
toets	schriftelijk tentamen, schriftelijke opdracht(en)
entree	Afgeronde propedeuse. Ook studenten die filosofie niet als hoofdstudie hebben, kunnen zich inschrijven. Het is raadzaam om tenminste een inleidend vak in de filosofie te hebben gevolgd.
opm	Voor dit vak gelden geen beperkende regels m.b.t. het aantal vakken dat binnen een vakgroep gekozen kan worden. Ook wie het maximale aantal vakken van de vakgroep 'Geschiedenis van de filosofie' reeds gevolgd heeft, kan dit vak opnemen in de keuzeruimte.

37. ISSUES IN PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS

code	FI173AS
objectives	The aim of this course is to familiarise Bachelor students with some of the theoretical concepts and approaches in discussions at the intersection of philosophy, politics and economics and to learn how to apply these to a select number of public policy issues. But rather than a comprehensive survey, the course will focus on a select number of issues in particular. At the end of the course, students will show theoretical familiarity with some of the fundamental theoretical concepts and approaches in PPE and be able to identify salient normative dimensions when approaching a problem in public policy. The objective hereby is not only to teach the applications in question but also to help students develop an ability to apply these con-

contents	cepts and frameworks independently. The aim is to familiarise Bachelor students with some of the theoretical concepts and approaches in discussions at the intersection of philosophy, politics and economics and to learn how to apply these to a select number of public policy issues. Theoretical issues include utility theory, rationality, equality and freedom. Applications are likely to include effective altruism, behavioural policies and the basic income. The idea is to connect the applied question to the preceding theoretical issue. For example, are behavioural policies compatible with respecting citizens as rational agents? Is effective altruism really the best way to do good? Would a basic income lead to more equality and freedom?
lecturer	dr. A.T. Schmidt
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Readings will be sent around in due course.</i>
language	English
format	discussion group, lecture
	This course is a combination of lectures and discussions. Most sessions will start with a lecture, though the bulk of each session will be a discussion. Students have to prepare texts in advance.

38. JOHN LOCKE: AN ESSAY CONCERNING HUMAN UNDERSTANDING

code	FI173ML
objectives	· knowledge of Locke's philosophy · knowledge of early modern theoretical philosophy as well as of related contemporary debates · to develop the competence to critically analyse an early-modern text, to examine modern interpretations and to evaluate positions with regard to historical context and contemporary standards
contents	John Locke (1632-1704) is one of the most important British philosophers. Besides his political treatises it is especially the Essay concerning human understanding (London 1689) that

has a lasting impact on various philosophical debates such as the foundations and boundaries of human knowledge, the relation between thought and language, intentionality as well as the notion of person. Following the structure of the Essay, we will attempt a close reading of central sections of this text along with prominent interpretations in the secondary literature. Based on our own careful reconstructions of the Essay, we will situate key themes of his work in the historical context and re-evaluate his positions in nuanced comparison to contemporary debates.

lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· Routledge: London 1995, E. J. Lowe, <i>Locke on Human Understanding</i>.· Oxford: Oxford University Press 1979 (Paperback), J. Locke, <i>An Essay concerning Human Understanding</i>. Edited with an Introduction by P. H. Nidditch
language	English
assessment	essay essay

39. JUSTICE IN MIGRATION. THE ETHICS, ECONOMICS, AND POLITICS OF MIGRATION

code	FI174CS
contents	Migration as a topic of debate is high on the agenda of many moral philosophers, political theorists, development economist, and journalists eager to show the injustice of the world. However, it is not clear what a just system of migration would actually look like. Moral philosophers are worried about possible rights abuses that current migration regimes may entail when restricting the freedom of movement. Others argue for freedom of association of receiving states and national territorial sovereignty when it comes to letting people in. Development economists have argued that migration may be the best thing that can happen to developing countries, making reference to the large

amounts of remittances migrants will often send back home. Political scientists have discussed migration from the perspective of citizenship and belonging.

In this seminar, we will analyze migration from these three different perspectives of moral philosophy, economics and public policy. We will begin by an overview of the literature in the justice in migration. Here, we will assess the value of open border arguments, from a principle freedom of movement perspective. This will be followed by a discussion of the ethics of emigration. Here we will aim to answer what a fair regime of emigration would look like. In the following section, we will discuss how a fair regime of immigration would have to be organized. Fair regimes of emigration and immigration are not necessarily congruent, since emigration may lead to social capital costs in countries of origins, while immigration may lead to burdens in the host country.

lecturer	prof. dr. C. Straehle
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>tba</i>
language	English
format	lecture, seminar
assessment	to be announced

40. KEN- EN WETENSCHAPSLEER 1

vakcode	FI131KWL
doel	Studenten zijn in staat aan te geven wat kennis tot kennis maakt. Ze zijn vertrouwd met de kernbegrippen uit de kenleer zoals definities van kennis, scepticisme, rechtvaardiging etc. Ze verkrijgen daarnaast inzicht in de aard van wetenschappelijke kennis, de methoden waarmee die kennis wordt verkregen, de aanspraak die wetenschap op de waarheid kan maken, en de invloed van de context waarin wetenschap beoefend en gebruikt wordt.

inhoud	Een kennismaking met de belangrijkste discussies in de hedendaagse ken- en wetenschapsleer. Wat is 'kennis' eigenlijk? Wat is het verschil tussen overtuiging en kennis? Hoe wordt kennis aan anderen doorgegeven? Wanneer spreken we van wetenschappelijke kennis? Welke methoden staan centraal in wetenschappelijk onderzoek? Welke aanspraak op waarheid kan de wetenschap maken? En hoe wordt en mag wetenschap worden gebruikt?
docenten	prof. dr. C. Dutilh Novaes, prof. dr. J.W. Romeijn
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Artikelen over kenleer en wetenschapsfilosofie, beschikbaar op Student Portal.</i>· Jennifer Nagel (2014), <i>Knowledge: a very short introduction</i>. Oxford, Oxford University Press (ISBN: 9780199661268)· Samir Okasha (2002), <i>Philosophy of Science</i> Oxford: Oxford University Press (ISBN: 9780192802835)
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege De inhoud van de boeken wordt tijdens de hoorcolleges besproken. Tijdens de werkcolleges worden teksten (primaire literatuur) besproken. Op elke bijeenkomst dragen alle studenten naar aanleiding van de te lezen teksten enkele discussiepunten aan.
toets	schriftelijk tentamen

41. KEN- EN WETENSCHAPSLEER 2

vakcode	FI162KWL2
doel	Studenten nemen kennis van centrale onderwerpen in de ken- en wetenschapsleer. Zij zijn in staat om de formele technieken die gebruikt worden bij de analyse van begrippen uit de kenleer, zinvol toe te passen. Daarnaast beheersen zij het begrippenapparaat van de wetenschapsleer voldoende om een kritische

	analyse uit te voeren op kennisclaims die de wetenschap maakt.
inhoud	In deze cursus wordt een groot onderzoeksgebied in de epistemologie en de wetenschapsfilosofie ontsloten. We introduceren filosofische theorieën over hoe, in de wetenschap en daarbuiten, overtuigingen, en uiteindelijk kennis, tot stand komen. De discussies daarover worden veelal gevoerd aan de hand van wiskundige benaderingen; in het college worden zodoende ook een aantal formele methoden geïntroduceerd. Daarnaast voorzien we in een grondige introductie in het gebruik van modellen en methoden in de wetenschap, met het oog op een beter begrip van de aard en reikwijdte van wetenschappelijke kennis.
coördinator	prof. dr. J.W. Romeijn
docent	prof. dr. J.W. Romeijn
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	· [· <i>Reader met teksten (beschikbaar gemaakt op Nestor)</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen Schriftelijke opdrachten met begeleiding tijdens het werkcollege, en een schriftelijk tentamen
entree	'Logica en argumentatief schrijven' of 'Reasoning and Arguing' 'Ken- en wetenschapsleer 1'

42. KNOWLEDGE AND REALITY IN CLASSICAL INDIAN PHILOSOPHY

code	FI164CI
objectives	Upon successful completion of the course, students will be able to: · Identify and describe the main epistemological and ontological positions in the history of Indian philosophy. · Analyse complex arguments in primary sources from the Indian tradition.

	· Engage critically with secondary literature on Indian philosophy.
contents	This course focuses on epistemological and ontological debates in the Indian tradition, between 200 and 700 CE. This period is characterised by lively debates between the different philosophical traditions, such as the Buddhist, Jaina and Nyāya schools. New developments in logic and epistemology initiated a thriving culture of debate, which forced Indian philosophers to reinterpret their traditional views. To illustrate the main positions in the epistemological and ontological debates of this era, we will read passages from primary sources, such as Nāgārjuna's <i>Vigrahavyāvartanī</i> (The Dispeller of Disputes), Dignāga's <i>Nyāyamukha</i> (Introduction to Logic), Vātsyāyana's <i>Bhāṣya on the Nyāyasūtra</i> (Mnemonic Verses on Reasoning), Umāsvāti's <i>Tattvārthasūtra</i> (Mnemonic Verses on the Categories of Reality) and Dharmakīrti's <i>Hetubindu</i> (Drop of Reasoning).
coördinator	Lucas den Boer
lecturer	Lucas den Boer
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Further literature will be provided via the course's Blackboard site.</i>· Roy W. Perrett, <i>An Introduction to Indian Philosophy</i> (ISBN: 9780521618694), € 32.00
language	English
format	lecture, seminar, self-study lecture, seminar, self-study
assessment	essay Essay
prerequisites	Asian Philosophical Traditions or another introductory course in Indian philosophy. Students without previous knowledge in Indian philosophy are strongly encouraged to read the following

introduction prior to the start of the course: Indian Philosophy: A Very Short Introduction, Sue Hamilton, 978-0192853745 (€11,-).

43. LOGICA EN ARGUMENTATIETHEORIE

vakcode	FI151LAT
doel	Kennismaking met formele logica en argumentatietheorie. Met deze cursus wordt beoogd dat: (1) studenten vaardigheid krijgen in het analyseren van zinnen, redeneringen en betogen; (2) studenten symbolismen leren hanteren; (3) studenten de logische kwaliteit van redeneringen en argumentaties leren beoordelen; (4) formele deducties leren maken; (5) een argumentatief, filosofisch essay leren schrijven.
inhoud	De cursus bestaat uit een deel formele logica en een deel argumentatietheorie. In het deel over formele logica worden eerst enkele kernbegrippen van de logica worden uitgelegd, zoals redenering, geldigheid, bewijs en tegenvoorbeeld. Daarna komen de propositielogica en de predikatenlogica aan de orde. Tijdens de werkcolleges worden oefeningen gemaakt met gebruik van o.a. het computer-leerprogramma Tarski's World en met software voor bewijzen in Fitch. Deelname aan de werkcolleges is verplicht. In het deel over argumentatietheorie bespreken we: hoe argumentatie samenhangt met kritiek; wat het betekent om redelijk te discussiëren; op welke manier je een overzicht kunt verkrijgen van de opbouw van een complex betoog; wat drogreden zijn en wat er mis mee is. In de werkcolleges passen we de theorie toe bij het stapsgewijs ontwikkelen van een deugdelijke filosofische argumentatie.
coördinator	prof. dr. B.P. Kooi
docenten	prof. dr. B.P. Kooi, dr. J.A. van Laar
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester I b
studielast	7.5 EC
literatuur	· Frans H. van Eemeren &, A. Francisca Snoeck Henkemans, (Second edition), <i>Argumentation: Analysis and Evaluation</i> . New York: Routledge (ISBN: 978-

1138225084)

- David Barker-Plummer, John Barwise en John Etchemendy, *Language, Proof and Logic*, CSLI Publications, 2011
- *Met een andere Engelse of Nederlandstalige editie kun je, met wat extra kopieerwerk, ook uit de voeten.*

taal	Engels en Nederlands
vorm	computerpracticum, hoorcollege, werkcollege
toets	deeltentamen(s), essay, huiswerktentamen

44. LOGIC AND DECISION THEORY

code FI172LB

objectives Understanding of the taxonomy of decision situations.
Skills in representing and analyzing decision situations.
Understanding of the philosophical presuppositions of the evaluation criteria that may be used in the different types of decision situations.
Skills in recognizing and indicating the paradoxical nature of certain arguments and understanding possible approaches to solving a paradox.
Skills in elementary set theory.
Skills in the semantics for first-order logic.
Skills in the language and semantics of epistemic logic

contents The first aim is to develop skills in representing and evaluating decisions. The second aim is to examine the philosophical background of such skills. We encounter decisions under ignorance, decisions under risk, decision situations in which several agents must make a joint decision (social choice theory), and decision situations in which an actor must make a decision against the background of possible decisions of other agents (game theory). The second goal of the course is to become familiar with a number of paradoxes that played an important role in the history of philosophy. We will learn what constitutes a paradox and what strategies may be employed to deal with them. The fourth goal of the course is to become acquainted with set theory, semantics of first-order logic and epistemic logic that play a role in certain paradoxes.

coördinator	dr. A.M. Tamminga
lecturers	prof. dr. B.P. Kooi, dr. A.M. Tamminga
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II a
credits	7.5 EC
literature	· Martin Peterson, <i>An Introduction to Decision Theory (Second Edition)</i>. Cambridge 2017: Cambridge University Press. · <i>Digital reader</i> · David Barker-Plummer, Jon Barwise and John Etchemendy, <i>Language, Proof and Logic (Second Edition)</i>. Stanford 2011: CSLI Publications.
language	English
format	lecture, seminar
assessment	modular exam(s)
prerequisites	Logic and the Theory or Argumentation/Reasoning and Arguing

45. MASTER THESIS

vakcode	FI174S15, FI045THE, FI114S20, FI024S25
doel	In the Master thesis, students demonstrate their ability to carry out research independently in the field of PPE and to produce a written report on their research. They show that they possess sufficient knowledge, understanding and skills in the field of PPE to take part in an academic discussion and make a contribution to the discipline. Students show they are able to formulate and delimit a problem, and that they can gather, study, evaluate and structure relevant material as well as choose and substantiate a suitable research method and formulate a clear and systematic argument. Students demonstrate their ability to draw conclusions from their own research; to apply bibliographical skills and to communicate orally as well as in writing on the various aspects of the thesis.
programma	Msc Philosophy, Politics and Economics
fase	master
periode	semester II b
studielast	15, 20, 25 EC
taal	Engels

46. METHODS OF PHILOSOPHY, POLITCS AND ECONOMICS

code	FI174PPEM
objectives	Students gain insight in a number of key methods in PPE research. They are able to critically assess these methods and apply them judiciously in a variety of domains of application.
contents	The course consists of the following parts, ordered by week. The first part focuses more on epistemic considerations about economics and political science, the second part focuses on social phenomena and policy making. These parts come together in a third part, in which we look at evidence-based policy making. Part 1 “Foundations of economics in a PPE perspective” 1. Decision theory: from homo economicus to behavioural economics2. Statistical inference: the empirical basis of economic theory Part 2 “An analytic philosophical perspective on policy making” 3. Game theory: model vs practice4. Social choice theory: collective decision making Part 3 “Evidence-based policy making” 5. Impact assessment: testing the efficacy of economic policies (R. Lensink)6. Natural experiments: interventionstudies through data-mining (R. Lensink)7. Causal inference: efficacy measures in medical science and sociology
coördinator	prof. dr. J.W. Romeijn
lecturer	prof. dr. J.W. Romeijn
programme	Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Reader with texts (available on Nestor)</i>
language	English
format	lecture Lectures and essay discussions
assessment	oral exam, essay

Essays and feedback / oral examination

47. MODAL PUZZLES ABOUT IDENTITY, MEANING, QUANTIFICATION AND EXISTENCE

code FI163BK

objectives The aim of this course is that at the end of the course students will:

- be able to describe the main philosophical problems associated with first-order modal logic, namely:
 - - Parmenides' problem of NonBeing;
 - - Frege's puzzle,
 - - Rigid designators and the meaning of names and descriptions
- Master the formal techniques used to tackle these problems, namely:
 - - Set theoretic semantics for first-order modal logic
 - - Semantic tableaux for first-order modal logic
 - - Predicate abstraction
- Form their own opinion on the matter to what extent the approaches discussed in the course to the problems discussed in the course are philosophically adequate

contents This course focusses on the book First-order Modal Logic by Melvin Fitting and Richard Mendelsohn. First-order modal logic is technically challenging, and faces lots of philosophical puzzles, such as

@ Parmenides' problem of NonBeing: Can we speak and think about things that do not exist in a sensible way? If so, what then are we thinking and speaking of? If not, what do we mean when we say that Santaclaus does not exist?

@ Frege's problem: how can we best express that "the Morning Star equals the Evening Star" has a different meaning than "The Morning Star is the Morning Star", while we also think that both terms designate Venus?

@ The distinction between De Re and De Dicto: when you say that the prime minister will once be a woman, you do not mean that Cameron will one day be a woman, but when you say that the prime minister will one day resign you are talking about Cameron. How can we formally distinguish these two meanings

	of “prime minister”?
	In the book these problems are tackled in technically sophisticated and philosophically well thought out ways.
coördinator	prof. dr. B.P. Kooi
lecturers	prof. dr. B.P. Kooi, dr. E. Maier
programme	Ba Philosophy, BSc Mathematics: General Mathematics (A. Major track General Mathematics)
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· M. Fitting and R.L. Mendelsohn (1998), <i>First-Order Modal Logic</i> , Springer (ISBN: 0-7923-5335-8), € 100.00
language	English
format	lecture, seminar Lectures and tutorials
assessment	written exam, written assignment(s) Assignments and a written exam: There are seven assignments for this course and the course is closed with a written exam
prerequisites	Propositional logic, first-order logic, set theory

48. MODERNITY AS DOMINANCE: ADORNO AND FOUCAULT

code	FI164MD
objectives	· Acquiring insight into the distinct conceptual characteristics of the Frankfurt School Critical Theory and the Foucauldian poststructuralist types of critique of modernity. · Getting acquainted with different views of the relation between these different types of critique. · Ability to discuss these bodies of theory in written and oral forms.
contents	Theodor Adorno and Michel Foucault both developed, in their distinct ways, radical critiques of modernity – as a regime of disciplining power rather than emancipation, upsetting the received optimistic angles to modernity. Adorno’s central concept was ‘instrumental reason’, Foucault employed concepts such as ‘micro-politics’ and ‘governmentality’. Both theoretical stances generated a host of commentaries, separately and in comparison. These hold different views of the relation between Ador-

	no's Critical Theoretical and Foucault's poststructuralist forms of critique.
	We will study parts from these two philosophers' own works, as well as a selection from the secondary literature, with authors such as Axel Honneth, Seyla Benhabib, Paul Rabinow, Thomas Lemke, Lois McNay and various others. The two approaches clearly concur in certain respects, but what motives and premisses do they actually share, and where do they part company?
lecturer	dr. J.A. Vega
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>A digital reader; a printed version will be made available</i>
language	English
format	discussion group
assessment	Discussion group; reports and presentations of readings essay, written assignment(s)
prerequisites	In-between written assignments and final essay Preferably several third year courses in social and political philosophy. When no such previous knowledge, consult the lecturer.
remarks	This course will consist of active student engagement and discussions rather than lectures. Students are expected to prepare the texts well, actively contribute to the sessions, and feel co-responsible for the intellectual process that a master course is. Weekly preparations are part of your obligations; mine consist in providing you with steady feedback, and theoretical context where necessary. You will thus be able to trace your own progress as to intellectual insight and philosophical writing skills throughout the course.

49. OVERZICHT VAN DE ANALYTISCHE WIJSBEGEERTE IN DE 20E EEUW: CARNAP, QUINE, DAVIDSON

vakcode F1143JP

doel	Vertrouwdheid met analytische wijsbegeerte in het algemeen en met theorieën van Carnap, Quine, Davidson in het bijzonder.
inhoud	De cursus geeft een overzicht van de Analytische Filosofie zoals die zich in de 20ste eeuw ontwikkeld heeft en bestrijkt diverse disciplines (kentheorie, taal filosofie, metaphysica, philosophy of mind). Speciale aandacht zal worden gegeven aan de overeenkomsten en verschillen tussen theorieën van Rudolf Carnap, Willard Van Quine, en Donald Davidson.
docent	prof. dr. A.J.M. Peijnenburg
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester I a
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Leesbundel met artikelen.</i>· <i>Syllabus with papers.</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege
toets	schriftelijk tentamen Schriftelijk examen of paper
entree	Eerstejaars cursussen kenleer en logica

50. PARADOXES IN METAPHYSICS AND EPISTEMOLOGY

code	FI173CD
objectives	The goal of the course is to present and discuss a number of metaphysical and epistemological paradoxes, in particular in view of the methodological role that paradoxes play in philosophical inquiry. After the course students will have become familiar with a number of key paradoxes, and will have learned skills of close reading of philosophical texts.
contents	A paradox is often described as an argument where, from plausible premises and a plausible train of reasoning, an implausible conclusion is reached. As such, paradoxes bring to the fore tensions and inconsistencies in concepts that might seem otherwise straightforward and unproblematic. The paradoxes to be discussed are: Zeno's paradoxes, Cantor's paradoxes of infinity, the Ship of Theseus, sorites paradoxes, Kant's antinomies,

	paradoxes of inference. Texts to be discussed include works by: Aristotle, Cicero, Hobbes, Kant, Lewis Carroll.
coördinator	prof. dr. C. Dutilh Novaes
lecturer	prof. dr. C. Dutilh Novaes
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Literature will be made available on Student Portal</i>
language	English
format	discussion group, lecture Expository lectures and text discussion
assessment	modular exam(s), essay Weekly assignments (25%) and final essay (75%)

51. PHILOSOPHICAL PERSPECTIVES ON PRIVACY AND SURVEILLANCE

code	FI174TS
objectives	· knowledge about philosophical approaches to the issue of privacy · basic knowledge about surveillance studies and the philosophical significance of that body of work · the ability to discuss issues of privacy and surveillance in the context of the main traditions of political philosophy · the ability to apply abstract arguments about privacy and surveillance to concrete political debates
contents	Surveillance and privacy are subject of controversies in contemporary societies, as both state actors (such as intelligence services) and corporations (such as Facebook and Google) collect enormous amounts of data about almost all citizens of most industrialized countries. These practices raise a number of questions of an ethical, social and political nature. In this course, we will take a philosophically informed look at these phenomena. In particular, we will draw on three distinct fields of inquiry to make sense of and to discuss the dangers and limits of surveillance: First, information ethics and privacy theory, i.e. accounts that argue that privacy has a moral value which is violated by surveillance. Second, political theory, i.e. accounts that argue that surveillance is a form of political power that needs to

be constrained in a democratic liberal state. Third, sociological surveillance studies, i.e. accounts which analyze surveillance as a distinctively modern social phenomenon. We will ask questions such as: Is there a fundamental right to privacy? Does surveillance violate individual autonomy? Is privacy dependent on social contexts? What forms of power are created by surveillance? What types of surveillance regimes are there? Does surveillance lead to social inequality? Is there a difference between commercial and state surveillance? These questions will then serve to analyze actual practices and problems with contemporary surveillance regimes.

coördinator	dr. U.T.R. Stahl
lecturer	dr. U.T.R. Stahl
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>A list of literature which has to be independently acquired will be distributed in the first session.</i>
language	English
format	seminar Seminar
assessment	essay essay
prerequisites	Social and Political Philosophy 1 and 2 or equivalent knowledge

52. PHILOSOPHY OF ARGUMENT: ARGUMENT AND COMPROMISE

code	FI174PA
objectives	The students can apply insights from argumentation studies to reasoning in settings where people negotiate and aim at compromise.
contents	In this course, we shall discuss the philosophical background of the dialogical approaches to argument and criticism, and apply these to settings where people negotiate or need to defend (po-

	litical or other) compromises. Special topics: (1) Types of dialogue; (2) The ways of criticism; (3) Arguments to turn to negotiation; (4) Arguments to persuade competitors within negotiation; (5) Arguments to justify negotiated compromise towards supporters or clients. Recurring questions: what makes an argument or a critical response cogent, valid, sound, convincing, or legitimate, rather than implausible, invalid, defective, ineffective or fallacious, and how to deal with flaws and omissions?
lecturer	dr. J.A. van Laar
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Digital reader 'Philosophy of Argumentation: Compromise and Argument'</i>
language	English
format	colloquium, lecture colloquium, lecture
assessment	essay, report/presentation essay, report/presentation

53. PHILOSOPHY OF COGNITIVE SCIENCE

code	FI053CW
objectives	The course presents an overview of the main conceptual issues in philosophy of cognitive science. After the course, students will be able to identify methodological and conceptual presuppositions in cognitive science and to understand how these presuppositions influence scientific practices in the field.
contents	Cognitive science started out as a computational, information processing approach to understanding high-level cognitive tasks as executed by humans. Since this start the field has diversified tremendously and it now incorporates work on classic AI and representation, neural networks and neuroscience, robotics and embodiment, and dynamical and sensorimotor theories. This course will introduce and discuss the main positions and trends in cognitive science. The focus of the course will be

	on the various conceptual presuppositions of these positions, each offering both opportunities and limitations.
coördinator	dr. F.A. Keijzer
lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, BSc Artificial Intelligence
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Texts will be made available on Student Portal</i>
language	English
format	discussion group, lecture Lectures and text discussions
assessment	written exam Written exam (80%) and weekly assignments (20%)
prerequisites	Ba Philosophy of a specific discipline, Ba Philosophy, Ba Artificial Intelligence, Ba of a basic discipline of the cognitive sciences, Minor Philosophy

54. PHILOSOPHY OF MIND: LICHAAM, BREIN, GEEST

vakcode	FI142LBG
doel	· De student heeft kennis van de centrale problemen waar de <i>philosophy of mind and cognition</i> zich op richt· De student heeft een basale kennis van de recente empirische en filosofische ontwikkelingen die direct relevant zijn voor deze problemen· De student is in staat de verworven kennis schriftelijk weer te geven
inhoud	Traditioneel gelden lichaam en geest als elkaars tegengestelden. Materialisme doet in deze optiek afbreuk aan het bijzondere van de geest. Tegelijkertijd maakt de kracht van het natuurwetenschappelijke denken een vorm van materialisme met betrekking tot de geest eigenlijk onontkoombaar. Deze cursus richt zich vooral op de verschillende manieren waarop lichaam, brein en geest bij elkaar horen. Aan de ene kant levert de cursus een inleiding in de klassieke thema's binnen de Philosophy of mind and cognition en worden o.a. dualisme, behaviorisme,

	functionalisme en identiteitstheorie behandeld. Aan de andere kant plaatst de cursus deze klassieke problematiek in een breder perspectief waarin de impact van recente ontwikkelingen, zoals de neurowetenschappen en belichaamde cognitie, op ons begrip van bewustzijn, cognitie en vrije wil aan de orde komen.
docent	dr. F.A. Keijzer
programma	Ba Filosofie, BSc Kunstmatige Intelligentie
fase	bachelor
periode	semester I b
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Losse artikelen en een verbindende tekst die beschikbaar worden gesteld op Student Portal</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen

55. PHILOSOPHY OF NEUROSCIENCE

code	FI024FK
objectives	· Students have knowledge about the topics dealt with in the course and are capable to use this knowledge in speech and in writing. · Students are able to give their informed opinion on the topics dealt with in the course in speech and in writing. · Students are able to read and understand, on their own, other texts that relate to these topics.
contents	The last two decades have seen an explosion of research within, and related to the neurosciences. Much of this research has important philosophical implications. In this course we will introduce and discuss a number of philosophical topics that relate to neuroscience research (broadly conceived). Topics will include reductionism, consciousness, methodological critiques of neuroscience, the mereological fallacy, and internalism versus externalism.
lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, MSc Artificial Intelligence (Optional Course Units), MSc Behavioural and

phase	Cognitive Neurosciences; Research master (BCN Core Modules), MSc Human-Machine Communication (Optional Course Units), Researchmaster Philosophy
period	master
credits	semester I b
literature	5 EC
language	· <i>Articles that will be made available through Student Portal</i>
format	English
assessment	seminar, lecture lectures and seminars
prerequisites	written assignment(s) written assignments
remarks	It will be assumed that the students have either a basic understanding of philosophy of mind and cognition, or of neuroscience. This course will also be open for Ph.D. students from BCN. They have the option for a personalized participation of less than 5 EC

56. PHILOSOPHY OF RACE AND GENDER

code	FI164RG
objectives	In this course we discuss some of the key concepts and issues in the philosophy of race and gender of the last decades. Some of the issues to be discussed are: What grounds categorizations into race and gender? Are they biologically determined? Are they socially and/or historically determined? How are they related to widespread phenomena of social injustice? How are the phenomena of race categorization and gender categorization related to each other? Why do we categorize people at all? At the end of the course students will have become familiar with some of the main topics in the recent philosophical literature on race and gender.
contents	1. The metaphysics of social kinds 2. Race, realism, and social construction 3. Epistemic questions pertaining to race (and gender) 4. Gender (anti-)essentialism and identity 5. What is it like to be a woman/man?

coördinator	6. Intersectionality
lecturer	prof. dr. C. Dutilh Novaes
programme	prof. dr. C. Dutilh Novaes
	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>All relevant literature will be made available on Student Portal.</i>
language	English
format	discussion group Expository lectures, student presentations, text discussion (in small groups and with the whole class)
assessment	essay, report/presentation Presentations (20%), participation (20%), final essay (60%)
prerequisites	Familiarity with philosophical methods/conceptual tools. Students from other programs may take the course provided they have taken philosophy courses before.

57. PHILOSOPHY OF SCIENCE

code	FI090WET
objectives	The student knows central problems, questions, concepts and theories from the philosophy of science as well as central philosophers of science and their visions. The student can apply these to actual cases of scientific research. The student gains an awareness of the limits of scientific knowledge.
contents	We discuss features of scientific reasoning, the difference between science and pseudoscience, properties of a scientific explanation, realism versus antirealism, scientific progress and revolutions, criticism of scientific rationality. We discuss how concepts from the philosophy of science apply to specific cases of scientific research from different fields, and students are encouraged to apply the material to their own main field of study.
coördinator	dr. M. Pauly
lecturer	dr. M. Pauly
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, BSc Artificial Intelli-

phase	gence, BSc Mathematics: General Mathematics (Minor Mathematics), Minor Filosofie
period	bachelor
credits	semester I b
literature	5 EC
	· <i>articles to be made available online</i>· Oxford University Press 2016 (2nd edition), <i>Philosophy of Science: A Very Short Introduction</i>, by Samir Okasha (ISBN: 978-0198745587), € 7.00· Routledge, 2002, <i>Philosophy of Science: Contemporary Readings</i> by Y. Balashov & A. Rosenberg (ISBN: 978-0415257824), € 33.00
language	English
format	lecture
	lectures will be 3 hours and will also include discussions
assessment	written exam
	written exam
prerequisites	none
remarks	While attendance is not mandatory, students are required to submit one participation item which contributes to class discussions, either in writing or orally.

58. PHILOSOPHY OF THE LIFE SCIENCES

code	FI113FK
objectives	· Students have knowledge about the topics dealt with in the course and are capable to use this knowledge in speech and in writing.· Students are able to give their informed opinion on the topics dealt with in the course in speech and in writing.· Students are able to read and understand, on their own, other texts that relate to these topics.
contents	The life sciences have shown a tremendous development during the last fifty years, and philosophical reflection on these sciences has grown with them. The philosophy of the life sciences targets a wide variety of key conceptual issues centered on, a.o., evolution, innateness, adaptation, teleology, functions, categorization, health and sickness, as well as human nature.

	This course provides an introduction of the most central conceptual issues relevant for the biological and medical sciences.
lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Texts will be made available on Student Portal</i>
language	English
format	lecture, seminar Lectures and seminars
assessment	essay Intermediate assignments, essay
prerequisites	Some basic knowledge of the life sciences will be assumed.
remarks	This course is part of the bachelor Philosophy of a specific Discipline

59. PHILOSOPHY OF THE NATURAL SCIENCES: PHYSICS AND METAPHYSICS

code	FI153LH
objectives	The aim is to provide an introduction to some of the key philosophical problems raised by physics. The course will also develop students' ability to analyse philosophical problems in a precise and rigorous manner.
contents	The course will cover central topics in philosophy of physics, including philosophical problems associated with Newtonian mechanics, special relativity, quantum mechanics and thermal physics.
coördinator	dr. L. Henderson
lecturer	dr. L. Henderson
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, BSc Artificial Intelligence
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Oxford University Press (1992), <i>Philosophy of Physics</i> Sklar, L. · <i>Other readings will be provided on Nestor</i>

language	English
format	discussion group, lecture Lectures and discussion
assessment	essay, written exam 2 written assignments and one final exam
prerequisites	None. The course will include a minimal introduction to some formal aspects of physics, but will assume no prior knowledge beyond some very elementary mathematics.
remarks	Final exam will be worth 60% of the final grade

60. PHILOSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES

code	FI173SS
objectives	The student is able to formulate central questions and positions in philosophy of the social sciences clearly and succinctly. The student can offer a critical analysis of the way in which research is conducted in particular social scientific disciplines such as social psychology, economics, and sociology.
contents	1. How do social scientists explain? Does a scientific explanation have to be lawlike, causal, or mechanistic? How does scientific explanation relate to interpretation and understanding? Should social scientific explanations always be formulated in terms of individual agents? What roles do abstractions and idealizations play in models and in explanations? Can false models generate true explanations? 2. What are social phenomena? Does rational choice theory provide a satisfactory account of individual choice? Can it be generalized to joint intentions and actions? What is the significance of framing and social categorization? Is a convention best seen as a regularity in behavior, an equilibrium in a game, or a social rule? How do conventions relate to social norms? What does the notion of a constitutive rule add to our understanding of institutions?
coördinator	prof. dr. F.A. Hindriks
lecturer	prof. dr. F.A. Hindriks
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline
phase	bachelor
period	semester II a

credits	5 EC
literature	· <i>Papers</i> · <i>The Philosophy of the Social Science Reader (Steel and Guala, 2010, Routledge)</i>
language	English
format	discussion group, lecture Lecture and discussion
assessment	written exam Three assignments: a reconstruction of an article and two short essays
prerequisites	A course on the philosophy of science is recommendable

61. PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS, POLICY SEMINAR 1

code	FI174SEMP1
objectives	The aim of PPE Seminar 1 is to give students the opportunity to apply the methods they simultaneously learn in Methods of PPE to a concrete policy issue at hand. Students will work in teams of a maximum of four, and topics will be announced by the instructor during the first meeting.
contents	Topics will be of immediate current interest such as Grexit, the Dutch 'participation society', land grab in the Middle East, economic growth and human rights in China, funding of malaria vaccines, earthquakes, etc. Students will use tools from logic, probability theory and statistics to analyse the validity of arguments that various sides in policy debates put forward. They will use tools from decision theory, game theory, social choice and public choice theory to design models of particular policy issues. They will collect, combine and analyse background data as well as retrieve and interpret relevant social scientific research using, among other things, methods from behavior economics and political science.
lecturer	prof. dr. B.P. de Bruin
programme	Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>tba</i>
language	English

format seminar, workshop
Workshop and seminar

62. PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS, POLICY SEMINAR 2

code FI174SEMP2

objectives Upon completion of the course the student is able to apply the key concepts and theories of PPE, including rationality, utility, efficiency, legitimacy and fairness to concrete policy questions; connect these concepts and theories with the main qualitative and quantitative methods of PPE; identify appropriate concepts, theories and methods for complex problem-solving tasks; gather and organise information and evaluate its relevance to the case at hand; interpret, analyse and make sensible use of the information; process information in organised, structured argumentation; use insights from PPE to analyse conceptual and normative assumptions of arguments; use insights from PPE to probe political legitimacy and power in decision-making; use insights from PPE to implement policies efficiently and equitably.

The aim of the PPE Seminar is to give students the opportunity to apply the theories they learn in Theories of PPE and Methods of PPE to a concrete policy issue at hand, making use of the key methods and theories with which they have been acquainted in semester Ia and Ib.

contents The aim of the PPE Seminar is to give students the opportunity to apply the theories they learn in Methods of PPE but particularly in Theories of PPE to a concrete policy issue at hand, making use of the key methods and theories with which they have been acquainted in semester Ia and Ib. Rather than technical aspects, the focus will be more on the conceptual and normative focus from Theories of PPE>

To this end, we will choose topics from a list of topics in the beginning of the course. Students will then proceed to work on policy reports on these issues

lecturer dr. A.T. Schmidt

programme Msc Philosophy, Politics and Economics

phase master

period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Reading list of scholarly papers and books partly set by the instructor but mostly determined by students under supervision of the instructor.</i>
language	English
format	seminar, workshop Workshop and seminar

63. REASONING AND ARGUING

code	FI080RED
objectives	The module aims to teach students skills in using symbolisms and in analyzing sentences, reasoning and arguments. The final aim is to be able to assess the validity of reasoning and arguments, thus regular exercises will be essential.
contents	The course comprises an introduction to formal logic and to the theory of argumentation. In formal logic we study the following issues: · When exactly is a set of sentences inconsistent? · When exactly is an argument valid? · What is a proof? · What is a counterexample? · The theory of argumentation focuses on the following topics which are illustrated by way of actual public debates: · How is argumentation connected with criticism? · What does it mean to engage in a reasonable discussion? · How can you keep track of the details of a complex argument? · What are fallacies and what is wrong with them?
coördinator	dr. A.M. Tamminga
lecturers	dr. A.M. Tamminga, dr. J.A. van Laar
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· Frans H. van Eemeren &, A. Francisca Snoeck Henkemans New York: Routledge, <i>Argumentation: Analysis and Evaluation</i>(Second edition) (ISBN: 978-1138225084)

- Colin Allen and Michael Hand, *Logic Primer* (second edition), Cambridge, MA: The MIT Press (ISBN: 0-262-51126-6)

language	English
format	lecture, seminar Lecture, seminar
assessment	written exam written exam

64. RESEARCH IN PRACTICE 1

code	FI1242RP1
contents	This component of the Research Master aims to develop certain academic skills that are essential for doing research; examples are writing academic English, presenting research, planning an extended research project, academic integrity, using electronic tools and publishing in philosophical journals. Research in Practice I is constituted by a selection of separate skill trainings, either by external specialized institutions or by the Graduate School Philosophy itself. Each year the programme offers a default selection of skill trainings, which will be established in consultation with the students. Alternatively, individual students can fill in this component with other skill trainings, in order to accommodate individual needs. This must be done in consultation with their tutor and the program coordinator. The trainings within Research in Practice I are primarily organized for Research Master students but will also be open for PhD students if it fits their training programme.
coördinator	dr. F.A. Keijzer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	whole year
credits	5 EC
language	English

65. RESEARCH IN PRACTICE 2

code	FI1543RP2
objectives	See contents

contents	This course consists of two parts: part A at the end of the first year of the RM programme, focusing on the writing of the thesis (in the form of a publishable article), and part B at the end of the second year, focusing on the writing of a research proposal for. Questions to be discussed in Part A are: how do I find a good topic for my thesis? What are the criteria for a publishable article. How do I go about writing such an article? What are places to publish my work? What is the usual procedure that boards of journals employ? We will discuss some of the do's and don'ts of researching and writing an article. In Part B we will consider - in one or two sessions - several good examples of successful PhD in the past, who will present and discuss their research proposals. In the following sessions the students will write their own proposal and present it in front of the group. After discussion and critical feedback, they revise their proposal and hand in the definitive version. The final grading will be sufficient or insufficient. The coordinator is responsible for the final grading, but each student is advised to have their proposals also read and commented on by their thesis supervisors. Usually, the proposal will take the form of an application submitted to the NWO or to a searching committee at a university that offers a PhD position. Details will be given at the start of the course, as well as the examples of successful proposals. One may get an idea by looking at www.nwo.nl, downloading relevant forms (see "veni" or "PhD's in the humanities"). Part A is for 1st year students of the RM program. Part B is for 2nd year students of the RM program.
lecturers	prof. dr. L.W. Nauta, Dr. Bart Streumer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
language	English
remarks	5 ects: Parts A and B together

66. SCIENTIFIC REPRESENTATION

code	FI164SR
objectives	Students gain insight in how the natural, social and human sci-

	ences the humanities represent, elucidate and reconstruct the world, and learn to reflect on the representational methods of a scientific or scholarly discipline of choice.
contents	This course provides an understanding of the idea that we can represent the world by constructing theories, models, stories, and so on. We closely read and discuss two important contributions to the debate over scientific representation, to wit, Michel Foucault's <i>The Order of Things</i> and Bas van Fraassen's <i>Scientific Representation</i> . These two books offer very different approaches to the same theme of representation. The course is an explicit attempt to overcome the differences between so-called analytic and continental philosophical perspectives. Students are required to apply the insights from these two sources to a scientific discipline of their own choosing.
coördinator	prof. dr. J.W. Romeijn
lecturer	prof. dr. J.W. Romeijn
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· Bas van Fraassen, Clarendon Press, 2008, <i>Scientific Representation</i>· Michel Foucault <i>Les Mots et les Choses</i>, Gallimard, 1966. Translated as <i>The Order of Things: an archeology of the human sciences</i>. We read part 1 of this book.
language	English
format	discussion group, lecture Lectures and essay discussions
assessment	essay, oral exam Essays and feedback / oral examination

67. SCRIPTIECURSUS

vakcode	FI133SC
doel	After the module, students should be able: (a) to formulate a research question in philosophy, or in the philosophy of a spe-

cific discipline; (b) to delineate the research question such that it can be answered within time and word limits; (c) to independently do research under the supervision of a staff member; (d) to find and study relevant literature; (e) to write a thesis presenting the research results, following guidelines dealing with use of source material, construction, paragraphing, writing for an audience, readability, writing style, spelling, clarity and the finishing touches; (f) to explain and critically evaluate theories and positions; (g) to apply bibliographic skills; (h) and to communicate orally on the various aspects of the thesis.

inhoud	In groups of about 15 persons, under guidance of a student assistant, participants give each other feedback on work in progress. After the process of peer-review, which is aimed at improving the thesis in its structure, grammar and spelling, the draft will be submitted to the supervisor. This is a staff member responsible for supervising the student with regard to the content of the thesis. The various aspects of doing research and writing a thesis shall be dealt with, such as: How to develop an appropriate research question? Where to find the relevant literature? How to explain philosophical jargon? How to develop a practical planning?
docent	A.M. Lambers, MA
programma	Ba Filosofie, Ba Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	semester I
studielast	EC
literatuur	· Reader <i>Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk (Online available)</i>
taal	Engels en Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege, workshop
toets	referaat/presentatie, schriftelijke opdracht(en), werkstuk

68. SEMINAR

vakcode	FI045SEM
programma	Researchmaster Philosophy
fase	master
periode	semester I

studielast 5 EC
taal Engels

69. SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY

code FI140SPF

objectives

- the ability to reason philosophically about fundamental questions in regard to politics and society
- basic knowledge about the major paradigms of social and political thought in the Western tradition
- the ability to examine and evaluate arguments in political theory
- the ability to relate contemporary political issues to larger disputes in philosophy
- the ability to autonomously formulate arguments for and against specific positions in political thought

contents Social and political philosophy is concerned with asking philosophical questions about the role that political institutions play in our societies. In particular, it is concerned with the question what it is that makes political rule legitimate. We will consider various answers to this question that have been proposed in the history of Western thought, such as the idea that government is a necessary condition for the happiness and virtue of citizens, that it is based on a contract or that it protects human rights and social justice. In addition, we will discuss objections to the idea of legitimate (liberal) government as they have been raised by anarchists, Marxists and feminists. These approaches will be examined both as historical phenomena and in regard to their relevance to current political issues

lecturers dr. U.T.R. Stahl, Dr. Bart Streumer

programme Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie

phase bachelor

period semester I b

credits 5 EC

literature

- *A digital reader with texts by Hobbes, Rousseau, Kant, Mill, Rawls and others*
- Jonathan Wolff, *An introduction to Political Philosophy*, 2016 (ISBN: 0199658013), ca. € 25.00

language	English
format	lecture Lecture
assessment	written exam Written exam, written assignments

70. SOCIALE EN POLITIEKE FILOSOFIE 1

vakcode	FI141SPF1
doel	· De student heeft een overzicht van de centrale thema's in de geschiedenis van het westerse filosofische denken over politiek en maatschappij, tot en met het hedendaagse denken. · De student kan argumentaties in enkele klassieke teksten analyseren. · De student kan zelf kritische vragen formuleren ten aanzien van deze teksten en de ideeën van de betreffende filosofen en kan hierover met medestudenten discussiëren
inhoud	In de sociale en politieke filosofie houdt men zich bezig met fundamentele vragen over de inrichting van maatschappij en politiek. Die vragen betreffen de aard van politiek, democratie, burgerschap en rechtvaardigheid, en de plaats die macht, vrijheid, gelijkheid en rationaliteit daarin hebben. We zullen ons buigen over een reeks relevante klassieke, maar ook actuele benaderingen van die kwesties. Het college bespreekt de zeer verschillende visies op de genoemde begrippen door de eeuwen heen, met nadruk op de Verlichting, 19e en 20e eeuw, en het huidige tijdperk van globalisering. De belangrijkste politiek- en sociaal-filosofische stromingen komen aan bod, en we zullen zien hoe hedendaagse ideeën uit nieuwe sociale bewegingen teruggrijpen op klassieke noties, zoals die van participatieve democratie en 'the commons'. Het zal duidelijk worden hoe filosofische ideeën steeds ontwikkeld worden in de context van de grote maatschappelijke vragen van de tijd.
docenten	dr. M. Pauly, dr. J.A. Vega
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester II a

studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Digitale reader</i>, ca. € 11,50· Peperstraten, F, van, <i>Samenleving ter Discussie. Een inleiding in de sociale filosofie.</i>, Coutinho (ISBN: 97890628315629), € 33,00
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege Hoorcolleges (9–11 uur) en daaropvolgende werkcolleges (11–13 uur). Er is een aanwezigheidsverplichting van 80% voor de werkcolleges. Van studenten wordt actieve voorbereiding van en inbreng in de colleges verwacht.
toets	schriftelijk tentamen Er zijn drie tentamenonderdelen: twee deeltentamens, en een tentaminering van het parallel lopende vaardighedenpracticum. De deeltentamens bestaan uit kennisvragen en essayvragen. De deeltentamens bestaan uit kennisvragen en essayvragen.

71. SOCIALE EN POLITIEKE FILOSOFIE 2

vakcode	FI142SPF2
doel	· Elementair inzicht krijgen in belangrijke politiek- en sociaal-filosofische stromingen en thema's.· Kunnen analyseren van verschillen en verbanden tussen deze stromingen en de daarbinnen gehanteerde begrippen.· Leren lezen en begrijpen van hedendaagse politiek- en sociaal-filosofische teksten.· Kunnen relateren van deze stromingen en thema's aan debatten in de publieke sfeer.
inhoud	Dit college biedt een overzicht van de belangrijkste stromingen in de hedendaagse sociale en politieke filosofie. Deze filosofische disciplines houden zich bezig met theorieën over de inrichting en rechtvaardiging van de samenleving. Vragen die spelen zijn bijvoorbeeld de volgende. Wat voor vrijheids- en gelijkheidsopvattingen kennen de verschillende stromingen? Wat is sociale rechtvaardigheid? Welke visies op de relaties tussen individu en gemeenschap bestaan er, en welke verplichtingen brengen die mee? Hoe verhoudt zich de hedendaagse

‘politisering’ van identiteiten tot rechten en rechtvaardigheid? Wat is het belang van politiek en burgerschap in onze ‘lifestyle’-tijd?

Aan de orde zullen komen liberalisme, libertair denken, republicanisme, communitarisme, marxisme, multiculturalisme, erkenningstheorie, deliberatieve theorie en postmodernisme. We gaan in op specifieke discussies zoals die over liberale, deliberatieve en agonistische democratie, de relatie van markt en staat, de verhouding tussen burgerschap, nationalisme en rechtvaardigheid op wereldschaal, en de diverse vormen van multiculturalisme.

coördinator	dr. J.A. Vega
docenten	dr. U.T.R. Stahl, dr. J.A. Vega
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	· <i>Digital reader with texts by Rawls, Dworkin, Nozick, Marx, Althusser, Sandel, Parekh, Arendt, Pettit, Habermas, Benhabib, Mouffe, Rancière, a.o.</i> · Will Kymlicka, <i>Contemporary Political Philosophy. An Introduction</i> (second ed.). Oxford University Press 2002 (2nd edition) (ISBN: 0 19 878274 8), ca. € 40,00
taal	Engels en Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege Hoorcolleges en werkcolleges met actieve studenteninbreng; zelfstudie
toets	schriftelijke opdracht(en) Schriftelijk (huiswerk)tentamen met essayvragen
entree	Sociale en Politieke Filosofie 1 of vergelijkbare voorkennis
opm	De cursus volgt de huidige facultaire organisatie van de tweedejaarscolleges, en bestaat uit tweemaal 3 collegeweken met telkens 2 dagen van 4 uur college (hc en wc). Elke periode van 3 weken wordt afgesloten met een leesweek en een (deel)tentamenweek.

72. SOCIALE FILOSOFIE: TAAL EN MACHT

vakcode FI023JVE

doel	Doelstellingen: · Een inleidend overzicht bieden van toonaangevende filosofische conceptualiseringen van de relatie tussen taal en macht.· Inzicht ontwikkelen in hun toepasbaarheid in empirische contexten van publiek debat.· Eindtermen:· Elementaire kennis hebben van belangrijke filosofische conceptualiseringen van de relatie tussen taal en macht.· In staat zijn tot heldere schriftelijke en mondelinge weergave van argumentaties en conceptualiseringen in gelezen teksten, en van de verschillen en verbanden ertussen.· Verbanden kunnen leggen tussen de behandelde filosofische kwesties en publieke kwesties waarin de relatie tussen taal en macht aan de orde is.
inhoud	Binnen de sociale filosofie neemt de vraag wat ‘macht’ is een cruciale plaats in. Macht is daarbij niet alleen aan de klassieke domeinen van staat en economie gerelateerd, maar ook, en steeds centraler, aan de werking van taal. De manieren waarop macht uitgeoefend en beleefd wordt in taal zijn onderwerp van diverse vooraanstaande conceptualiseringen van macht. Dit college beoogt een inleidend overzicht te bieden van verschillende filosofische benaderingen van de relatie van taal en macht. Voor het bespreken van deze linguistic turn in de hedendaagse machtstheorie nemen we de interventies van J.L. Austin als startpunt. Hij haalde in de jaren vijftig het performatieve (i.p.v. constatieve) karakter van taal naar voren. Zijn werk werd inspiratiebron voor denkers van diverse pluimage, zoals Habermas, Derrida, Butler. Andere belangrijke relevante denkers zijn Foucault, Kristeva, Rorty, Said. In de colleges zullen deze uiteenlopende stromingen worden besproken: <i>Diskurs-</i> en <i>discours-</i>theorie, structuralisme/semiotiek, pragmatisme, en deconstructivisme. We zullen tevens aandacht besteden aan concrete thema's als de roman en culturele dominantie, en de relatie van vrijheid van meningsuiting en haattaal.
docent	dr. J.A. Vega

programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	5 EC
literatuur	· <i>A digital reader with texts by and on Habermas, Foucault, Kristeva, Lacan, Rorty, Derrida, Said, Butler</i>
taal	Nederlands
vorm	groepsdiscussie, hoorcollege, zelfstudie
toets	Hoorcolleges; zelfstudie en opdrachten; groepsdebat huiswerktentamen, schriftelijke opdracht(en) Huiswerktentamen met essayvragen; tussentijdse schriftelijke opdrachten
entree	De colleges 'Sociale filosofie I' en 'Sociale en politieke filosofie II', dan wel vergelijkbaar onderwijs, zijn sterk aanbevolen voorkennis; bij ontbreken van deze voorkennis inschrijving in overleg met docent.
opm	Het college wordt afgesloten met een einddebat door studenten

73. SPINOZA'S ETHICS: A ROUTE TO FREEDOM?

code	FI174SE
objectives	· knowledge of Spinoza's philosophy · knowledge of early modern theoretical and practical philosophy as well as of analogies and disanalogies to contemporary debates on related issues · to develop the competence to critically analyse an early-modern text and to examine modern interpretations
contents	Although Baruch de Spinoza (1632-1677) is considered one of the most important figures in the history of philosophy, his views came under sharp and sometimes even spiteful criticisms already during his lifetime. In this course, we shall attempt a close reading of his <i>Ethica</i> (1677) and evaluate the philosophical and interpretational challenges it presents. As Spinoza points out, his work aims at providing us with a route to freedom. But given his metaphysical premises, this seems to entail a paradoxical idea: on the one hand, freedom requires us to act with rational insight into the causally determined order of the natural world. On the other hand, grasping this order seems to leave us with the insight that there is nothing that could be justly termed a

	human person. Is Spinoza's approach incoherent after all? Or are there ways to resolve this tension? Guided by the question how Spinoza's theoretical and practical philosophy cohere, we will locate his approach in the historical context and discuss central themes in his metaphysics, philosophy of mind and moral philosophy as well as recent interpretations of the <i>Ethica</i> .
lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Further literature will be announced at the beginning of the course</i>· New York: Routledge 2008, Introductory literature: M. Della Rocca, <i>Spinoza</i>· New Jersey: Princeton University Press 1994, Text: <i>A Spinoza Reader: the Ethics and Other Works</i>, edited and translated by E. Curley, Princeton
language	English
format	lecture seminar
assessment	essay essay

74. TERM ABROAD

vakcode	FI0441TRAI
programma	Researchmaster Philosophy
fase	master
periode	semester I
studielast	30 EC
taal	Engels

75. THE PHILOSOPHY OF DESCARTES

code	FI172BE
objectives	The aim of this course is to become familiar with Descartes's

	distinctive philosophical views, with how those views broke from the past, primarily Aristotelian worldview, and with the problems to which Descartes's philosophy gave rise. This course will improve your ability to read, write, and discuss philosophical texts analytically.
contents	We will read slowly through Descartes's most famous work, the <i>Meditations</i> , as well as pertinent selections from the <i>Principles</i> , the <i>Objections and Replies to the Meditations</i> , the <i>Discourse on Method</i> , and other works. We will read these texts against Descartes's immediate scholastic background, as represented mainly by Francisco Suárez, and we will also read reactions to Descartes. Topics include knowledge and skepticism, the metaphysical structure of ordinary objects, the mind-body problem, the nature of properties, the existence of God, the problem of evil, free will, and causation.
lecturer	B.A. Embry, PhD.
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Cambridge University Press: 1988 ISBN-10: 0521358124, <i>Descartes: Selected Philosophical Writings</i> , John Cottingham, Robert Stoothoff, and Dugald Murdoch (trans.) (ISBN: 13: 978-0521358125)
language	English
format	discussion group Group discussion
prerequisites	This course does not presuppose previous familiarity with the featured topics and texts.

76. THE PHILOSOPHY OF SØREN KIERKEGAARD

code	FI173MP
objectives	To achieve a good understanding of the central concepts of Kierkegaard's philosophy and its development over time.
contents	Søren Kierkegaard is one of the founding fathers of existentialism, his work has influenced many other existentialist philosophers of the 20th century. In this course we will read excerpts from his main works, including <i>Either/Or</i> , <i>Fear and Trembling</i> ,

	Philosophical Fragments, Concept of Anxiety, Concluding Unscientific Postscript, and Sickness unto Death. The course will take a chronological approach tot Kierkegaard's works, and it will also provide information about his life.
coördinator	dr. M. Pauly
lecturer	dr. M. Pauly
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· Princeton University Press, 2000 (ISBN-10: 0691019401 of), <i>The Essential Kierkegaard</i>, edited by Howard & Edna Hong (ISBN: 13: 978-0691019406), € 35.00· <i>RUG library has e-book</i>
language	English
format	lecture Seminar, sessions will involve close reading of Kierkegaard's texts.
assessment	essay Besides the essay, you may be asked to answer reading questions before class or submit other written assignments
prerequisites	No previous courses required, but you should be willing to engage with sometimes difficult philosophical texts.

77. THE RESPONSIBILITIES AND RIGHTS OF ORGANIZATIONS

code	FI174FH
objectives	To know the major theories of corporate social responsibility and corporate moral agency To be able to apply these to contemporary problems using insights from economics, political science and philosophy
contents	Organizations make great contributions to contemporary societies, for instance by making profit, by creating knowledge, and by providing healthcare. However, they also cause great harm to people, to the planet, and sometimes even to profit – as the 2008 financial crisis revealed. This course explores which, if any, moral responsibilities and rights organizations have. It starts by investigating corporate social responsibility asking

whether and if so how the responsibilities of corporations go beyond making profit, so as to include people (stakeholders) or the environment. The second question explored in this course is whether organizations are fit to be held responsible, and can be praised or blamed. The underlying issue here is whether they can be moral agents in their own right. The third question is whether organizations have moral rights. This is particularly controversial, as liberal societies subscribe to normative individualism, which entails that only human beings can have moral rights. It is, however, topical due to recent rulings of the US Supreme Court that extend freedom of speech and freedom of religion to corporations. In this way, it adds a political dimension to the course, which focuses initially on economic issues (profit, stakeholders) and philosophical issues (moral agency, praise and blame).

lecturer	prof. dr. F.A. Hindriks
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Papers (to be announced on Nestor)</i>
language	English
assessment	essay Essay (5,000 words)

78. THEORIES OF PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS

code	FI174PPET
objectives	Upon completion of the course the student have: - advanced knowledge and understanding of the key concepts and theories of the field of PPE Upon completion of the course the student is able to: - explain and critically reflect on the key concepts and theories of the field, including justice, fairness, equality, public reason giving and utility; - apply these concepts and theories to such issues as redistribution within society, labour and market organization, gender

justice, international and environmental justice

- debate and discuss fundamental theoretical and empirical assumptions of main theories of PPE
- to design a feasible research question that is relevant to the policy issue at hand;
- to collect background information and data necessary to address the research question;
- design a model for the policy issue at hand, and combine and analyse data using the main PPE methods.
- report on research in an academically sound way both orally and in written form;
- present opinions clearly to an audience of both colleagues and non-specialists;

contents

The main aim of this course is to deepen the students' knowledge and understanding of the key concepts and theories that are currently used in the field of PPE. We shall look into different definitions of social justice and the role public reason plays within them. We will compare these with principles of utility maximization. Subsequently, we focus on the concepts of justice, fairness and equality, and deepen our understanding of PPE research bearing on access to opportunities and welfare goods. We then turn to issues of environmental and labour policy, but also international trade and taxation to critically assess these from a normative perspective of PPE.

lecturer

prof. dr. C. Staehle

programme

Msc Philosophy, Politics and Economics

phase

master

period

semester I a

credits

5 EC

literature

· *Reader with texts (available on Nestor)*

language

English

format

lecture

Lectures and essay discussions

assessment

essay, written assignment(s)

79. THOMAS HOBBS'S LEVIATHAN: POLITICAL THEORY AND THE CRITIQUE OF RELIGION

code	FI174LN
objectives	- knowledge of the philosophy of Thomas Hobbes - knowledge of the interconnection of philosophy, religion and science in early modern thought - to develop the capacity to read critically an early-modern text and to examine critically modern interpretations
contents	Thomas Hobbes (1588-1679) is primarily known as a political and moral philosopher, whose <i>Leviathan</i> (1651) is universally considered to be a landmark in the history of political thought. But Hobbes is much more than that. He combined interests and disciplines which today have become separate but which were closely connected in the mind of a seventeenth-century scholar. Thus, his political philosophy was closely tied to his ideas on human psychology, which in their turn were based on his mechanistic philosophy of nature. His heterodox and daring interpretations of the Bible, which have been viewed as the beginning of modern biblical criticism, were meant to support his political ideas, forming an essential part of his philosophical outlook. Even his translation of the work of the ancient historian Thucydides had more than just scholarly aims: it showed 'how incompetent democracy is', as Hobbes said. In this course we shall read parts from his <i>Leviathan</i>, focusing on his political philosophy and his critique of religion. The historical setting of Hobbes' philosophy will be examined and some modern interpretations will critically be examined.
coördinator	prof. dr. L.W. Nauta
lecturer	prof. dr. L.W. Nauta
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>articles</i> · Hackett: Indianapolis, Indiana, <i>Hobbes, Leviathan, ed. E. Curley</i>, this edition (ISBN: 0-87220-177-5)
language	English
format	seminar

assessment	lecture, seminar essay essay
prerequisites	Bachelor Philosophy
remarks	Students without a BA Philosophy, please consult the teacher - Other literature will be announced at the beginning of the course. - Curley's edition will be used throughout (no Dutch translation and preferably no other English edition) - PPE students can take this course as an elective

80. TRANSCENDENTALE FILOSOFIE: HUSSERL & HEIDEGGER

vakcode	FI173CM
doel	· De student kan originele filosofische teksten van Husserl en Heidegger kritisch lezen, vergelijken en evalueren· De student heeft kennis van centrale concepten uit de fenomenologie van Husserl en Heidegger en is in staat deze in schriftelijke vorm helder uit te leggen
inhoud	Edmund Husserl (1859-1938) geldt als grondlegger van de fenomenologie: één van de meest invloedrijke filosofische stromingen van de twintigste eeuw. Husserl karakteriseerde de fenomenologie als een systematische studie van het zuivere bewustzijn en schreef er de status van 'eerste filosofie' aan toe. Beginnend als Husserls assistent slaat Heidegger met Husserls leer zijn eigen weg in. Hij ontwikkelt de fenomenologie verder in existentialistische richting en stelt de zogenaamde zijnsvraag hierbij centraal. In dit vak bestuderen we deze twee belangrijke denkers en ontwikkelen inzicht in de voornaamste verschillen en overeenkomsten tussen beide.
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Online syllabus</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege
toets	essay

81. TUTORIAL 1

vakcode	FIITUT1
inhoud	De onderwerpen van de tutorials liggen vast: stafleden bieden voor de diverse wetenschapsgebieden vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan. Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij een ander staflid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial, die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Kijk voor een lijst met tutorial begeleiders in de studiegids
programma	Ma Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	5 EC
taal	Nederlands

82. TUTORIAL 2

vakcode	FIITUT2
inhoud	De onderwerpen van de tutorials liggen vast: stafleden bieden voor de diverse wetenschapsgebieden vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan. Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij een ander staflid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial, die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Kijk voor een lijst met mogelijke tutorial begeleiders in de studiegids.
programma	Ma Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	5 EC
taal	Nederlands

83. TRUTH AND REFERENCE IN FICTION

code	FI174EM
objectives	Students will become familiar with the main concepts of contemporary philosophy of language, and with the debates within philosophy of language about the interpretation of fiction.
contents	This course introduces the core notions of 20th century philos-

ophy of language (truth, (direct) reference, semantics, possible worlds, etc.) applied to a specific theme: fiction. What does the name “Frodo” refer to? Is the statement “Frodo is a hobbit” true, false, or neither? And how about “Frodo doesn’t exist”? On the basis of primary texts, we discuss the answers of the important 20th century philosophers of language, such as Frege, Russell, Quine, Kripke, and Lewis, but also recent views, like Kendall Walton’s and Stacie Friend’s.

lecturer	dr. E. Maier
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>reader</i>
language	English
format	lecture
prerequisites	Lecture, to be announced. Details to be announced via Nestor first-order logic

84. WOMEN PHILOSOPHERS IN THE EARLY MODERN PERIOD. THEIR CONTRIBUTION TO METAPHYSICS, EPISTEMOLOGY, AND NATURAL PHILOSOPHY

code	FI174WP
objectives	· Acquiring knowledge about the thought of women philosophers in the early modern period.· Ability to understand and reconstruct different philosophical arguments in their historical context.· Developing reading and writing skills.
contents	The general narrative in the history of early modern philosophy presents a scene where male characters prevail. This course aims at bringing into discussion characters which are less known today, but which had a significant contribution to the development of philosophical ideas in that period of time. Women philosophers, such as Margaret Cavendish, Anne Conway, or Emilie du Chatelet, discussed, interacted and shaped the

	thought of their (better known nowadays) male contemporaries, while at the same time creating their own philosophical system. We will look at the ideas designed by these women and their interactions with their contemporaries in the field of metaphysics, epistemology, and natural philosophy.
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Research-master Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Further excerpts and selection of other primary texts will be provided during the course</i> · Cambridge: Cambridge University Press ISBN-10: 0521772044 , <i>Margaret Cavendish, Observations upon Experimental Philosophy</i> (ISBN: 13: 9780521772044), € 30.00
language	English
format	seminar, lecture Lecture and seminar, to be announced
assessment	essay essay, to be announced
prerequisites	History of early modern philosophy (Descartes to Hume: propedeuse 2)

85. PROFESSIONELE ETHIEK

vakcode	THB3-GVPE
doel	Zie de handleiding op nestor. naast de colleges professionele ethiek (5 ects) worden bij dit college schrijfvaardigheden aangeboden (2,5 ECTS). Bij dit college leert de student zich te verhouden tot de volgende kernvragen en thema's: Wat is professionele ethiek op Micro, Meso, en Macro niveau? In hoeverre zijn ethische theorieën toepasbaar voor de medisch-ethische praktijk? Wat is 'erkenning' en welke rol kan erkenning spelen in de professionalisering van geestelijk verzorgers en andere professionals? Wat zijn 'zorgverantwoordelijkheden van' geestelijk verzorgers /

inhoud	professionals? Zorgrelatie, rolverantwoordelijkheid, verantwoordelijkheid. Moreel beraad en de rol van de geestelijk verzorger / professional. Veranderende zorgcontext, over marktwerking in de zorg. tevens leert de student academische schrijfvaardigheden toe te passen in het eindpaper Bij dit college leert de student zich te verhouden tot de volgende kernvragen en thema's: Wat is professionele ethiek op Micro, Meso, en Macro niveau? In hoeverre zijn ethische theorieën toepasbaar voor de medisch-ethische praktijk? Wat is 'erkenning' en welke rol kan erkenning spelen in de professionalisering van geestelijk verzorgers en andere professionals? Wat zijn 'zorgverantwoordelijkheden van' geestelijk verzorgers / professionals? Zorgrelatie, rolverantwoordelijkheid, verantwoordelijkheid. Moreel beraad en de rol van de geestelijk verzorger / professional. Veranderende zorgcontext, over marktwerking in de zorg.
coördinator docent programma	dr. J.K. Muthert S. Kremer Ba Filosofie, Minor GV / RW, Minor GV / TH, PreMa GV (dlt), PreMa GV (vlt)
fase	
periode	semester I
studielast	7.5 EC
taal	Nederlands
vorm	presentatie(s), hoor-/werkcollege, opdracht(en)
opm	Vakcode voor studenten Filosofie (onderdeel Professionele Ethiek): THBFB3PE5. Filosofiestudenten hoeven het onderdeel schrijfvaardigheden niet te volgen.

86. ADVANCED LOGIC

vakcode	KIB.VL03
doel	Leren kennen van logische technieken met AI-toepassingen.

inhoud	Behandeld worden: bewijzen met inductie, meerwaardige logica, modale logica, tijdslogica, niet monotone redeneervormen.
co-ordinator	prof. dr. L.C. Verbrugge
docent	prof. dr. L.C. Verbrugge
programma	Ba Filosofie, BSc Kunstmatige Intelligentie, BSc Wiskunde: General Mathematics (A. Major track General Mathematics)
fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	5 EC
literatuur	· G. Priest, <i>An Introduction to Non-classical Logic</i> (ISBN: 978-0-521-67026-5), ca. € 27,00 · B. Kooi and R. Verbrugge, <i>Induction Study Guide</i> · J. Barwise and J. Etchemendy, <i>Language, Proof and Logic</i> (ISBN: 1575866323), ca. € 61,00 · <i>Reader Advanced Logic</i>, ca. € 1,00
taal	Engels
vorm	Hoorcollege (LC), Werkcollege (T)
toets	Opdracht (AST), Schriftelijk tentamen (WE)
entree	Inleiding logica

87. MULTI-AGENT SYSTEMS

vakcode	KIM.MAS03
doel	Kennismaking met epistemische logica en het ontwikkelen van vaardigheid in het toepassen ervan op gedistribueerde systemen en multi-agent systemen.
inhoud	Epistemische Logica is de logica van kennis: hoe redeneer je over wat jijzelf en anderen weten? Deze logica blijkt cruciaal bij het beschrijven van onderhandelingen in de economie, van parallelle processoren in de informatica, en van multi-agent systemen in de Kunstmatige Intelligentie. Verder is de epistemische logica ook technisch interessant: ze kent een mooie semantiek. In dit college komen aan de orde: axiomatische systemen en Kripke-semantiek voor kennis van meerdere actoren (agents); toepassing op gedistribueerde systemen; algemene kennis (common knowledge) en gedistribueerde kennis; uitbreiding van de epistemische logica met modale operatoren voor geloven, wensen en intenties.
co-ordinator	prof. dr. L.C. Verbrugge

docent	prof. dr. L.C. Verbrugge
programma	Ma Filosofie, Ma Filosofie en Educatie, Ma Filosofie en Maatschappij, Ma Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied, MSc Artificial Intelligence (General Mandatory Course Units), MSc Computing Science (Intelligent Systems and Visual Computing - guided choice courses), MSc Computing Science (Software Engineering and Distributed Systems - guided choice courses), MSc Human-Machine Communication (Optional Course Units), Researchmaster Philosophy
fase	master
periode	semester II b
studielast	5 EC
literatuur	· J.-J. Ch. Meyer en W. van der Hoek, <i>Epistemic Logic for AI and Computer Science</i>, Cambridge Tracts in Computer Science No. 41, Cambridge University Press, paperback editie 2004 (ISBN: 0521602807), € 56,00· Rineke Verbrugge, <i>Study guides Epistemic Logic</i>, downloadable from Nestor
taal	Engels
vorm	Hoorcollege (LC)
toets	Presentatie (P) Wekelijkse opdrachten, een referaat en een implementatieopdracht.

88. BASISKENNIS PEDAGOGISCH-DIDACTISCH HANDELEN IN HET VO

vakcode	ULOM1005AL
doel	Het verwerven van basiskennis over: • algemene didactiek en classroom management• de voor het schoolvak meest elementaire vakdidactische principes en de wijze waarop deze kunnen worden toegepast kennis maken met de voor het schoolvak meest gangbare werkvormen, methodes en leermiddelen/media.
inhoud	De colleges en opdrachten staan in het teken van de kennis-making met (vak)didactisch handelen en dienen ter voorbereiding op en ondersteuning van het onderdeel Masterstage 1 leraar [schoolvak]. Bij dit onderdeel krijg je basiskennis over algemene didactiek

	en vakdidactiek. Belangrijke onderwerpen zijn: orde houden (classroom management), realiseren van een veilig leerklimaat, ontwerpen en uitvoeren van standaardlessen en uitvoeren van een reeks aaneengesloten lessen. Verder maak je kennis met de meest gangbare werkvormen, methodes, bronnen en leer-middelen/media.
coördinator	dr. M.G. Witterholt
docent	various instructors
programma	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
fase	Master
periode	semester II
studielast	5 EC
literatuur	· Wiertzema, K. (1996), <i>Doelmatig communiceren. Hoofdstuk 5, de roos van Leary (opgenomen als pdf in Nestorcourse)</i> · Ebbens, S. en Ettekoven, S. 2013, 3e en 4e druk, <i>Effectief Leren, Basisboek. Groningen: Noordhoff Uitgevers B.V., 3e druk</i> (ISBN: 9789001815448) · Uffen, I. (2015), <i>In gesprek gaan als leraar - een basis (hand-out) (opgenomen als pdf in Nestorcourse)</i> · P. Teitler, 2013 (2e druk) Bussum: Coutinho, <i>Lessen in orde. Handboek voor de onderwijspraktijk.</i> (ISBN: 9789046903544) · <i>Literature on subject-specific didactics.</i>
taal	Nederlands
vorm	Hoor- en werkcolleges
entree	Toegelaten tot de Educatieve Master, de Masteropleiding Educatie en Communicatie in de Wiskunde en Natuurwetenschappen van de RUG of Master LVHO
opm	1. Start gelijktijdig met Masterstage 1 Leraar [naam schoolvak] 2. Voor de colleges geldt een aanwezigheidsplicht van minimaal 80%. Indien hieraan niet wordt voldaan volgt een aanvullende opdracht. 3. De colleges zijn in principe gepland op dinsdagochtend tussen 9-13 uur voor alle talen, geschiedenis, filosofie, aardrijkskunde en maatschappijleer en op de woensdagmiddag tussen 13.00-17.00 uur voor alle bètavakken en economie 4. Uiterste intekendatum: 1 januari 2017

89. FUNDERENDE STAGE IN HET EERSTEGRAADS GEBIED VAN HET VO FILOSOFIE

vakcode ULOM1215FI

doel Tijdens Masterstage 2 geef je zelfstandig les. Je wordt hierbij volgens het beoordelingsformulier beoordeeld op de volgende vijf kwaliteiten:

1. Communicatie
2. Pedagogisch klimaat
3. Lesorganisatie
4. Uitleg en instructie
5. Zelfanalyse

Van bovenstaande kwaliteiten wordt meer van je gevraagd dan tijdens Masterstage 1. Op het beoordelingsformulier kun je alle indicatoren vinden waarop je beoordeeld wordt door je tutor.

De indicatoren met een ster dienen voldoende te zijn.

Beoordelingscriteria:

Communicatie:

- *is enthousiast
- *gebruikt stem en lichaam effectief
- *is vriendelijk in de omgang met leerlingen

Pedagogisch klimaat:

- *zorgt voor ontspannen werksfeer
- *ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen
- *toont affiniteit met de leefwereld van leerlingen
- *geeft leerlingen ruimte en aandacht
- *corrigeert ongewenst gedrag van individuele leerlingen
- *straft leerlingen gepast
- *beloont gewenst gedrag
- zorgt voor wederzijds respect
- signaleert en benoemt groepsprocessen
- stimuleert leerlingen tot sociaal verantwoordelijk gedrag

Lesorganisatie:

- *heeft benodigd lesmateriaal paraat
- *zorgt voor een ordelijk verloop van de les
- *De les heeft een duidelijke start.
- *De les heeft een duidelijk einde.
- gebruikt de tijd efficiënt

- controleert of leerlingen opdrachten goed uitvoeren
- gaat functioneel met huiswerk om
- maakt efficiënt gebruik van digitale leermiddelen

Instructie en uitleg:

- geeft duidelijke uitleg van de leerstof
- geeft duidelijke instructies
- geeft feedback aan de leerlingen
- geeft goed gestructureerd les
- bevordert dat leerlingen hun best doen
- betreft alle leerlingen bij de les
- gaat na of leerlingen de uitleg begrepen hebben
- laat de relevantie van de stof zien

Zelfanalyse:

- *staat open voor feedback
- *vraagt gerichte feedback
- *maakt na afloop van de les een goede sterkte/zwakte analyse

inhoud

Je loopt die stage op een school voor voortgezet onderwijs in Noord Nederland, waarbij je in principe de verantwoordelijkheid hebt voor “eigen” klassen. Het is de bedoeling dat je na afloop van Masterstage 2 de belangrijkste beginselen van het lesgeven beheerst. De stageplaats regel je niet zelf, dit doet de leraaropleiding voor je. Je vakcoach is slechts sporadisch aanwezig in de lessen die je geeft. Je vakdidacticus bezoekt tenminste een les.

Tijdens de stage verricht je tenminste de volgende activiteiten:

- In Masterstage 2 en 3 samen tenminste 120 lessen geven waarvan tenminste 60 in de bovenbouw van havo/vwo;
- 10 lessen gericht observeren;
- Deelnemen aan intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider op school of mentor op de RUG;
- Deelnemen aan sectie-, team- en rapportvergaderingen;
- Overleggen met vakcoach;
- Contact onderhouden met ouders;
- Bijhouden van je bekwaamheidsdossier.

coördinator programma fase periode

drs. H.C. Diederiks
Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
Educatieve Master
semester I

studielast	15 EC
literatuur	· Ebbens, S. en Ettekoven S. 2013. (3e druk). Groningen: Noordhoff Uitgevers., <i>Effectie Leren. Basisboek</i>. (ISBN: 9789001815448)· Teitler, P. 2013 (2e druk). Bussum: Coutinho., <i>Lessen in orde. Handboek voor de onderwijspraktijk</i>. (ISBN: 9789046903544)
taal	Nederlands
entree	Aan het tentamen van Masterstage 2 leraar filosofie kan worden deelgenomen na afronding van: • Masterstage 1 leraar filosofie• Basiscursus Lerarenopleiding• Eventueel door de Faculteit als voorwaardelijk aangemerkte onderdelen.

90. ONDERWIJSKUNDE VO

vakcode	ULOM1505
doel	1. Je bent op de hoogte van wetenschappelijk onderzoek naar het onderwijs, leren, lesgeven, pedagogiek en de manier waarop het onderwijs is georganiseerd en wordt vernieuwd.2. Je bent in staat om het eigen professioneel handelen als docent te verantwoorden vanuit onderzoeksliteratuur3. Je kunt je eigen lesgeven analyseren met behulp van gestandaardiseerde lesobservaties (ICALT) en verbeteren met behulp van een verbeterplan op basis van onderzoeksliteratuur en overleg met vakcoach en tutor.4. Je bent bewust van de invloed van non-verbaal gedrag en houding op de interactie met leerlingen.5. Je bent in staat om non-verbaal gedrag en houding effectief in te zetten bij je lesgeven.
inhoud	Dit onderdeel bestaat uit interactieve hoorcolleges en een handlingsdeel (trainingscolleges). De colleges staan in het teken van het onderbouwd en doordacht professioneel handelen dat eigen is aan goede docenten. Er is het afgelopen decennium veel onderzoek gedaan naar onderwijs, leren, lesgeven, pedagogisch handelen en de effectiviteit van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren.

	Aan de hand van een aantal basale kernvragen wordt hierop ingegaan, zoals 'Waarom hebben we onderwijs', 'Wat is een goede docent?', 'Wat is lesgeven en leren?' en 'Welke rol speelt een docent in het leerproces van leerlingen?' Ook wordt ingegaan op gedrags- en leerproblemen, het Nederlandse onderwijssysteem en de werkcondities van docenten. Onderliggend aan al deze vragen ligt de vraag 'Wat werkt in het onderwijs en waarom het werkt'. Deze colleges en bijbehorende opdrachten hebben als doel om een gezamenlijke professionele taal te ontwikkelen om over onderwijs in gesprek te zijn. Daarnaast is er een handelingsdeel, bestaande uit werk- of trainingscolleges, samengevat onder het thema 'Communicatie in de klas', waarbij studenten worden getraind in non-verbaal gedrag en houding in de klas.
docenten	drs. D.W. Maandag, prof. dr. K. van Veen
programma	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
fase	Master
periode	semester I b
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Overige literatuur wordt op Nestor geplaatst.</i> · John Hattie, <i>Visible learning</i> (ISBN: 0415690153), € 35,00
taal	Nederlands
vorm	Hoor- en werkcolleges Interactieve hoorcolleges en trainingscolleges
entree	• Masterstage 1 leraar [schoolvak] • Basis cursus Lerarenopleiding [schoolvak] • Door de Faculteit als voorwaardelijk aangemerkte onderdelen Deze voorwaarden gelden niet voor de Master LVHO
opm	Coordinator is drs. Anna Verkade Docent handelingsdeel (Communicatie in de klas) is Henrike Cuperus Voor zowel de colleges Onderwijskunde als Communicatie in de klas geldt een aanwezigheidsplicht van minimaal 80%. Indien hieraan niet wordt voldaan volgt een aanvullende opdracht. Mocht de student verhinderd zijn, moet dit van te voren gemeld worden bij desbetreffende docent.

91. ONDERZOEK MASTER LERARENOPLEIDING

vakcode	ULOM1710AL
doel	Na afronding van het vak Onderzoek master Lerarenopleiding is de student in staat om: a. aan te geven wat de wetenschappelijke en/of praktische relevantie is van hun onderzoek. b. een toegankelijke en adequate weergave van de beschikbare wetenschappelijke kennis te geven en een heldere definiëring van centrale concepten en begrippen te formuleren. c. de gekozen onderzoeksmethode(n), werkwijze(n), onderzoeksinstrumenten, en onderzoeksresultaten transparant te verwoorden. d. implicaties van hun onderzoek voor de lespraktijk te verwoorden en een heldere discussie te voeren over de relevantie van hun onderzoek. e. in bondig en begrijpelijk taalgebruik hun onderzoek te verwoorden met oog voor het doel, de context, en de doelgroep.
inhoud	In de hele opleiding wordt een onderzoeksgerichte houding in het kader van goed lesgeven bevorderd. In dit onderdeel participeren studenten in vakdidactisch of onderwijskundig en voor de lespraktijk relevant onderzoek van de lerarenopleiding. Er zijn verschillende soorten van wetenschappelijk onderzoek mogelijk, namelijk een uitgebreide literatuurstudie/meta-analyse of empirisch onderzoek, bijvoorbeeld in experimenteel/ontwerpgericht onderzoek. Het onderzoek wordt afgesloten met een verslag en posterpresentatie. Bij sommige docenten is er de mogelijkheid mee te schrijven aan een wetenschappelijke (vak)publicatie. Het onderzoek wordt bij voorkeur uitgevoerd in groepsverband.
coördinator	prof. dr. K. van Veen
programma	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
fase	Master
periode	semester II
studielast	10 EC
literatuur	· <i>Aanbevolen literatuur wordt via Nestor bekend gemaakt.</i>
taal	Nederlands
vorm	divers

entree	Onderzoeksmarkt, werkgroepen, workshops, practica, begeleidingsbijeenkomsten Aan het tentamen van Onderzoek Master Lerarenopleiding kan worden deelgenomen na afronding van: • Vakdidactiek 1 [schoolvak] • Vakdidactiek 2 [schoolvak]

92. ORIËNTERENDE STAGE IN HET VO FILOSOFIE

vakcode	ULOM1105FI
doel	Aan het eind van Masterstage 1 heb je een gefundeerd antwoord op de volgende vragen: 1.Vind ik het onderwijs iets voor mij? 2.Vinden anderen dat ik iets ben voor het onderwijs? 3.Wijst de beoordeling uit dat ik zelfstandig les kan gaan geven? De indicatoren met een ster dienen voldoende te zijn: Communicatie: -*is enthousiast -*gebruikt stem en lichaam effectief -*is vriendelijk in de omgang met leerlingen Pedagogisch klimaat: -*zorgt voor ontspannen werksfeer -*ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen -*toont affiniteit met de leefwereld van leerlingen -geeft leerlingen ruimte en aandacht -corrigeert ongewenst gedrag van individuele leerlingen -straft leerlingen gepast -beloont gewenst gedrag -zorgt voor wederzijds respect -signaleert en benoemt groepsprocessen -stimuleert leerlingen tot sociaal verantwoordelijk gedrag Lesorganisatie: -*heeft benodigd lesmateriaal paraat -*zorgt voor een ordelijk verloop van de les -*De les heeft een duidelijke start. -*De les heeft een duidelijk einde. -gebruikt de tijd efficiënt -controleert of leerlingen opdrachten goed uitvoeren

	-gaat functioneel met huiswerk om -maakt efficiënt gebruik van digitale leermiddelen Zelfanalyse: -*staat open voor feedback -*vraagt gerichte feedback
inhoud	Masterstage 1 loop je op een school voor voortgezet onderwijs in Noord-Nederland. De stage heeft een oriënterende en een voorbereidende functie. Je wordt in staat gesteld je te oriënteren op het beroep, de leerlingen, het onderwijs en het schoolvak. Daardoor heb je na afloop een realistisch antwoord op de vragen 'Vind ik dat het onderwijs iets voor mij is?' en 'Vinden anderen dat ik geschikt ben?' Aan het eind van de stage wordt vastgesteld in welke mate je in staat bent om zelfstandig les te geven. De stageplaats regel je niet zelf, dit door de lerarenopleiding voor je. Je vakcoach is aanwezig bij het merendeel van de lessen die je geeft. Tenminste een les wordt bezocht door iemand van de opleiding. Tijdens Masterstage 1 verricht je tenminste de volgende activiteiten: • 20 lessen geven, waaronder een serie van zes aaneengesloten lessen;• 10 lessen observeren met het lesobservatieformulier;• voor- en nabespreken van je lessen met je vakcoach;• bijhouden van je bekwaamheidsdossier
coördinator	drs. H.C. Diederiks
programma	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
fase	Master
periode	semester II
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Zie Basis cursus ULOM1005AL</i>
taal	Nederlands
entree	Toegelaten tot de Educatieve Master van de RUG of Master LVHO
opm	Start gelijktijdig met Basis cursus Master Lerarenopleiding. Masterstage 1 en Basis cursus Lerarenopleiding zijn niet toegankelijk voor studenten die de Educatieve Minor met goed ge-

volg hebben afgerond. Beide cursussen tezamen worden vervangen door het onderdeel ‘Verdieping voor Minoren’(ULOM1810). Voor meer informatie: Annemarie Arends - a.m.f.a.arends@rug.nl

93. VAKDIDACTIEK 1 FILOSOFIE

vakcode	ULOM1305FI
doel	1.je kunt de belangrijkste vakdidactische uitgangspunten voor het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van het onderwijs in jouw schoolvak herkennen en benoemen; 2.je hebt een overzicht van de belangrijkste werkvormen, methoden en leermiddelen binnen het schoolvak; 3.je kunt werkvormen, lesmethodes en/of leermiddelen analyseren en evalueren vanuit vakdidactisch perspectief; 4.je kunt voor het vak gangbare toetsingsvormen en beoordelingsmodellen analyseren en evalueren.
inhoud	De colleges en opdrachten staan in het teken van vakdidactisch handelen en analyse, en appelleren vooral aan de eigen ervaringen op school. Vakdidactiek I is een vervolg van de basis cursus. Je leert hoe je de belangrijkste vakdidactische principes kunt toepassen in je lespraktijk en hoe je je lessen, toetsen en leermiddelen kunt analyseren en evalueren. Daartoe neem je deel aan (werk)colleges met studenten van hetzelfde schoolvak of met vergelijkbare schoolvakken, bestudeer je literatuur en voer je opdrachten uit.
docent	drs. E.A. le Coultre
programma fase	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
periode	semester I a
studielast	5 EC
literatuur	• Ebbens, S. en Ettekoen S. 2013. 3e druk, <i>Effectief Leren. Basisboek. Groningen, Noordhoff Uitgevers B.V., 3e druk Hoofdstukken 3, 4 en 5 (Deel 2)</i> • <i>Subject-specific didactic literature</i>
taal	Nederlands
entree	• Masterstage 1 leraar filosofie • Basis cursus Lerarenopleiding • Eventueel door de Faculteit als voorwaardelijk aangemerkt

opm onderdelen
Deze entreevoorwaarde geldt niet voor Master LVHO.
Voor de colleges geldt een aanwezigheidsplicht van minimaal 80%. Indien hieraan niet wordt voldaan volgt een aanvullende opdracht.

94. VAKDIDACTIEK 2 FILOSOFIE

vakcode ULOM1405FI

doel 1. Je hebt kennis van vakdidactische en algemeen didactische uitgangspunten voor het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van het onderwijs binnen verschillende domeinen van je vak en je kunt deze toepassen;
2. Je kunt leerprocessen binnen verschillende domeinen analyseren en structureren;
3. Je kunt niveauverschillen tussen leerlingen herkennen en benoemen;
4. Je kunt lessen voor de belangrijkste domeinen van het schoolvak ontwerpen en verantwoorden;
5. Je kunt voor het schoolvak relevante toetsingsvormen en beoordelingsmodellen ontwerpen en verantwoorden.

inhoud De colleges en opdrachten staan in het teken van het ontwerpen en theoretisch verantwoorden van onderwijs binnen verschillende domeinen van het schoolvak. Dit onderdeel bouwt voort op Vakdidactiek 1 en de Basis cursus Master Lerarenopleiding. Je leert hoe je je vakdidactische kennis kunt toepassen bij het ontwerpen van lessen(series) en toetsen. Je leert hoe leerlingen je vak leren, wat (sommige) leerlingen moeilijk vinden aan je vak en hoe je daarmee rekening kunt houden. Daarnaast stelt dit onderdeel je in staat om je vakdidactische keuzes theoretisch te onderbouwen.

docent drs. E.A. le Coultre

programma Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie

fase Educatieve Master

periode semester I b en semester II a

studielast 5 EC

literatuur · *Zie Vakdidactiek 1*

taal Nederlands

vorm	Hoor- en werkcolleges Hoor- en/of werkcolleges, eventueel deelname aan workshops, conferenties, een werkweek etc.
entree	• Masterstage 1 leraar filosofie • Basiscursus Lerarenopleiding • Vakdidactiek 1 Filosofie • Eventueel door de Faculteit als voorwaardelijk aangemerkte onderdelen
opm	Voor de colleges geldt een aanwezigheidsplicht van minimaal 80%. Indien hieraan niet wordt voldaan volgt een aanvullende opdracht.

95. VERDIEPENDE STAGE IN HET EERSTEGRAADS GEBIED VAN HET VO FILOSOFIE

vakcode	ULOM1610FI
doel	Aan het eind van Masterstage 3 ben je startbekwaam om als eerstegraads docent te functioneren. Je dient hiervoor onderstaande kwaliteiten in voldoende mate aantoonbaar te bezitten: 1. Communicatie 2. Pedagogisch klimaat 3. Lesorganisatie 4. Uitleg en instructie 5. Intensieve en activerende les 6. Zelfanalyse. Van bovenstaande kwaliteiten wordt meer van je gevraagd dan tijdens Masterstage 2. Op het beoordelingsformulier kun je alle indicatoren vinden waarop je beoordeeld wordt door je tutor. Daarnaast worden op het beoordelingsformulier ook de volgende kwaliteiten ingevuld: leerstrategieën aanleren, afstemmen van instructie en uitleg op verschillen en samenwerking met de omgeving. De indicatoren met een ster dienen voldoende te zijn. Beoordelingscriteria: Communicatie: -*is enthousiast -*gebruikt stem en lichaam effectief -*is vriendelijk in de omgang met leerlingen Pedagogisch klimaat:

- *zorgt voor ontspannen werksfeer
- *ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen
- *toont affiniteit met de leefwereld van leerlingen
- *geeft leerlingen ruimte en aandacht
- *corrigeert ongewenst gedrag van individuele leerlingen
- *straft leerlingen gepast
- *beloont gewenst gedrag
- *zorgt voor wederzijds respect
- *signaleert en benoemt groepsprocessen
- *stimuleert leerlingen tot sociaal verantwoordelijk gedrag

Lesorganisatie:

- *heeft benodigd lesmateriaal paraat
- *zorgt voor een ordelijk verloop van de les
- *De les heeft een duidelijke start.
- *De les heeft een duidelijk einde.
- *gebruikt de tijd efficiënt
- *controleert of leerlingen opdrachten goed uitvoeren
- *gaat functioneel met huiswerk om
- *maakt efficiënt gebruik van digitale leermiddelen

Instructie en uitleg:

- *geeft duidelijke uitleg van de leerstof
- *geeft duidelijke instructies
- *geeft feedback aan de leerlingen
- *geeft goed gestructureerd les
- *bevordert dat leerlingen hun best doen
- *betrekt alle leerlingen bij de les
- *gaat na of leerlingen de uitleg begrepen hebben
- *laat de relevantie van de stof zien

Activeren:

- *gebruikt werkvormen die leerlingen activeren
- *stelt hoge eisen aan leerlingen
- stelt vragen die leerlingen tot denken aanzetten
- verduidelijkt de lesdoelen
- stimuleert samenwerking tussen leerlingen
- zorgt voor interactieve uitleg

Leerstrategieën:

- *bevordert het toepassen van het geleerde

inhoud

Differentiëren:

-*gaat na of de lesdoelen worden bereikt

Samenwerken:

-*is actief lid van het team

-*toont betrokkenheid bij school / team / sectie

Zelfanalyse:

-*staat open voor feedback

-*vraagt gerichte feedback

-*maakt na afloop van de les een goede sterkte/zwakte analyse

-*betreft meerdere perspectieven bij zijn analyse en oplossingen

-*kan verbeterpunten formuleren

Masterstage 3 loop je in de regel op dezelfde school als Masterstage 2. Je bouwt voort op je ervaringen tijdens Masterstage 2 en wordt in de gelegenheid gesteld om meer te gaan experimenteren met werkvormen en door jezelf ontwikkelde leermiddelen. Je zult ontdekken dat je bepaalde voorkeuren hebt voor de wijze waarop je les geeft en je ontwikkelt een eigen stijl van lesgeven.

Vakdidactiek 2 ondersteunt je bij de ontwikkeling van je visie op de pedagogische en maatschappelijke functie van je vak. Daarnaast word je geïnformeerd over de macrostructuur van het schoolvak, over belangrijke discussies in het schoolvak en over de actuele maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen op het vakgebied.

Tijdens dit deel van de stage verricht je tenminste de volgende activiteiten:

- (gezamenlijk met Masterstage 2) zelfstandig geven van tenminste 120 lessen van 50 minuten waarvan tenminste 60 lessen in de bovenbouw van havo/vwo;
- 10 lessen gericht observeren;
- deelnemen aan sectie-, team- en rapportvergaderingen;
- overleggen met vakcoach;
- contact onderhouden met ouders;
- deelnemen aan intervisiebijeenkomsten onder leiding van schoolopleider op school of mentor op de RUG;
- deelnemen aan landelijke lio-dag;
- bijhouden van je bekwaamheidsdossier.

coördinator	drs. H.C. Diederiks
programma	Educatieve Master Filosofie, Ma Filosofie en Educatie
fase	Master
periode	semester II
studielast	10 EC
literatuur	· Ebbens, S. en Ettekoven S. 2013 (3e druk). Groningen: Noordhoff Uitgevers., <i>Effectief Leren. Basisboek</i>. (ISBN: 9789001815448)· Teitler, P. 2013, (2e druk). Bussum: Coutinho., <i>Lessen in orde. Handboek voor de onderwijspraktijk</i>. (ISBN: 9789046903544)
taal	Nederlands
entree	Aan het tentamen van Masterstage 3 leraar filosofie kan worden deelgenomen na afronding van Masterstage 2 leraar filosofie.